

Innst. 3 S

(2015–2016)

**Innstilling til Stortinget
fra finanskomiteen**

Prop. 1 LS (2015–2016), Prop. 1 S (2015–2016) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2015–2016)

Innstilling fra finanskomiteen om skatter, avgifter og toll 2016

Innst. 3 S

(2015–2016)

**Innstilling til Stortinget
fra finanskomiteen**

Prop. 1 LS (2015–2016), Prop. 1 S (2015–2016) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2015–2016)

Innstilling fra finanskomiteen om skatter, avgifter og toll 2016

Innhold

	Side
1. Innledning	7
2. Utgangspunkt	7
2.1 Regjeringens forslag	7
2.2 Stortingets rammevedtak	10
3. Hovedtrekkene	10
3.1 Sammendrag	10
3.2 Komiteens merknader	10
3.2.1 Innledning	10
3.2.2 Avtale mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre	10
3.2.3 Hovedmerknad fra Høyre og Fremskrittspartiet	11
3.2.4 Hovedmerknad fra Arbeiderpartiet	11
3.2.5 Hovedmerknad fra Kristelig Folkeparti	15
3.2.6 Hovedmerknad fra Senterpartiet	18
3.2.7 Hovedmerknad fra Venstre	29
3.2.8 Hovedmerknad fra Sosialistisk Venstreparti	35
3.3 Skattesatser mv. for 2016	39
3.4 Avgiftssatser for 2016	44
4. Formue og inntekt og utvinning av petroleum	50
4.1 Skatt på alminnelig inntekt	50
4.2 Grunnrenteskatten og særskatten på petroleumsvirksomhet	51
4.3 Trinnskatt på personinntekt	52
4.4 Formuesskatt	54
4.4.1 Sats	54
4.4.2 Bunnfradrag	54
4.4.3 Ligningsverdier av eiendom	54
4.5 Stortingets skattevedtak kapittel 5 og 6	55
4.5.1 Minstefradrag	55
4.5.2 Foreldrefradrag	55
4.5.3 Personfradrag	55
4.5.4 Skattebegrensning lav alminnelig inntekt	56
4.5.5 Skattefradrag for pensjonsinntekt	56
4.5.6 Særfradrag for enslige forsørgere	56
4.5.7 Tonnasjeskatt	57
4.6 Skattører og fellesskatt	57
5. Folketrygdens inntekter	57
5.1 Arbeidsgiveravgift	57
5.2 Trygdeavgiften	59
5.3 Produktavgift	59
6. Toll	59
7. Arveavgift	59
8. Merverdiavgift	60
8.1 Merverdiavgiftssatser	60
8.2 Merverdiavgift på elektroniske nyhetstjenester	60

	Side
9. Særaavgifter	60
9.1 Innledning	60
9.2 Alkohol	61
9.3 Tobakkvarer mv.	61
9.4 Motorvogner mv.	61
9.4.1 Innledning	61
9.4.2 Engangsavgift	62
9.4.3 Årsavgift	67
9.4.4 Vektårsavgift	67
9.4.5 Omregistreringsavgift	67
9.5 Veibruksavgift på drivstoff	67
9.6 Elektrisk kraft	69
9.7 Grunnavgift på mineralolje mv.	69
9.8 Miljøavgifter på mineralske produkter mv.	70
9.8.1 Smøreolje mv.	70
9.8.2 CO ₂ -avgift	70
9.8.3 Svovelavgift	71
9.9 Trikloret (TRI) og tetrakloret (PER)	71
9.10 Hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK)	71
9.11 NO _x	72
9.12 Plantevernmidler	72
9.13 Mineralvirksomhet	72
9.14 Sjokolade- og sukkervarer mv.	72
9.15 Alkoholfrie drikkevarer	73
9.16 Sukker	73
9.17 Drikkevareemballasje	73
9.18 Dokumentavgift	74
9.19 Avgifter i telesektoren	74
9.20 Inntekter ved tildeling av frekvenstillatelser	74
10. Sektoravgifter	75
11. Andre forslag og merknader	76
11.1 Flypassasjeravgift (kap. 5561 post 70)	76
11.2 Skattefri sats for kilometergodtgjørelse	78
11.3 Lønnsoppgaveplikt i frivillige organisasjoner	78
11.4 Fradrag for gaver til frivillige organisasjoner	78
11.5 Arbeidsgiveravgift for frivillige organisasjoner	78
11.6 Båtmotoravgift	78
11.7 Avgiftsfri tobakk- og alkoholinnførsel	78
11.8 Toll- og avgiftsfrie vareforsendelser	79
11.9 Avgift på deponering av gruveavfall	79
11.10 Merverdiavgift for finanssektoren	79
11.11 Ligningsverdier av eiendom	79
11.12 Nasjonal eiendomsskatt	79
11.13 Skattefunn	79
11.14 Avgift på plast	80
11.15 Ulike fradrag, grenser og satser	80

	Side
12. Sammenligningstabell	81
13. Forslag fra mindretall	83
14. Komiteens tilråding	84
Vedlegg	117

Innst. 3 S

(2015–2016)

Innstilling til Stortinget fra finanskomiteen

Prop. 1 LS (2015–2016), Prop. 1 S (2015–2016) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2015–2016)

Innstilling fra finanskomiteen om skatter, avgifter og toll 2016

Til Stortinget

1. Innledning

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Lisbeth Berg-Hansen, Tore Hagebakken, Irene Johansen, fung. leder Marianne Marthinsen, Prableen Kaur og Torstein Tvedt Solberg, fra Høyre, Solveig Sundbø Abrahamsen, Svein Flåtten, Sigurd Hille, Heidi Nordby Lunde og Siri A. Meling, fra Fremskrittspartiet, Hans Andreas Limi, Roy Steffensen og Kenneth Svendsen, fra Kristelig Folkeparti, Ann Kathrine Skjørshammer, fra Senter-

partiet, Trygve Slagsvold Vedum, fra Venstre Terje Breivik, og fra Sosialistisk Venstreparti, Snorre Serigstad Valen, fremmer i denne innstillingen tilråding om skatte-, avgifts- og tollvedtak for 2016 i tråd med Stortingets vedtak 13. oktober 2015 som fordelte rammeområde 21 (skatter, avgifter og toll) til finanskomiteen.

Komiteen viser til at denne innstillingens sammendrag er begrenset til kortere oppsummeringer. Se Prop. 1 LS (2015–2016), Prop. 1 S (2015–2016) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2015–2016) for fullstendige sammendrag og nærmere utfyllende saksomtaler.

Komiteen viser videre til brev av 27. oktober 2015 fra finansministeren om korrigering av feil/unøyaktigheter i Prop. 1 LS (2015–2016). Brevet følger som vedlegg til denne innstillingen.

Komiteen henviser til Innst. 4 L (2015–2016) for behandlingen av lovgivningssaker.

2. Utgangspunkt

2.1 Regjeringens forslag

Tabellen viser regjeringens forslag fordelt på budsjettkapitler og poster under rammeområde 21:

			Prop. 1 S med Tillegg 1 (2015–2016)
Kap.	Post	Formål	
Inntekter			
Skatter og avgifter			
5501		Skatter på formue og inntekt	
	70	Trinnskatt, formuesskatt mv.	47 250 000 000
	72	Fellesskatt	204 600 000 000
5507		Skatt og avgift på utvinning av petroleum	
	71	Ordinær skatt på formue og inntekt	34 600 000 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1 (2015–2016)
	72	Særskatt på oljeinntekter	56 100 000 000
	74	Arealavgift mv.	1 600 000 000
5508		Avgift på utslipp av CO₂ i petroleumsvirksomhet på kontinental-sokkelen	
	70	CO ₂ -avgift i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen	5 500 000 000
5509		Avgift på utslipp av NO_x i petroleumsvirksomheten på kontinental-sokkelen	
	70	Avgift	5 000 000
5511		Tollinntekter	
	70	Toll	3 100 000 000
	71	Auksjonsinntekter fra tollkvoter	260 000 000
5521		Merverdiavgift	
	70	Merverdiavgift	263 560 000 000
5526		Avgift på alkohol	
	70	Avgift på alkohol	13 000 000 000
5531		Avgift på tobakkvarer mv.	
	70	Avgift på tobakkvarer mv.	7 200 000 000
5536		Avgift på motorvogner mv.	
	71	Engangsgift	17 700 000 000
	72	Årsavgift	10 660 000 000
	73	Vektårsavgift	368 000 000
	75	Omregistreringsavgift	1 440 000 000
5538		Veibruksavgift på drivstoff	
	70	Veibruksavgift på bensin	5 500 000 000
	71	Veibruksavgift på autodiesel	10 800 000 000
	72	Veibruksavgift på naturgass og LPG	100 000 000
5541		Avgift på elektrisk kraft	
	70	Avgift på elektrisk kraft	9 000 000 000
5542		Avgift på mineralolje mv.	
	70	Grunnavgift på mineralolje mv.	1 850 000 000
	71	Avgift på smøreolje mv.	109 000 000
5543		Miljøavgift på mineralske produkter mv.	
	70	CO ₂ -avgift	6 800 000 000
	71	Svovelavgift	30 000 000
5547		Avgift på helse- og miljøskadelige kjemikalier	
	70	Trikloret (TRI)	1 000 000
	71	Tetrakloret (PER)	1 000 000
5548		Miljøavgift på visse klimagasser	
	70	Avgift på hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK)	429 000 000
5549		Avgift på utslipp av NO_x	
	70	Avgift på utslipp av NO _x	54 000 000
5550		Miljøavgift på plantevernmidler	
	70	Miljøavgift på plantevernmidler	50 000 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1 (2015–2016)
5551		Avgifter knyttet til mineralvirksomhet	
	70	Avgift knyttet til andre undersjøiske naturforekomster enn petroleum	1 000 000
	71	Årsavgift knyttet til mineraler	3 000 000
5555		Avgift på sjokolade- og sukkervarer mv.	
	70	Avgift på sjokolade- og sukkervarer mv.	1 400 000 000
5556		Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.	
	70	Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.	2 040 000 000
5557		Avgift på sukker mv.	
	70	Avgift på sukker mv.	230 000 000
5559		Avgift på drikkevareemballasje	
	70	Grunnavgift på engangsemballasje	1 650 000 000
	71	Miljøavgift på kartong	50 000 000
	72	Miljøavgift på plast	35 000 000
	73	Miljøavgift på metall	3 000 000
	74	Miljøavgift på glass	90 000 000
5565		Dokumentavgift	
	70	Dokumentavgift	8 800 000 000
5568		Sektoravgifter under Kulturdepartementet	
	71	Årsavgift – stiftelser	24 164 000
	72	Vederlag TV2	11 009 000
	73	Refusjon – Norsk Rikstoto og Norsk Tipping AS	38 403 000
	74	Avgift – forhåndskontroll av kinofilm	5 500 000
	75	Kino- og videogramavgift	34 000 000
5571		Sektoravgifter under Arbeids- og sosialdepartementet	
	70	Petroleumstilsynet – sektoravgift	96 620 000
5572		Sektoravgifter under Helse- og omsorgsdepartementet	
	70	Legemiddelomsetningsavgift	82 000 000
	72	Avgift utsalgsteder utenom apotek	4 900 000
	73	Legemiddelkontrollavgift	97 210 000
5574		Sektoravgifter under Nærings- og fiskeridepartementet	
	71	Avgifter immaterielle rettigheter	151 000 000
	72	Kontroll- og tilsynsavgift akvakultur	30 655 000
	73	Årsavgift Merkeregisteret	9 550 000
	74	Fiskeriforskningsavgift	198 500 000
	75	Tilsynsavgift Justervesenet	46 600 000
5576		Sektoravgifter under Landbruks- og matdepartementet	
	71	Totalisatoravgift	125 000 000
5577		Sektoravgifter under Samferdselsdepartementet	
	74	Sektoravgifter Kystverket	749 000 000
5578		Sektoravgifter under Klima- og miljødepartementet	
	70	Sektoravgifter under Svalbard miljøvernfond	14 650 000
	71	Jeger- og fellingsavgifter	79 093 000
	72	Fiskeravgifter	14 557 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1 (2015–2016)
5580		Sektoravgifter under Finansdepartementet	
	70	Finanstilsynet, bidrag fra tilsynsenhetene	341 000 000
5582		Sektoravgifter under Olje- og energidepartementet	
	70	Bidrag til kulturminnevern	300 000
	71	Konsesjonsavgifter fra vannkraftutbygging	154 000 000
5583		Særskilte avgifter mv. i bruk av frekvenser	
	70	Avgift på frekvenser mv.	289 700 000
<i>Folketrygden</i>			
5700		Folketrygdens inntekter	
	71	Trygdeavgift	134 600 000 000
	72	Arbeidsgiveravgift	175 650 000 000
		Sum inntekter rammeområde 21	1 028 816 411 000
		Netto rammeområde 21	-1 028 816 411 000

2.2 Stortingets rammevedtak

Stortingets vedtak 3. desember 2015 fastsatte sum inntekter for rammeområde 21 til 1 029 949 321 000 kroner, jf. Innst. 2 S (2015–2016).

3. Hovedtrekkene

3.1 Sammendrag

Hovedtrekk i skatte- og avgiftspolitikken er omtalt i Prop. 1 LS (2015–2016) del I.

3.2 Komiteens merknader

3.2.1 Innledning

Komiteen viser til fraksjonenes respektive merknader i Innst. 2 S (2015–2016), nedenfor i denne innstillingen og i Innst. 4 L (2015–2016).

3.2.2 Avtale mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at budsjettforliket av 23. november 2015 mellom regjeringspartiene og Kristelig Folkeparti og Venstre omtales i sin helhet i Innst. 2 S (2015–2016).

Flertallet viser til at forhold i avtalen som berører skatter og avgifter innenfor det grønne skatteskiptet er:

- Reduksjon i skattefri sats for kilometergodtgjørelse ved bruk av egen bil på tjenestereiser

- Økt CO₂-komponent i engangsavgiften
- Økt NO_x-komponent i engangsavgiften
- Økt elavgift
- Økt smøreoljeavgift
- Økt svovelavgift
- Økt avgift på hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PKF)
- Økt NO_x-avgift
- Flypassasjeravgift

Innenfor det grønne skatteskiptet er det skatte- og avgiftsreduksjoner gjennom:

- Redusert effektkomponent i engangsavgiften
- Bunnfradrag vektcomponent i engangsavgiften
- Redusert trinnslett i trinn 1

Flertallet viser til at skatte- og avgifts- endringer innenfor den sosiale profilen er:

- Økt særfradrag for enslige forsørgere
- Hevet grense for lønnsoppgaveplikt for frivillige organisasjoner
- Skattelette ved salg av landbrukseiendom innad i familien
- Økt grense for fradrag ved gaver til frivillige organisasjoner
- Økt grense for når frivillige organisasjoner må betale arbeidsgiveravgift

Flertallet viser til at endringer innenfor andre skatter er:

- Fjerne skattefritak for sluttvederlag

Lovendringer som følger av disse endringene behandles i Innst. 4 L (2015–2016).

3.2.3 *Hovedmerknad fra Høyre og Fremskrittspartiet*

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet legger til grunn for sin skattepolitikk at verdier må skapes før de kan fordeles, jf. samarbeidsavtalen mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre. Disse medlemmer viser til at skatte- og avgiftspolitikkenes mål er å finansiere velferdsgoder mest mulig effektivt, sikre sosial mobilitet, oppnå en mer effektiv ressursutnyttelse og gi bedre vilkår for norsk næringsliv. Disse medlemmer vil understreke betydningen av et mer vekstfremmende og enklere skattesystem. Det private eierskapet skal styrkes, og det skal lønne seg å jobbe, spare og investere. Videre er det viktig å stimulere til en mer miljøvennlig atferd. Disse medlemmer viser til regjeringens arbeid med fortsatt å redusere skatte- og avgiftsnivået og forbedre skatte- og avgiftssystemet. Disse medlemmer er tilfreds med at det prioriteres lettelsers som vil gjøre norsk økonomi mer vekstkraftig og trygge grunnlaget for arbeidsplasser og velferd også i fremtiden.

Disse medlemmer viser til at økt grad av globalisering har medført at skattegrunnlagene har blitt mer mobile. Det er derfor viktig at skattesystemet tilpasses nye utviklingstrekk ved norsk og internasjonal økonomi på en måte som gjør det mindre attraktivt å bruke store ressurser på internasjonal skattetilpasning som undergraver norske skattegrunnlag. Disse medlemmer vil understreke betydningen av at regjeringen parallelt med statsbudsjettet for 2016 la frem Meld. St. 4 (2015–2016) Bedre skatt – en skattereform for omstilling og vekst, og at man i tråd med denne foreslår skatte- og avgiftsmessige endringer som støtter opp under regjeringens mål for arbeid, aktivitet og omstilling.

3.2.4 *Hovedmerknad fra Arbeiderpartiet*

SKATTEREFORM

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at to sentrale kjennetegn ved den norske modellen er høy deltakelse i arbeidslivet og et forholdsvis høyt skattenivå som gir oss inntekter til å finansiere det som har blitt et av verdens beste velferdssamfunn. Skal vi lykkes i å bevare og videreutvikle det samfunnet vi har skapt, er vi avhengige av å opprettholde fellesskapets inntekter. Når arbeid til alle er et selvstendig mål, er det for å gi den enkelte frihet, men det er også det viktigste middelet for finansieringen av fremtidens velferd. Vi bruker skatteinntektene til å betale for utdanning og kompetanse som bedriftene etterspør, infrastruktur som gjør det

mulig å transportere produktene effektivt, permisjonsrettigheter og barnehageplasser som gjør det lettere å kombinere jobb og barn. Stabile rammevilkår og tilgang til høyt kvalifisert arbeidskraft er sentrale faktorer for hvor attraktivt det er å investere og skape arbeidsplasser i Norge.

Skattesystemet spiller også en viktig rolle i denne sammenhengen. Skal vi opprettholde et finansielt handlingsrom til å møte framtidens utfordringer uten store økninger i skattesatsene, må skattesystemet innrettes slik at det skaper mindre effektivitetstap. Siden skattereformen i 1992 har skattesystemet bygget på prinsippene om brede skattegrunnlag, lave satser og symmetrisk behandling av utgifter og inntekter. Vi har langt på vei likebehandling av ulike næringer, eierformer, investeringer og kapitalinntekter, noe som sikrer at kapitalen investeres der hvor den kaster mest av seg.

De siste tiårs internasjonalisering har økt viktigheten av en omlegging av skattesystemet, slik at skatteinntektene i mindre grad innhentes der skattlegging gir uønskede atferdsendringer i form av lavere investeringer og arbeidstilbud. Et skattesystem som gir mindre rom for å organisere seg bort fra å betale skatt vil samtidig gi et mer effektivt og rettferdig skattesystem.

Våren 2013 satte regjeringen Stoltenberg II ned Scheel-utvalget som skulle vurdere selskapsbeskatningen i lys av den internasjonale utviklingen. Målet var å sikre at Norge i årene som kommer har et robust skattesystem som er tilpasset stor internasjonal mobilitet av skattegrunnlag.

Disse medlemmer viser til at Arbeiderpartiet i oktober presenterte forslag til en helhetlig skattereform, med endringer som gjør det mer attraktivt å investere og skape arbeidsplasser i Norge, som sikrer fellesskapet nødvendige inntekter, som begrenser tilpasningsmuligheter, og som bidrar til å gjøre skattesystemet mer effektivt. Forslaget til ny skattereform skal behandles våren 2016, og endringene skal implementeres over tid. Disse medlemmer vil derfor understreke at Arbeiderpartiets forslag til skatteopplegg for 2016 bare delvis gjenspeiler reformforslagene.

REGJERINGENS SKATTEPROFIL

Disse medlemmers målsetting i skattepolitikken er ikke store, generelle skattecutt. Disse medlemmer er uenige i regjeringens prioritering av skattecutt generelt, og innretningen spesielt – at de store lettelsene går til dem som har aller mest i landet. Så langt har regjeringen foreslått om lag 5 mrd. kroner i formuesskattecutt – skattecutt som nesten utelukkende kommer den rikeste tidelen av befolkningen til gode. I budsjettet for 2015 foreslo regjeringen mer i skattecutt til den rikeste ene pro-

senten enn de foreslo til styrking av sykehusbudsjettene.

Disse medlemmer mener begrunnelsen for å prioritere kutt i formuesskatt så høyt er tynn. I august leverte Menon en rapport om kapitalbeskatning og investeringer i norsk næringsliv på bestilling fra regjeringen. Rapporten konkluderer med at kutt i formuesskatten er nesten uten virkning på bedriftenes investeringer. Finansdepartementet skriver i skatteproposisjonen 2015 at:

«Det er ikke grunnlag for å budsjettere med dynamiske effekter i 2015 av forslagene til skatteendringer.»

I nasjonalbudsjettet 2015 skriver regjeringen at:

«Siden kapitalmarkedene i Norge i det store og hele fungerer godt, vil formuesskatten antagelig først og fremst påvirke sparingen.»

Fagfolkene uttaler blant annet at:

«De fleste økonomer har ikke tro på at lettelser i formuesskatten gir noen særlig vekst. Det er svært vanskelig å tallfeste effektene av å kutte i formuesskatten, og da sitter man igjen med noen teoretiske resonnementer» (professor Jarle Møen, NHH) og «Det er faktisk vanskelig å komme på skattecutt som er mindre vekstfremmende og mer ulikhetsskapende enn disse.» (professor Knut Røed, UiO)

Mens det tok tre budsjetter før regjeringen foreslo å redusere selskapsskatten, den skatteformen som ifølge OECD er den mest veksthemmende av alle skatter, har regjeringen valgt å kutte i formuesskatten i samtlige tre budsjetter. De vedtatte skattecuttene for 2014 og 2015 fordeler seg slik:

Gruppering etter beregnet nettoformue	Antall personer 2015	Gjennomsnittlig endring i formuesskatt per person. Kroner	Andel av samlet lettelse i formuesskatt
Topp 0,1 pst.	4 200	-264 300	27 pst.
Topp 1 pst.	41 700	-46 500	46 pst.
Topp 2 pst.	83 500	-27 500	55 pst.
Topp 5 pst.	208 700	-13 900	70 pst.
Topp 10 pst.	417 300	-8 300	83 pst.

Disse medlemmer ønsker et bredt forlik om skattesystem på Stortinget, for å skape trygghet og forutsigbarhet for folk og bedrifter. Ingen er tjent med at skattesystemet snus opp ned med hvert regjeringsskifte, og de ansvarlige partiene på Stortinget har tradisjonelt gått sammen om å finne brede løsninger. Enighet om skattesystem betyr imidlertid ikke enighet om skattenivå. Disse medlemmer har større ambisjoner for fellesskapet enn høyresiden, og en ganske annen tilnærming til bekjempelse av økonomiske forskjeller. For disse medlemmer er det et ufravikelig prinsipp at skattesystemet skal være omfordelende. Det sikrer vi gjennom at de med de høyeste inntektene og formuene betaler noe mer. Enda viktigere enn et omfordelende skattesystem er omfordelingen som skjer gjennom velferdstjenestene. Der regjeringen prioriterer de store pengene til skattecutt – i hovedsak til landets rikeste – velger disse medlemmer å satse på skole, arbeid og helse. Disse medlemmer ønsker å styrke kommuneøkonomien for å sette kommunene bedre i stand til å løse velferdsoppgavene for folk flest.

Disse medlemmer viser til at regjeringen siden 2013 har vist at de vil ta Norge i en retning med økte forskjeller. De store skattecuttene kommer i

svært liten grad folk flest til gode. Siden regjeringen tiltrådte har alminnelige lønnstakere knapt merket noe som helst til skattecuttene – til tross for krystallklare lovnader om «skattelette for folk flest». I samme periode har landets 20 rikeste i snitt fått 10 mill. kroner hver i skattecutt ifølge Dagens Næringsliv. Skattecuttet for vanlige folk blir mer enn spist opp av prisveksten for varer og tjenester. Småbarnsforeldre opplever at regjeringen har økt foreldrebetalingen i barnehagen, syke opplever at egenandelene øker og pendlere opplever at det blir dyrere å reise på jobb.

På spørsmål fra Arbeiderpartiet har Finansdepartementet beregnet fordelingsvirkningene av skattecuttene som regjeringen har fått flertall for i Stortinget, altså i vedtatte budsjett for 2014 og 2015, sammen med sine samarbeidspartnere Kristelig Folkeparti og Venstre. Tallene er entydige: Skattecuttene øker med økt inntekt og økt formue, ikke bare i kroner og øre, men også i prosent av inntekten. Riktignok kan regjeringen vise til at skattene er redusert for alle inntektsintervaller, men for folk flest er endringene kosmetiske. De 75 prosentene med lavest inntekt har til sammen fått like mye i skattecutt som de rikeste 5 prosentene.

Bruttoinntekt 2015	Antall 2015	Gjennomsnittlig endring i skatt. Kroner	Gjennomsnittlig endring i pst. av bruttoinntekten
0 - 149 999 kr	572 700	-600	-0,9
150 000 - 250 000 kr	587 700	-1 200	-0,6
250 000 - 350 000 kr	719 800	-1 000	-0,3
350 000 - 450 000 kr	709 600	-1 600	-0,4
450 000 - 550 000 kr	580 500	-2 200	-0,5
550 000 - 650 000 kr	361 000	-3 800	-0,6
650 000 - 750 000 kr	204 600	-4 700	-0,7
750 000 - 850 000 kr	127 000	-5 600	-0,7
850 000 - 950 000 kr	82 400	-6 700	-0,8
950 000 - 1 mill. kr	31 000	-7 400	-0,8
1 mill.kr - 2 mill. kr	168 200	-11 200	-0,9
2 mill.kr - 3 mill. kr	17 800	-29 600	-1,2
3 mill.kr - 4 mill. kr	5 200	-48 200	-1,4
4 mill.kr - 5 mill. kr	2 100	-79 100	-1,8
5 mill.kr - 6 mill. kr	1 200	-104 200	-1,9
6 mill.kr - 7 mill. kr	700	-150 500	-2,3
7 mill.kr - 9 mill. kr	700	-170 600	-2,2
9 mill. kr og over	1 000	-460 200	-2,7

Disse medlemmer viser til at formue skattes lavt i Norge sammenlignet med land som USA, Storbritannia og gjennomsnittet i OECD. Siden regjeringen tiltrådte er arveavgiften fjernet og formuesskatten redusert med om lag 5 mrd. kroner.

Disse medlemmer legger ikke opp til å gjeninnføre arveavgiften etter den modellen som var gjeldende i 2013. Avgiften traff i liten grad de med de største formuene og ga en beskjeden inntekt til fellesskapet. Det ser heller ikke ut til å være et flertall i Stortinget for å innføre en ny arveavgift. Det er likevel et åpenbart behov for en bredere debatt om arv som en stadig viktigere driver for økte forskjeller. Økonomen og forfatteren Thomas Pikettys forskning viser blant annet at når man lar den aller rikeste delen av samfunnet få en stadig større andel av rikdommen, så undergraver det verdien av egen innsats fordi arv blir viktigere enn verdien av det du skaper selv. OECD anbefaler Norge å gjeninnføre arveavgiften. Det samme gjør 18 av landets 20 fremste økonomer. Partileder Siv Jensen har uttalt til VG at «kuttene i formuesskatten og arveavgiften er viktige endringer som gir solide effekter for norsk næringsliv og arbeidsplasser». På budsjettspørsmål svarer imidlertid finansminister Siv Jensen at Finansdepartementet antar at «fjerning av arveavgiften i liten grad har dynamiske virkninger».

EN MER OMFORDELLENDE SKATTEPROFIL

Disse medlemmer støtter den foreslåtte satsreduksjonen fra 27 til 25 pst. på alminnelig inntekt for personer og selskap. Videre støtter disse medlemmer regjeringens forslag om å stramme inn i rentebegrensningsregelen, men foreslår å inkludere også eksterne renter når samlet beløp overstiger regjeringens foreslåtte ramme på 25 pst. Disse medlemmer foreslår å innføre den varslede merverdiavgiften på finansielle tjenester, men med virkning fra 1. juli 2016. Disse medlemmer viser til at det er betydelig usikkerhet beheftet med slike skatteendringer, og har derfor lagt forsiktige inntektsanslag til grunn.

På personskattesiden støtter disse medlemmer regjeringens forslag om en ny trinnskatt som skal erstatte dagens toppskatt, men med endringer som gjør personskatten mer omfordelende. Disse medlemmer foreslår en omlegging av formuesskatten som likebehandler sekundærbolig og næringseiendom med aksjer. Med dette grepet følger Arbeiderpartiet opp tidligere grep for å redusere forskjellen i skatting av ulike formuesobjekter. Dette er i tråd med anbefalinger fra et samlet økonomisk fagmiljø og bidrar til å redusere de negative effektene av skatten. Grepet vil isolert sett gjøre det mindre lukrativt enn tidligere å investere i sekundærbolig og næringseiendom fremfor å investere i eksempelvis

en maskinpark, og vil bidra til et mer effektivt skattesystem. Redusert skattefordel for sekundærbolig som investeringsobjekt kan bidra til mindre spekulasjon og på sikt være med på å dempe boligprisveksten og dermed lette inngangsbarrieren til boligmarkedet for unge. Bunnfradrag og sats reverseres til 2013-nivå.

Disse medlemmer foreslår å øke fagforeningsfradraget med 250 kroner til 4 100 kroner. Hensikten med ordningen med skattefradrag for fagforeningsmedlemskap er å underbygge de viktige makroøkonomiske og samfunnsmessige konsekvensene som følger av høy grad av koordinering og samordning i arbeidslivet, herunder bidraget til små inntektsforskjeller. Dessverre ser vi en regjering som har redusert verdien av fradraget hvert eneste år siden de tiltrådte. Det vitner om manglende forståelse for verdien av høy organisasjonsgrad i arbeidsmarkedet som et bærende element i den norske modellen.

Disse medlemmer foreslår å fjerne skatteklasse II. Skatteklasse II medfører i praksis at ekte-

fellen som har inntekt, får lavere skatt enn andre skattytere fordi den andre ektefellen ikke har inntekt. Ordningen svekker dermed arbeidsinsentivene til mange hjemmевærende fordi skattefordelen forsvinner dersom den hjemmевærende begynner i lønnet arbeid. Blant de aller fleste ekteparene som ligger i klasse II, er det kvinnen som er hjemmевærende. Analyser av effekten av å fjerne skatteklasse II tyder på at yrkesdeltakelsen vil øke.

Disse medlemmer går imot regjeringens forslag om redusert pendlerfradrag og utvidelse av BSU, samt Høyres, Fremskrittspartiets, Kristelig Folkepartis og Venstres forslag om økt skatt for dem som mister jobben, gjennom en fjerning av skattefradraget for sluttvederlag. Disse medlemmer går videre imot Høyres, Fremskrittspartiets, Kristelig Folkepartis og Venstres forslag om økt avgift på ren elektrisk kraft og fiskal flypassasjeravgift. Disse medlemmer foreslår i stedet å øke avgiften på klimaskadelige utslipp.

	mill. kroner
Rentebegrensningsreglen – inkludere eksterne renter	3000
Formuesskatt – lik verdifastsettelse av sekundærbolig, næringseiendom og aksjer, bunnfradraget settes til 1,0 mill. (2,0 mill. for ektepar) kroner, satsen økes til 1,1 pst.	3240
Mer omfordelende trinnskatt	1160
Innføre finansskatt fra 1.7.	1750
Gå imot regjeringens forslag om kutt i pendlerfradrag	-380
Øke fagforeningsfradraget til 4 100 kroner	-50
Avskaffe skatteklasse II	235
Beholde BSU på dagens nivå	110
Beholde skattefritak ved salg av landbrukseiendommer innad i familien	-65
Totalt	9000

Med Arbeiderpartiets forslag til skatteopplegg vil om lag to av tre få lavere eller uendret skatt sammenlignet med regjeringens opplegg. Fordelingsef-

fekten av Arbeiderpartiets forslag til skatteopplegg for 2016 i forhold til regjeringens budsjettforslag:

Bruttoinntekt inkl. skattefrie ytelser, referanse	Antall	Gjennomsnittlig endring i skatt, fratrukket endring i formuesskatt. Kroner	Gjennomsnittlig endring i formuesskatt. Kroner
0 - 149 999 kr.	565 152	-24	175
150 000 - 199 999 kr.	254 361	-16	445
200 000 - 249 999 kr.	323 946	-171	560
250 000 - 299 999 kr.	352 597	-199	660
300 000 - 349 999 kr.	363 782	-159	784
350 000 - 399 999 kr.	353 118	-136	851
400 000 - 449 999 kr.	346 675	-127	803

Bruttoinntekt inkl. skattefrie ytelser, referanse	Antall	Gjennomsnittlig endring i skatt, fratrullet endring i formuesskatt. Kroner	Gjennomsnittlig endring i formuesskatt. Kroner
450 000 - 499 999 kr.	318 269	-121	803
500 000 - 599 999 kr.	491 930	255	884
600 000 - 749 999 kr.	383 771	1 254	1 156
750 000 - 999 999 kr.	256 286	1 617	1 684
1 000 000 - 1 999 999 kr.	180 202	2 509	3 138
2 000 000 - 2 999 999 kr.	18 876	3 317	7 599
3 000 000 kr. og over	11 606	4 041	23 786

EN GRØNNERE OG SUNNERE AVGIFTSPROFIL

Disse medlemmer legger opp til en avgiftsprofil som underbygger viktige satsinger på budsjettets utgiftsside, på klima/miljø og folkehelse.

Disse medlemmer foreslår en omlegging av bilavgiftene som gjør det billigere å velge biler med lave utslipp, på bekostning av biler med høyere utslipp, gjennom en provenynøytral vridning i engangsavgiften fra effekt til CO₂. I tillegg foreslår

disse medlemmer en innstramning i NO_x-komponenten. Med disse endringene følges regjeringen Stoltenberg IIs grønne omlegging av engangsavgiften opp. CO₂-utslippene fra nye biler ble redusert med om lag 30 pst. i perioden 2006–2013. Disse medlemmer er i motsetning til regjeringen villig til å bruke avgiftssystemet for å nå målsettingen fra klimaforliket.

	mill. kroner
25 øre økning i veibruksavgift på diesel	660
Vri fra effekt- til CO ₂ -komponenten i engangsavgiften	0
10 pst. økning i NO _x -komponenten i engangsavgiften	69
Reversere taxfree-endring	60
3 pst. økning i tobakks- og alkoholavgifter, men reduksjon for øl klasse D for bryggerier med produksjon på inntil 400 000 liter	367
5 pst. økning i avgift på HFK/PFK	20
5 pst. økning i grunnavgift på mineralolje	79
3 pst. økning i CO ₂ -avgift på mineralske produkter	168
Gå imot redusert avgift på saft	20
Oppheve avgiftsfritak for diesel til båtmotor	28
Totalt	1471

3.2.5 Hovedmerknad fra Kristelig Folkeparti

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti vil ha et skatte- og avgiftssystem som i minst mulig grad hemmer verdiskaping, sysselsetting, frivillighet og sparing, samtidig som det bidrar til å nå viktige mål om fordeling, miljø og folkehelse. Disse hensynene ligger til grunn for Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett 2016.

Dette medlem viser til at norsk økonomi går inn i en krevende periode med lavere verdiskaping og økende ledighet, som følge av lavere oljepris og gradvis aldring av befolkningen. Samtidig vokser

ulikhetene på grunn av globaliseringen og ny teknologi. Klimautfordringen må løses. Derfor er det viktigere enn noen gang at vi prioriterer de skatteendringene som gir de største bidragene til økt verdiskaping og investeringer, som sikrer en god fordelingsprofil og som bidrar til et bedre klima og miljø.

Derfor slutter dette medlem opp om regjeringens forslag til reduksjon i selskapsskatt fra 27 til 25 pst., slik også Scheel-utvalget anbefalte. Kapitalen er mobil og kan lett gå til land med lavere skatt hvis forskjellen i beskatningen blir for stor. Den gjennomsnittlige selskapsskattesatsen i OECD har gått ned fra

nesten 50 pst. på begynnelsen av 1980-tallet til om lag 25 pst. i dag. Skattetilpasning er blitt mer utbredt, blant annet ved at overskudd flyttes til lavskattelend. Det er bred, faglig enighet, blant annet i OECD og IMF, om at reduksjoner i selskapsskatten og inntektskatten for personer gir et større bidrag til verdiskaping og investeringer enn mange andre skatteletter. Derfor prioriterer Kristelig Folkeparti reduksjoner i selskapsskatten fremfor generelle kutt i formuesskatten. Vi ønsker lettelse i formuesskatten på arbeidende kapital investert i bedriftene, ikke private formuer. Dette medlem avventer regjeringens arbeid med å se på reduksjoner i formuesskatten på arbeidende kapital.

Dette medlem støtter også regjeringens forslag om redusert inntektsskatt for personer fra 27 til 25 pst. For det første anses reduksjon i skatten på inntekt for personer som en av de mest effektive skattereduksjonene for å stimulere verdiskapingen, sammen med reduksjon i selskapsskatten. Det vil trolig gi økt arbeidstilbud, dvs. at flere vil arbeide mer, noe det norske velferdssamfunnet trenger i møte med en aldrende befolkning. For det andre er det viktig at skattesatsene for alminnelig inntekt for personer og selskap er mest mulig like, for å unngå skattetilpasning i form av inntektsskifting fra personinntekt til selskap. Slik inntektsskifting svekker statens skatteinntekter og er uheldig fordelingsmessig.

Dette medlem viser til at redusert selskapsskatt reduserer den samlede skatten på eierinntekter og gjør det isolert sett mer lønnsomt å omdanne arbeidsinntekt til eierinntekt. De som har mulighet til det vil kunne benytte seg av denne forskjellen og få lavere skatt. Derfor foreslår Kristelig Folkeparti i sitt alternative budsjett å følge Scheel-utvalgets anbefaling om å redusere forskjellen mellom marginals-katten på eierinntekter (utbytter, gevinster mv. utover skjermingsfradraget) inklusiv selskapsskatt og marginals-katten på lønnsinntekt inklusiv arbeidsgiveravgift, ved å øke utbytteskatten til 35 pst. Vekslingen i redusert selskapsskatt og økt utbytteskatt gir ikke bare et mer effektivt skattesystem, det gir også en god fordelings-effekt. Økt utbytteskatt er knapt merkbart for personer med bruttoinntekt under 1 mill. kroner. Personer med bruttoinntekt over 1 mill. kroner vil få noen tusenlapper i økt skatt, mens personer med bruttoinntekt over 2 mill. kroner vil få en betydelig skatteskjerpelse. Sammen med at dette medlem går imot kuttet i formuesskatt, gjør dette forslaget at vårt skatteopplegg har en betydelig bedre sosial profil enn regjeringens.

Dette medlem viser til at finanssektoren har i dag unntak for merverdiavgift for de fleste finansielle tjenester, i motsetning til næringslivet for øvrig. Kristelig Folkeparti mener at finansiell sektor

i utgangspunktet bør beskattes som andre næringer. Vi foreslo i kjølvannet av finanskrisen å innføre en merverdiavgift for finansielle tjenester. Unntaket for merverdiavgift for finansielle tjenester bidrar til en uheldig vridning av produksjon og forbruk mot disse tjenestene og bort fra andre, relativt sett dyrere, avgiftsbelagte varer og tjenester. Dette bryter med nøytralitetsprinsippet som ligger bak utformingen av merverdiavgiften. Scheel-utvalget understreker at en slik avgift bør innføres så raskt som mulig. Kristelig Folkeparti foreslår i sitt alternative budsjett å innføre en avgift på margininntekter og merverdiavgift på gebyrbelagte tjenester, etter Scheel-utvalgets modell, fra 1. juli 2016.

Dette medlem foreslår lettelse for forskning i bedriftene gjennom å heve maksimal timesats i Skattefunn-ordningen fra 600 til 800 kroner. Kristelig Folkeparti øker gavefradraget for frivillige organisasjoner. Vi er opptatt av å stimulere verdiskaping i hele landet. Derfor øker vi fiskerfradraget, og vi går imot regjeringens forslag om å øke momsen for reiselivet. Kristelig Folkeparti har heller ikke sans for regjeringens forslag om skatteskjerpelse for de familiene som ønsker å overføre landbrukseiendom til neste generasjon.

Dette medlem viser til at samfunnets kostnad ved bruk av alkohol og tobakk bedre bør gjenspeiles i prisene på produktene. Derfor foreslår Kristelig Folkeparti i sitt alternative budsjett å øke avgiftene med 5 pst. på alkohol og 10 pst. for tobakk. Vi reduserer også tobakk-kvoten i taxfree-ordningen med 25 pst. Dessuten reverserer vi endringen i tax-freekvoten om at man kan veksle inn tobakk i alkohol, som i praksis har medført et betydelig økt taxfree-salg av alkohol på bekostning av Vinmonopolet.

Dette medlem viser til at Kristelig Folkepartis alternative budsjett foreslår økte CO₂-avgifter for flyreiser og biler med høyt klimautslipp, og vi øker elavgiften noe. Dessuten øker vi miljøavgiften på klimagassene HFK og PFK, på svovel og NO_x.

Endringene gir en netto skatteøkning sammenliknet med regjeringens forslag på 7,9 mrd. kroner bokført og 8,7 mrd. kroner påløpt. Dette gir handlingsrom for å løfte skole, familie og eldre i større grad enn regjeringen, samtidig som det gir oss en mulighet til å begrense oljepengebruken sammenliknet med regjeringens forslag med om lag 8 mrd. kroner. Vanlige lønns-mottakere kommer ut om lag som i år, på grunn av at økte grønne skatter balanseres av redusert inntektsskatt. Personer med inntekt over 2 mill. kroner får en skatteskjerpelse.

Kristelig Folkeparti foreslår følgende skatte- og avgifts- endringer i sitt alternative statsbudsjett for 2016, sammenliknet med regjeringens forslag:

Skatte- og avgiftslettelser

Beskrivelse	bokført (mill. kr)	påløpt (mill. kr)
Skattefunn: Fjerne regel om maksimal timesats	0	-280
Økt skattefradragbeløp ved gaver til frivillige organisasjoner til 25 000 kr for privatpersoner og 100 000 kr for bedrifter	-17	-55
Heve grensen for lønnsoppgaveplikt i frivillige org til 10 000 kr	-9	-12
Økt fiskerfradrag fra 150 000 kr til 170 000 kr	-17	-21
Øke grensen for når frivillige org. må betale arbeidsgiveravgift til 60 000 per ansatt / 600 000 per org.	-24	-30
Gå imot regjeringens forslag om økt moms for reiseliv, transport m.m.	-500	-650
Gå imot regjeringens foreslåtte skatteskjerpelse for salg av landbruks-eiendommer innad i familien	-65	-65
Redusere regjeringens forslag til bunnbeløp i reisefradraget fra 22 000 til 18 000 kroner	-220	-270
Sum skatte- og avgiftslettelser	-852	-1 383

Skatte- og avgiftsøkninger

Avstanden mellom marginals-katten på eierinntekter (utbytter, gevinster mv. utover skjermingsfradraget) inklusiv selskapsskatt og maksimal marginals-katt på lønn inklusiv arbeidsgiveravgift reduseres, slik Scheel-utvalget foreslår, ved at utbytteskatten økes til 35 pst.	2780	3480
Støtte regjeringens forslag til økning i verdsettelsen av næringseiendom og sekundærbolig til 80 pst. av markedsverdi for å hindre at investeringer vris mot eiendom, men gå imot generelt kutt i formuesskatten.	310	390
Gå imot regjeringens forslag til utvidelse av BSU-ordningen	110,0	140,0
Innføre merverdiavgift på finansielle tjenester etter den modellen Scheel-utvalget foreslår, fra 1.7.2016	1750,0	1750,0
Reversere muligheten til å gjøre om tobakk til alkohol i taxfree-kvoten (60 mill. kr bokført; 70 mill. kr påløpt); Økte alkoholavgifter 5 pst. (350 mill. kr bokført, 385 mill. kr påløpt)	410,0	455,0
Økt tobakksavgift 10 pst. (495 mill. kr bokført; 540 mill. kr påløpt) og redusere tobakkvoten i taxfree-ordningen med 25 pst. (262,5 mill. kr bokført; 287,5 mill. kr påløpt)	757,5	827,5
Økt CO ₂ -komponent i engangsavgiften	710,0	770,0
Øke veibruksavgiften på drivstoff med 10 øre/liter (bensin)	84	90
Oppheve avgiftsfritak for diesel til båtmotorer	28	30
Øke veibruksavgiften på drivstoff med 20 øre/liter (diesel)	530	580
Økt elavgift 1,5 øre	670,0	890,0
Økt CO ₂ -avgift innenlandske flyreiser 1,5 kr	570,0	620,0
Økt svovelavgift 5 øre	16,0	17,0
Økt miljøavgift på klimagassene HFK og PFK med 20 kr/tonn CO ₂ -ekvivalenter	22,0	24,0
Øke NO _x -avgiften med 1,5 kr/kg fra 19,67 kr/kg som er regjeringens forslag	3,0	3,0
Sum skatte- og avgiftsskjerpelser	8 750,5	10 066,5
Sum skatt/avgift	7 898,5	8 683,5

Dette medlem viser til at samarbeidspartiene Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre inngikk en avtale 23. november 2015 om statsbudsjettet 2016.

Dette medlem vil på denne bakgrunn ikke fremme de forslag som følger av Kristelig Folkepartis alternative budsjett, men vil i stedet slutte seg til forslagene som fremgår av budsjettavtalen.

Dette medlem viser til at Kristelig Folkeparti fikk gjennomslag på en rekke viktige punkt når det gjelder skatter og avgifter i budsjettavtalen:

- Et grønnere skatte- og avgiftssystem som gjør det mer lønnsomt å velge klima- og miljøvennlige løsninger (2,3 mrd. kroner)
- Reversering av regjeringens forslag om økt skatt ved salg av landbrukseieendom innad i familien (65 mill. kroner)
- Heving av grensen for lønnsoppgaveplikt i frivillige organisasjoner til 10 000 kroner (15 mill. kroner)
- Økt grense for fradrag ved gaver til frivillige organisasjoner fra 20 000 til 25 000 kroner (15 mill. kroner)
- Økt grense for når frivillige organisasjoner må betale arbeidsgiveravgift til 55 000 kroner pr. ansatt / 550 000 kroner pr. organisasjon (10 mill. kroner)

3.2.6 Hovedmerknad fra Senterpartiet

Komiteens medlem fra Senterpartiet vil vise til at Senterpartiets alternative budsjett inneholder en rekke tiltak for å styrke grunnlaget for næringsutvikling og bosetning i hele Norge. Målrettede skatte- og avgiftsendringer skal, etter dette medlems mening, bidra til ny aktivitet og grønn omstilling.

Dette medlem mener at store og generelle skattelettelser ikke er svaret på de utfordringer Norge står overfor – verken på kort eller lang sikt, og vil vise til at Senterpartiet i sitt alternative budsjett derfor foreslår å reversere en rekke av de skattelettelsene som den blå-blå regjeringen har gitt til de som har mest fra før. Senterpartiet legger opp til en større omfordeling gjennom å øke skattene for de som har mest formue og de høyeste inntektene, og gir større lettelse til folk flest enn det regjeringen gjør. Dette medlem vil vise til at Senterpartiets opplegg innebærer målrettede skattelettelser for personer med lav inntekt, pendlere og næringsdrivende i ulike næringer rundt om i landet.

SKATT PÅ INNTEKT

Dette medlem vil vise til at Senterpartiet henter økte inntekter fra skatt på inntekt for personer samtidig som vi gir skattelette med en klar sosial og

geografisk omfordelende profil. En grunnpilar for Senterpartiet er skatt etter evne. Dess høyere inntekt man har, dess større andel av inntekten har man mulighet til å bidra til felleskapet med over skatteseddelen. Regjeringen Solberg har ikke bare sørget for gedigne skattelettelser for dem med de aller høyeste inntektene. Regjeringspartiene har med støtte fra Kristelig Folkeparti og Venstre sørget for at de som tjener over 3 mill. kroner i snitt betaler en lavere andel av inntekten sin i skatt enn de som tjener mellom 2 og 3 mill. kroner. Dette er etter dette medlems mening klart urimelig og bryter med prinsippet om skatt etter evne. Senterpartiets opplegg retter opp i dette og forsterker progressiviteten i skattesystemet.

Dette medlem vil vise til at Senterpartiet gjør en rekke grep i skatt på inntekt for personlige skattytere. Den alminnelige skattesatsen for personer reduseres til 26 pst. – ikke til 25 pst. slik regjeringen foreslår. Samtidig reduserer partiet satsen i trinn 4 i trinnskatten fra 13,7 pst. til 13,3 pst.. Høyeste effektive marginalsatt inklusiv arbeidsgiveravgift øker da svakt (0,4 prosentpoeng) fra 2015. I tillegg reduseres trinn 1 i trinnskatten fra 0,9 pst. til 0,5 pst., trinn 2 fra 1,7 pst. til 0,9 pst. og innslagspunktene i trinn 3 og 4 i trinnskatten (gml. trinn 1 og 2 i toppskatten) holdes nominelt uendret. Dette medlem viser videre til at Senterpartiet øker satsen i minstefradraget for lønnstakere fra 43 til 47 pst. samtidig som øvre grense i minstefradraget økes til 94 000 kroner, personfradraget økes med 1 800 kroner sammenlignet med regjeringens forslag, det særskilte fradraget for Nord-Troms og Finnmark økes med 10 000 kroner til 25 500 kroner. Det særskilte fradraget i arbeidsinntekt og foreldrefradraget for ulegitimerte utgifter til stell og pass av barn lønnsjusteres med Senterpartiets opplegg, og særfradraget for enslige forsørgere økes ytterligere. Minstefradraget i pensjonsinntekt økes, så vel som satsen. Trygdeavgiften – både for fiske, fangst og barnepass, samt annen næringsinntekt økes.

Dette medlem vil videre vise at Senterpartiets budsjettforslag innebærer en samlet skattelette for de ca. 2,9 millioner personene som tjener mindre enn 500 000 kroner på ca. 2,6 mrd. kroner, noe som er ca. 1,15 mrd. kroner mer i skattelette til disse inntektsgruppene enn i regjeringens budsjettforslag. I snitt utgjør denne skatteletten ca. 900 kroner per person sammenlignet med 2015. Personer som tjener mellom 500 000 og 600 000 kroner (ca. 500 000 personer) vil få omtrent uendret skatt sammenlignet med regjeringens opplegg. Personer som tjener mellom 600 000 og 750 000 kroner vil få en skatteøkning på 0,32 prosentpoeng, mens personer som tjener mellom 750 000 kroner og 1 mill. kroner vil få en skatteøkning på 0,58 prosentpoeng sammen-

lignet med regjeringens forslag. De med de høyeste inntektene vil betale vesentlig mer i skatt. Like fullt vil personer med over 2 mill. kroner i inntekt i snitt

fortsatt bare betale drøyt fire av ti kroner de tjener i skatt med Senterpartiets opplegg.

Tabell 1: Gjennomsnittlig endring i skatt for alle personer 17 år og eldre, med Senterpartiets alternative budsjett, sammenlignet med regjeringens budsjettforslag for 2016 inkl. endringer i tilleggspolisjonen. Kilde: SSB.

Bruttoinntekt inkl. skattefrie ytelser, referanse	Antall	Bruttoinntekt Kr./enhet	Skatt, referanse Mill.kr.	Endring i skatt Mill.kr.	Skatt, referanse Kr./enhet	Endring i skatt Kr./enhet	Herav endr. i formuesskatt Kr./enhet
0 - 149 999 kr.	565 152	64 886	1 933	-8	3 420	-14	178
150 000 - 199 999 kr.	254 361	177 612	3 015	-187	11 852	-736	105
200 000 - 249 999 kr.	323 946	224 847	7 821	-207	24 141	-638	110
250 000 - 299 999 kr.	352 597	275 594	15 104	-151	42 837	-428	140
300 000 - 349 999 kr.	363 782	324 508	21 958	-135	60 361	-371	188
350 000 - 399 999 kr.	353 118	375 139	27 648	-144	78 296	-409	223
400 000 - 449 999 kr.	346 675	424 584	33 053	-167	95 343	-482	248
450 000 - 499 999 kr.	318 269	474 589	35 766	-156	112 378	-490	273
500 000 - 599 999 kr.	491 930	546 441	67 007	3	136 212	7	340
600 000 - 749 999 kr.	383 771	664 962	70 220	819	182 974	2 135	592
750 000 - 999 999 kr.	256 286	854 176	67 220	1 271	262 286	4 960	1 111
1 mill. kr. - 2 mill. kr.	180 202	1 286 897	80 993	2 628	449 457	14 584	3 152
2 mill. kr. - 3 mill. kr.	18 876	2 375 881	16 967	1 058	898 852	56 032	12 944
3 mill. kr. og over	11 606	5 533 770	24 066	3 220	2 073 536	277 465	68 390
I alt	4 220 571	446 506	472 771	7 845	112 016	1 859	668

FORMUESSKATT

Dette medlem vil vise til at Menon Business Economics i august 2015, på oppdrag fra regjeringen, presenterte en rapport om kapitalbeskatning og investeringer i norsk næringsliv. Rapporten konkluderer med at kutt i formuesskatten (og utbytteskatten) hadde svært liten effekt på bedriftenes investeringer, målt opp mot reduksjon i selskapsskatten. Dette medlem vil vise til at regjeringen i nasjonalbudsjettet 2015 (Meld. St. 1 (2014–2015), kap. 4.3) skriver at siden «kapitalmarkedene i Norge i det store og hele fungerer godt, vil formuesskatten antagelig først og fremst påvirke sparingen».

I en situasjon med økende arbeidsledighet i deler av landet er det etter dette medlems mening ingen grunn til å skulle prioritere milliarder i skattelette for å bidra til økt sparing blant dem som har store formuer. Tvert imot bør det prioriteres målrettede skatteletter som gir aktivitet i næringslivet, økte offentlige investeringer og forbruk i kombinasjon med skatteletter for de med lave og midlere inntekter og redusert selskapsskatt. Dette medlem vil vise til at Senterpartiets alternativ følger denne linjen.

Dette medlem vil videre vise til at Senterpartiet derfor foreslår å øke satsen i formuesskatten fra 0,85 til 1,1 pst., slik denne var til og med inntektsåret 2013. Dette medlem understreker at Senterpartiet foreslår endringer i formuesskatten som gir netto ca. 2,3 mrd. kroner bokført i økte inntekter sammenlignet med regjeringens forslag, samtidig som forslaget medfører en langt større utjevning. Bunnfradraget i formuesskatten økes med Senterpartiets forslag fra 1,4 til 1,5 mill. kroner per skattyter (3 mill. kroner for ektepar), og ligningsverdien på næringseiendom reduseres til 60 pst. av markedsverdi. Dette medlem fremhever at med Senterpartiets alternativ vil ca. 40 000 færre personer betale formuesskatt sammenlignet med regjeringens forslag. Senterpartiets grep gir samlet sett en innretning på formuesskatten som bevarer omfordelingsegenskapene ved skatten.

UTVIDET ORDNING FOR SKATTEFRADRAK FOR ENØKTILTAK I PRIVATE HJEM

Dette medlem viser til at Senterpartiet, i tråd med innspill fra bl.a. NBBL, Virke, BNL og en rekke miljøorganisasjoner, foreslår en utvidelse av rammen for regjeringens foreslåtte ordning for skattefradrag

for enøk-tiltak i private hjem fra 250 mill. kroner til 500 mill. kroner. Dette gjøres gjennom utvidelse av tilsagnsfullmakten til Energifondet med 250 mill. kroner. Tiltak på bygningsskallet og andre tiltak som reduserer behovet for kjøpt energi og/eller som reduserer klimagassutslipp inkluderes, og boligselskaper omfattes av ordningen.

SKATTELETTE FOR PENDLERNE

Dette medlem viser til at Senterpartiet foreslår å bedre vilkårene for pendlerne. Innstramningen i pendlerfradraget i regjeringens budsjettforslag, samt innstramningen som Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti foretok i fjorårets statsbudsjett, reverseres. Bunnfradraget settes med dette tilbake til 15 000 kroner. Samtidig økes kilometersatsen fra 1,50 kr/km til 1,60 kr/km for reiselengde opp til 50 000 km/år og fra 0,70 kr/km til 1,60 kr/km for reiselengde mellom 50 000 og 75 000 km/år. Dette medlem viser til at dette i sum gir en skattelette for pendlerne på 790 mill. kroner påløpt sammenlignet med regjeringens budsjettforslag.

MÅLRETTEDE SKATTELETTELSER FOR NÆRINGSLIVET

Dette medlem vil vise til at Senterpartiets opplegg innebærer målrettede skatte- og avgiftslettelser for næringsdrivende i hele landet. Inkludert i dette er 1/2 mrd. kroner i reduserte bompengesatser for tunge kjøretøy, grønne ekstraavskrivninger for all sertifikatkraft (ikke bare vindkraft), økte avskrivningssatser for vogntog, lastebiler og busser, nei til regjeringens beskatning av generasjonsskifter i landbruket, samt økning i både jordbruks-, fisker- og sjømannsfradrag. Dette medlem viser til at Senterpartiet foreslår fast avskrivningssats i saldogruppe d (personbiler, maskiner og inventar) på 25 pst., noe som blant annet gir bedre vilkår for industrien, samtidig foreslås 25 pst. reduksjon i arbeidsgiveravgift for lærlinger.

NEI TIL GEVINSTSKATT PÅ EIENDOMSOVERDRAGELSER I FAMILIEJORDBRUKET

Dette medlem vil vise til at det i budsjettet for 2016 ble foreslått at gevinst ved salg av alminnelige gårdsbruk ikke skal inngå i personinntektsgrunnlaget. Samtidig foreslo regjeringen fjernet skattefritaket for gevinster ved salg av landbrukseiendommer internt i familien. Dette medlem fremhever at Senterpartiet går imot å fjerne dette fritaket.

Hoveddelen av omsatte jordbrukseiendommer blir overdratt internt i familien. Hittil har det vært skattefritt å selge landbrukseiendommer innen familien. Med regjeringens forslag får slike salg 25 pst. skatt. Samtidig vil salg av landbrukseiendommer ut av familien få nesten halvert skattesatsen. Regjerin-

gen legger etter dette medlems mening med dette opp til at kapitalsterke krefter med ingen eller liten tilknytning til landbruket skal få gunstigere skattebetingelser, mens unge som ønsker å overta familiegården får en kraftig skatteskjerpelse. Dette medlem vil vise til at et klart flertall på Stortinget har gått imot regjeringens forslag, og er glade for at budsjettavtalen følger opp stortingsflertallets syn på dette området.

REDUSERT SELSKAPSSKATT, FORSTERKEDE TILTAK MOT OVERSKUDDSFLYTTING OG ØKT UTBYTTESKATT

Dette medlem vil vise til at en viktig ambisjon med skattereformen, som den rød-grønne regjeringen tok initiativ til gjennom nedsettelsen av Scheelutvalget, har vært å redusere selskapsskatten som følge av at flere av våre naboland har redusert selskapsskatten og planlegger videre reduksjon. Gjennom senkning av selskapsskatten vil man redusere beskatningen av overskudd for bedrifter med aktivitet i Norge. Dette gjør Norge etter dette medlems mening mer attraktivt å investere i, både for norske og utenlandske bedrifter.

Dette medlem vil vise til at konsern som opererer på tvers av landegrensene, kan flytte overskudd som opptjenes i Norge, til land med lavere skattesatser. Dette medlem vil understreke at det er svært viktig å redusere muligheten for å flytte overskudd mellom land i flernasjonale konsern. Her har både den rød-grønne og nåværende regjering foretatt innstramninger, men det er fortsatt rom for å gå lenger – noe dette medlem vil komme nærmere tilbake til i forbindelse med behandlingen av skattemeldingen i Stortinget. Dette medlem vil vise til at Senterpartiet i denne omgang foreslår å stramme inn rentebegrensningsregelen ytterligere utover regjeringens forslag, gjennom å sette grensen for fradrag for rentekostnader til nærstående som overstiger 20 pst. av resultat før skatt, renter og avskrivninger.

Dette medlem mener at utbytte fra selskapene bør beskattes høyere enn det regjeringen legger opp til. Differansen mellom høyeste effektive marginale skattesats på lønnsinntekt (inkludert arbeids-giveravgift) og summen av selskapsskatt og utbytteskatt bør reduseres (i regjeringens budsjettforslag er denne differansen 6,9 prosentpoeng). Gjennom senket selskapsskatt i kombinasjon med økt utbytteskatt gjør man det mer lønnsomt å reinvestere overskuddet i bedriftene, i stedet for å ta det ut som utbytte.

En utfordring ved utbytteskatten er at den kun betales av norske eiere, og det vil kunne være et insentiv for norske eiere til å flytte utenlands. Samtidig er det viktig å huske på at mange land har utbytteskatt, og i flere av nabolandene våre er den høyere enn i Norge (blant annet Sverige, Danmark, Finland og Storbritannia.).

Dette medlem vil vise til at Senterpartiet beholder selskapsskatteprosenten som foreslått av regjeringen (som innebærer en skattelettelse for bedriftene på ca. 5,4 mrd. kroner påløpt), samtidig som utbytteskatten økes (slik bl.a. Scheel-utvalgets har tatt til orde for). Dette medlem vil vise til at differansen mellom høyeste effektive marginalsatt på lønnsinntekt og sum selskapsskatt og utbytteskatt reduseres fra 6,9 pst. til 1,5 pst. og at effektiv utbytteskatt økes til 36,9 pst. med Senterpartiets budsjettalternativ.

BESKATNINGEN AV VANNKRAFTVERK

Dette medlem vil vise til at Senterpartiet går imot regjeringens foreslåtte endringer i beskatningen av vannkraftverk. Dette medlem viser for øvrig til merknader til kap. 4.2.

KJØRETØY-, DRIVSTOFF- OG MILJØAVGIFTER

Dette medlem vil vise til at Senterpartiet gjør flere endringer for å stimulere til mer miljøvennlig bilpark og drivstoff. I engangsavgiften øker vi CO₂-komponenten, slik at satsene i trinnene økes med 20 pst. for biler med utslipp hhv. fra 121–160 g/km, 161–230 g/km og over 230 g/km. NO_x-komponenten i engangsavgiften økes med 20 pst., samtidig som effektivkomponenten i engangsavgiften på kjøretøy reduseres med 10 pst.

Dette medlem går imot regjeringens forslag om veibruksavgift på naturgass og LPG. Som bl.a. Gasnor har påpekt frykter dette medlem for at innfasingen av biogass vil stoppe opp som følge av omleggingen som ligger i regjeringens forslag.

Dette medlem vil vise til at siden 2010 har det vært halv veibruksavgift på alt biodrivstoff, inkludert de 3,5 prosentene som oljeselskapene har vært pålagt å omsette. 1. oktober 2015 trådte nye regler for drivstoffavgifter i kraft, der biodrivstoff fritas for veibruksavgift. Dette fritaket gjelder imidlertid ikke for biodrivstoff iblandet bensin og autodiesel. Samtidig øker oljeselskapenes krav til omsetning til 5,5 pst. av det totale volumet. Dette innebærer at hovedtyngden av det omsatte biodrivstoffet får doblet avgift fra 1. oktober i år. Dette medlem er uenig i denne omleggingen.

Dette medlem foreslår å fjerne veibruksavgiften for biodrivstoff som er iblandet bensin og autodiesel, og i stedet øke veibruksavgiften for øvrig volum av bensin. Dette innebærer en avgiftslettelse på ca. 900 mill. kroner for biodrivstoff og tilsvarende økning for øvrig volum. For forbruker vil omleggingen virke provenynøytralt (all den tid selskapene er pålagt å iblande 5,5 pst. biodrivstoff).

Dette medlem ønsker å medvirke til en grønn skatteomlegging ved å vri skatter fra inntekt til forbruk av fossilt karbon. Dette medlem viser til

at Senterpartiet i sitt alternative budsjett foreslår å innføre CO₂-avgift etter lav sats for skip i utenriksfart, for fiske og fangst i fjerne farvann og for fly i utenriksfart. Disse har i dag fritak for CO₂-avgift. NO_x-avgiften økes med 3 kr/kg, svovelavgiften økes med 5 øre og avgiften på HFK og PFK økes til 410 kroner per tonn CO₂-ekvivalenter.

AVGIFTER PÅ ALKOHOLFRIE DRIKKEVARER OG EMBALLASJE

Dette medlem viser til at Senterpartiet foreslår å fjerne produktavgiften på alkoholfrie drikkevarer på saft og sirup basert på frukt, bær eller grønt, uten tilsatt sukker. Regjeringen bes om å utforme et regelverk for innføring av bunnfradrag i avgifter på drikkevareemballasje og engangsemballasje for drikkevarer, med virkning fra 1. juli 2016. Dette medlem viser videre til forslag fra Senterpartiet i Innst. 2 S (2015–2016), der regjeringen bes, som del av en større gjennomgang av insentivordninger for mer miljøvennlige emballasje og resirkuleringsløsninger, utforme et regelverk for å unnta bioplast fra grunnavgift på engangsemballasje.

ALKOHOL- OG TOBAKKSAVGIFTER

Dette medlem vil bruke skatte- og avgiftssystemet til å redusere forbruket av helseskadelige produkter. Både alkohol og tobakk er eksempel på produkter som medfører negative virkninger på vår helse og også store kostnader for Norge gjennom helseutgifter. Taxfree-ordningen har med årene fått et helt annet omfang og er, sammen med liberalisering av reglene for tollfri import, i ferd med å undergrave Vinmonopolets posisjon.

Dette medlem vil vise til at Vinmonopolet har i nyere tid aldri registrert større salgsnedgang enn de tre første kvartalene i år. Nedgangen var på 2,2 pst. Til tross for en svak norsk krone har grensehandelen økt kraftig (9,5 pst. økning ved grenseutsalgene til Systembolaget fra tredje kvartal 2013 til 2015) og taxfree-salget på ankomst utland på Gardermoen økte med 13 pst. i første halvår i år, ifølge Aftenposten 9. oktober 2015.

Dette medlem vil vise til at Senterpartiet på denne bakgrunn har foreslått å reversere taxfree-endringene som ble vedtatt i revidert nasjonalbudsjett våren 2014, samtidig som taxfree-kvoten for alkohol reduseres med én flaske. De tollfrie kvotene for innførsel av tobakksvarer (taxfree-kvoten) halveres, samtidig som avgiftene på brennevin økes med fem pst., tobakk og øvrig alkohol med tre pst.

LIKEBEHANDLING AV NETTHANDEL I NORGE OG UTLANDET GJENNOM MVA.-SYSTEMET

Dette medlem vil vise til at Senterpartiet foreslår å fjerne unntaket for betaling av merverdiav-

gift ved netthandel fra utlandet, for slik å sikre like konkurransevilkår mellom norske og utenlandske netthandelsbedrifter. Våre grep vil etter dette medlems mening bidra til å sikre norske arbeidsplasser og fjerne et stadig økende skattetap for staten.

Dette medlem vil vise til at grensen for toll- og avgiftsfrie vareforsendelser fra utlandet fra 1. januar 2015 ble økt fra 200 kroner til 350 kroner (frakt- og forsikringskostnader er inkludert i den nye grensen). Dette medlem vil videre vise til at Finansdepartementet på spørsmål fra Senterpartiet har svart at man ikke er i stand til å gi et tilfredsstillende anslag på provenyeffekten av å fjerne grensen for avgiftsfrie vareforsendelser, eller å sette grensen tilbake til 200 kroner, fordi forsendelser til under 350 kroner ikke registreres.

Et viktig prinsipp ved skatte- og avgiftssystemet både i Norge og i OECD er brede grunnlag og relativt lave satser, der unntak og særordninger skal ha en særskilt begrunnelse. Merverdiavgift er en svært viktig inntektskilde for staten og vil ifølge regjeringens egne tall i 2016 bidra med større inntekter til staten enn all skatt på formue og inntekt, jf. Prop. 1 LS (2015–2016), tabell 1.3. Et unntak for betaling av merverdiavgift ved varekjøp under en viss verdi fra utlandet bryter etter dette medlems mening med det overordnede prinsippet om brede skattegrunnlag og lave skattesatser og gir staten reduserte inntekter, både direkte gjennom lavere innbetaling av merverdiavgift og indirekte gjennom reduserte skatter og avgifter som følge av redusert omsetning og sysselsetting fra norske bedrifter.

Det er, etter dette medlems syn, i seg selv svært bekymringsfullt og kritikkverdig at Finansdepartementet ikke ser seg i stand til å gi et tilfredsstillende anslag på skattetapet (skatteutgiften) for Norge ved denne særordningen – som favoriserer utenlandske bedrifter. I vedlegg 1 til Prop. 1 LS (2015–2016) gjennomgås og tallfestes skatteutgifter ved en rekke ulike ordninger i inntektsbeskatningen av lønn og pensjon, geografisk differensiert arbeidsgiveravgift, nærings- og kapitalbeskatningen, beskatningen av primærnæringene, særavgifter – og også merverdiavgiftssystemet. Provenyanslag angis på beløp helt ned til 1 mill. kroner (som er forventet skatteutgift ved det særskilte fradrag for skiferdrivere i Finnmark og Nord-Troms). Skatteutgiftene for staten ved at det ikke betales merverdiavgift på netthandelskjøp fra utlandet med verdi under 350 kroner er imidlertid ikke angitt i ovennevnte oversikt.

Dette medlem vil vise til at Menon Business Economics på oppdrag fra Virke i september 2014, bl.a. basert på tilgjengelig e-handelsstatistikk og den internasjonale «totaleffektsmodellen» (ITEM), presenterte en rapport som beregnet skatteutgiften ved den daværende grensen på 200 kroner.

Dette medlem vil videre vise til at Menon konkluderte med et mulig tap av 6 000 arbeidsplasser og fall i verdiskapingen på nærmere 5 mrd. kroner, inkludert et skatte- og avgiftstap på om lag 2,3 mrd. kroner. Rapporten viser at merverdiavgiften alene reduseres med ca. 1,3 mrd. kroner (2014-tall). Virke nedjusterte Menons anslag for tapte «ringvirkningsskatter og -avgifter» fra 1 mrd. kroner til 0,5 mrd. kroner. Dette medlem vil vise til at provenytapet i 2014 knyttet til utenlandskjøp på nett under 200 kroner således fra Virke er anslått til 1,8 mrd. kroner, jf. Virkes innspill til statsbudsjettet for 2016. Dette medlem viser til at det totale skattetapet med dagens ordning, der varer opp til en verdi på 350 kroner inkludert frakt og forsikringskostnader er innbefattet, på usikkert grunnlag kan anslås til nærmere 2,9 mrd. kroner påløpt i 2016.

Dette medlem vil vise til at Senterpartiet foreslår at det bevilges 10 mill. kroner til etablering av en elektronisk innbetalingsordning for avgift ved handel i utenlandsk nettbutikk hos Tolletaten (alternativt hos Skatteetaten dersom et flertall på Stortinget opprettholder regjeringens forslag om overføring av oppgaveportefølje dit), og at nullgrensen implementeres fra 1. april 2015. Slike ordninger er etablert eller er under etablering i våre naboland. Finland var tidligst ute med en slik elektronisk innbetalingsordning for avgift ved netthandel fra utlandet. I Norge har Tolletaten allerede etablert en portal for internettfortolling for varer mellom 350 og 3 000 kroner. Der kan forbrukere selv legge inn informasjon om sendingen de ønsker å importere og betale merverdiavgift for denne fra første krone.

ANDRE ENDRINGER I MERVERDIAVGIFT OG TOLL

Dette medlem vil vise til at Senterpartiet reverserer regjeringens forslag til økning i den lave momssatsen (reduseres tilbake fra 10 pst. til 8 pst.). Dette medlem vil videre vise til at Senterpartiet foreslår å gjeninnføre tollsatser på jordbruksområdet som ble fjernet i 2015.

DIFFERENSIERT ARBEIDSGIVERAVGIFT

Dette medlem mener det er svært viktig at ordningen med differensiert arbeidsgiveravgift opprettholdes, og at den ikke undergraves gjennom enkeltbestemmelser som virker mot ordningens primære formål. Når det foretas endringer i ordningen, er det imidlertid etter dette medlems syn svært viktig at berørte områder blir kompensert krone-for-krone for eventuelle avgiftsøkninger. Dette medlem vil vise til at regjeringen foretar innstramninger i ordningen med differensiert arbeidsgiveravgift med et påløpt proveny i 2016 på 300 mill. kroner. Proposisjonen skisserer imidlertid ingen kompenserende tiltak.

Dette medlem vil vise til at Senterpartiets alternativ innebærer en kraftfull satsing for desentralisering og livskraft i hele landet, blant annet gjennom målrettet satsing i de områder som berøres negativt av innstramningen i differensiert arbeidsgiveravgift. Dette medlem vil videre vise til at Senterpartiet har foreslått en ekstrabevilgning til Redningsselskapet på 10 mill. kroner, slik at det viktige arbeidet de gjør ikke skal bli skadelidende av avgiftsøkningen som rammer selskapet.

AKTIVITETSSKATT PÅ FINANSSEKTOREN

Dette medlem vil vise til at Senterpartiet foreslår at det innføres en aktivitetsskatt på finanssektoren i vårt alternative budsjett for 2016. Aktivitetsskatten vil med Senterpartiets modell innbringe inntekter til fellesskapet tilsvarende det skattetafet som staten i dag har ved at næringen er unntatt fra merverdiavgiftssystemet (beregnet til 8,5 mrd. kroner påløpt i 2015).

Dette medlem vil vise til at økt beskatning av denne næringen har blitt drøftet gjennom flere år, både av den rød-grønne regjeringen og av sittende regjering. Scheel-utvalget tilrådte økt beskatning av finansnæringen. Finansnæringen har således hatt god tid til å forberede seg på at det særskilt gunstige skatteregime næringen har gjennom fullt fritak for merverdiavgift ikke ville vedvare. Dette medlem merker seg at regjeringen i skattemeldingen angir økt avgiftslegging av finansnæringen tilsvarende et årlig proveny på 3,5 mrd. kroner, samtidig som man skyver iverksetting ut i tid gjennom ytterligere utredninger.

Dette medlem mener det er på høy tid at Stortinget gjør vedtak om å innføre en aktivitetsskatt på finanssektoren for å sikre at dagens skatteutgift for staten til denne sektoren heller dras inn som økte inntekter til fellesskapet. En slik skatt vil også medvirke til å dempe spekulativ finansiell virksomhet og dermed dempe virkningene av nye kriser som oppstår i finansnæringen. Det er etter dette medlems me-

ning et paradoks at den næringen som åpenbart har en avgjørende rolle for økonomiens virkemåte og som ved kriser har så store samfunnsmessige konsekvenser, er gitt et generelt skattefritak som rasjonelt ikke lar seg forklare. Dette medlem vil vise til at Senterpartiets modell er gjennomført i andre land, og kan raskt implementeres.

I Danmark er virksomheter som ikke er omfattet av merverdiavgiftssystemet pålagt en særskilt arbeidsgiveravgift. Island har siden 2012 pålagt finansiell sektor en aktivitetsavgift som består både av en skatt på lønnsutgifter mv. og en skatt på overskudd hos tilsvarende foretak. Dette medlem vil vise til at Senterpartiet foreslår en aktivitetsskatt i tråd med den islandske modellen.

Dette medlem viser til at Senterpartiets forslag innebærer en aktivitetsskatt som ilegges overskudd og lønninger mv. for finansielle foretak med en sats på 7,8 pst. Finansnæringa hadde i 2014 et samlet overskudd på over 80 mrd. kroner, mens arbeidsgiveravgiftsgrunnlaget var ca. 28,7 mrd. kroner, jf. svar fra Finansdepartementet på spørsmål nr. 295 fra Senterpartiet. Med Senterpartiets modell vil derfor hoveddelen av provenyet hentes inn gjennom økt beskatning av de finanskonsernene som har store overskudd. Dette gir, slik dette medlem ser det, en bedre innretning på beskatningen enn økt avgifts-/gebyrlegging av finansnæringens tjenester.

Dette medlem viser til at merverdiavgiftssystemet er en av den norske statens aller viktigste inntektskilder og bidrar til å finansiere våre offentlige goder. Dette medlem er ikke tilhengere av et generelt skattefritak for denne sektoren. Dette skattefritaket bidrar også til å vri større ressurser i retning av finansielle tjenester, slik finanskriseutvalget har påpekt.

Dette medlem foreslår følgende konkrete endringer under rammeområde 21, Skatter, avgifter og toll:

Senterpartiets forslag til skatte- og avgiftsendringer

*Endringer i forhold til Prop 1 S
med tillegg (2015–2016)*

Alle tall i 1000 kroner

		Økning		Lettelser	
Kap./ post		Bokført	Påløpt	Bokført	Påløpt
	Formueskatt				
5501.72	Formueskatten, reversere satsen til 1,1 pst. (2013-nivå).	2 785 000	3 690 000		
5501.72	Gå imot regjeringens forslag til økt ligningsverdi på næringseiendommer.			110 000	140 000

*Endringer i forhold til Prop 1 S
med tillegg (2015–2016)*

Alle tall i 1000 kroner

Kap./ post		Økning		Lettelser	
		Bokført	Påløpt	Bokført	Påløpt
5501.72	Øke bunnfradrag i formueskatten til 1.5 mill. kr. (3 mill. kr. samlet for ektepar)			415 000	500 000
5501.72	Fjerne muligheten for å benytte ubenyttet skjermingsfradrag på samme aksje senere år. Ingen provenyvirkning i 2016, kan ha stor på sikt				
Personskatt					
5501.72	Redusere den alminnelige skattesatsen for personer til 26 pst. i stedet for 25 pst.	9 470 000	11 840 000		
5501.72	Øke minstefradrag i lønnsinntekt fra 43 til 47 pst., samtidig som øvre grense økes fra 91 450 til 94 000 kr			1 670 000	2 090 000
5501.70	Redusere trinn 1 i trinnskatten fra 0,9 pst. til 0,5 pst.			700 000	880 000
5501.70	Redusere trinn 2 i trinnskatten fra 1,7 pst. til 0,9 pst.			4 255 000	5 320 000
5501.70	Beholde innslagspunktet for trinn 3 i trinnskatten (gml. trinn 1 i toppskatten) nominelt uendret	1 000 000	1 250 000		
5501.70	Beholde innslagspunktet for trinn 4 i trinnskatten (gml. trinn 2 i toppskatten) nominelt uendret	140 000	170 000		
5501.70	Redusere trinn 4 i trinnskatten fra 13,7 pst. til 13,3 pst. (høyeste effektive marginalskatt inkl. arbgjavg økes da med 0,4 pst.poeng fra 2015 i vårt alternativ)			225 000	280 000
5501.72	Økning av det særskilte fradraget for Finnmark og Nord-Troms med 10 000 kr til 25 500 kr			110 000	135 000
5501.72	Øke personfradraget i inntektsskatten fra 51 750 til 53 550 kr			1 260 000	1 570 000
5501.72	Øke minstefradrag i pensjonsinntekt, øvre grense til 75 000 kr, øke satsen til 30 pst.			196 000	245 000
5501.72	Lønnsjustere det særskilte fradraget i arbeidsinntekt			2 400	3 100
5501.72	Lønnsjustere foreldrefradraget for legitimerede utgifter til pass og stell av barn			20 000	24 800
5501.72	Øke særfradraget for enslige forsørgere med 1000 kr til 50 800 kr			20 000	30 000
1825.50	Utvidelse av regjeringens foreslåtte skattefradrag for ENØK-tiltak i private hjem (økning av tilsagnsfullmakt til Energifondet)			250 000	250 000

*Endringer i forhold til Prop 1 S
med tillegg (2015–2016)*

Alle tall i 1000 kroner

		Økning		Lettelser	
Kap./ post		Bokført	Påløpt	Bokført	Påløpt
Pendlerfradrag					
5501.72	Øke km-satsen for reisefradrag til 1.60 kr./km for alle reiser (øke fra 1.50 til 1.60 for reise under 50 000 km/år og fra 0.70 til 1.60 for reise over 50 000 km/år).			155 000	190 000
5501.72	Reversere økning i reisefradraget for pendlere i årets budsjett (reversere bunnfradrag fra 22 000 til 16 000 kr.).			380 000	475 000
5501.72	Reversere økningen i reisefradraget i budsjettforliket for 2015 (reversere bunnfradrag fra 16 000 til 15 000 kr.).			100 000	125 000
Trygdeavgift					
5700.71	Redusere trygdeavgift på annen næringsinntekt fra 11,4 til 10,7 pst.			455 000	455 000
5700.71	Redusere trygdeavgift for fiske, fangst og barnepass fra 8,2 til 7,5 pst.			31 000	31 000
Eierinntekt					
5501.72	Beholde selskapsskatteprosenten som foreslått av regjeringen (som innebærer en skattelettelse for bedriftene på 5,4 mrd. kr. påløpt), men øke utbytteskatten (slik bl.a. Scheel-utvalgets har tatt til orde for). Forslaget utformes slik at differansen mellom høyeste effektive marginalsatt på lønnsinntekt og sum selskapsskatt og utbytteskatt reduseres (fra 6,9 til 1,5 pst.). Effektiv utbytteskatt økes til 36,9 pst.	3 130 000	3 910 000		
Næring					
5501.72	Grønne ekstraavskrivninger for all sertifikatkraft (ikke bare vindkraft).			90 000	260 000
5501.72	Avskrivningssatsene i vogntog, lastebiler og busser i saldogruppe c økes fra 22 til 25 pst.			70 000	310 000
5501.72	Innføre fast avskrivningssats i saldogruppe d (personbiler, maskiner og inventar) på 25 pst. Startavskrivning reduseres til 5 pst.			390 000	1 620 000
5501.72	Stramme inn rentebegrensningsregelen ytterligere utover regjeringens forslag, gjennom å sette grensen for fradrag for rentekostnader til nærstående som overstiger 20 pst. av resultat før skatt, renter og avskrivninger.	0	240 000		

*Endringer i forhold til Prop 1 S
med tillegg (2015–2016)*

Alle tall i 1000 kroner

Kap./ post		Økning		Lettelser	
		Bokført	Påløpt	Bokført	Påløpt
5501.72	Opprettholde det særskilte fritaket for gevinstbeskatning ved salg av landbruks-eiendommer i familien.			65 000	65 000
5501.72	Opprettholde fritaket for gevinstbeskatning ved salg av tomter i landbruket (under 150 000 kr.).			10 000	10 000
5501.72	Fiskerfradraget, øke satsen fra 30 til 31 pst. samtidig som øvre grense økes fra 150 000 til 170 000 kr.			17 000	17 000
5501.72	Jordbruksfradraget, maksimalt samlet fradrag økes til 180 000 kr.			40 000	40 000
5501.72	Lønnsjustere sjømannsfradraget.			7 000	8 000
5555.70	Sette nedre grense for sjokolade- og sukkeravgiften på 3000 kilo per år.			1 000	1 000
5559.70	Innføre bunnfradrag i avgifter på drikkevareemballasje og engangsemballasje for drikkevarer. Regjeringen bes utforme et regelverk til behandling av RNB 2016 med sikte på iverksettelse fra 1. juli 2016.			17 500	20 000
5559.72	Regjeringen bes, som del av en større gjennomgang av incentivordninger for mer miljøvennlige emballasje og resirkuleringsløsninger, utforme et regelverk for å unnta bioplast fra grunnavgift på engangsemballasje. Provenyanslag på usikkert grunnlag.			15 000	17 500
5576.71	Totalisatoravgift, reduseres fra 3,7 pst. til 3 pst.			20 000	24 000
4115.01	Reduksjon i kjøttkontrollgebyr iht. slakteplan (TKP).			24 000	30 000
1324, NY	Halvere bompengesatsene for tunge kjøretøy, fra 1. februar 2016.			500 000	500 000
5501.72	Reversere endring i beskatning av vannkraftverk.			-	85 000
5700.72	25 pst. reduksjon i arbeidsgiveravgift for lærlinger, fra 1. august 2016.			100 000	120 000
Aktivitetsskatt på finansnæringa					
5501.72	Aktivitetsskatt som ilegges overskudd for finansielle foretak med en sats på 7,8 pst.	5 016 000	6 270 000		
5700.72	Aktivitetsskatt som ilegges lønninger mv. (ekstra arbeidsgiveravgift) for finansielle foretak med en sats på 7,8 pst.	1 784 000	2 230 000		

*Endringer i forhold til Prop 1 S
med tillegg (2015–2016)*

Alle tall i 1000 kroner

Kap./ post		Økning		Lettelser	
		Bokført	Påløpt	Bokført	Påløpt
	Toll og moms				
5521.70	Reversere økning i lav momssats (redusere tilbake fra 10 pst. til 8 pst.).			500 000	650 000
5511.70	Gjeninnføre tollsatser på jordbruksområdet som ble fjernet i 2015.	15 000	15 000		
5521.70	Fjerne unntaket for betaling av mva. på utenlandsk netthandel, fra 1. april 2016.	1 736 000	2 160 000		
5521.70	Sørge for at det svares mva. fra utenlandske selskap som driver innenlandsk transport av personer og gods (kabotasje) i Norge.				
	Produktavgift				
5556.70	Fjerne avgiften på alkoholfrie drikkevarer på saft og sirup basert på frukt, bær eller grønt, uten tilsatt sukker, men med kunstig søtstoff.			20 000	25 000
	Kjøretøy-, drivstoff og miljøavgifter				
5536.71	Økt CO ₂ -komponent i engangsavgiften, slik at satsene økes med 20 pst. for biler med utslipp hhv. fra 121-160 g/km, 161-230 g/km og over 230 g/km.	265 000	290 000		
5536.71	Redusere effektkomponenten i engangsavgiften på kjøretøy med 10 pst.			120 000	130 000
5536.71	NO _x -komponenten i engangsavgiften (NO _x -utslipp i kr per mg/km) økes med 20 pst.	55 000	60 000		
5538.72	Gå imot forslaget om veibruksavgift på naturgass og LPG.			10 000	20 000
5538.70	Fjerne veibruksavgift for biodrivstoff som er iblandet bensin.			302 500	327 000
5538.71	Fjerne veibruksavgift for biodrivstoff som er iblandet autodiesel.			594 000	642 000
5538.70	Øke veibruksavgift for øvrig volum av bensin med 29 øre/liter (ca. 5,8 pst. økning).	302 500	327 000		
5538.71	Øke veibruksavgift for øvrig volum av autodiesel med 20 øre/liter (ca. 5,8 pst. økning).	594 000	642 000		
5537.71	Gjenninnføre avgift på båtmotorer over 9 HK.	150 000	175 000		
5549.70	Øke NO _x -avgift 3 kr./kg.	5 000	7 000		

*Endringer i forhold til Prop 1 S
med tillegg (2015–2016)*

Alle tall i 1000 kroner

		Økning		Lettelser	
Kap./ post		Bokført	Påløpt	Bokført	Påløpt
5543.71	Øke svovelavgift med 5 øre.	16 000	17 000		
5548.70	Øke avgift på klimagassene HFK og PFK til 410 kroner per tonn CO ₂ -ekvivalenter.	50 000	55 000		
5543.70	CO ₂ -avgift for mineralolje etter lav sats (0,27 kr/liter), for skip i utenriksfart.	80 000	100 000		
5543.70	CO ₂ -avgift for mineralolje etter lav sats (0,27 kr/liter), for fiske og fangst i fjerne farvann.	46 000	56 000		
5543.70	CO ₂ -avgift for mineralolje etter lav sats (0,27 kr/liter), for fly i utenriksfart.	170 000	200 000		
Alkohol og tobakk					
5521.70	Reversere taxfree-endringer som ble vedtatt i Revidert nasjonalbudsjett, våren 2014.	60 000	70 000		
5521.70	Redusere taxfree-kvoten med en flaske vin.	110 000	120 000		
5521.70	Halvere taxfree-kvoten for tobakksvarer (økte momsinntekter).	150 000	175 000		
5531.70	Halvere taxfree-kvoten for tobakksvarer (økte særavgifter på tobakk).	375 000	400 000		
5526.70	Øke avgiftene på brennevin med 5 pst.	50 000	55 000		
5526.70	Øke avgiftene på øvrig alkohol 3 pst.	185 000	200 000		
5531.70	Øke tobakksavgiftene 3 pst.	155 000	170 000		
Flyplassavgifter					
	Halvere flyplassavgiftene (start- og passasjeravgift) på kortbanenettet (proveny 49,2 mill. kr. påløpt - anmodningsvedtak).			-	-
	25 pst. reduksjon i flyplassavgiftene (startavgift, passasjeravgift, sikkerhetsavgift og terminalavgift) for fly som bruker bio-drivstoff (proveny anslått til 5 mill. kr. på usikkert grunnlag. Anmodningsvedtak).			-	-
Sum brutto		27 894 500	34 894 000	13 267 400	17 665 400
Sum netto		14 627 100	17 228 600		

3.2.7 Hovedmerknad fra Venstre

Komiteens medlem fra Venstre viser til at Venstres overordnede mål i skattepolitikken er et grønt skatteskifte, hvor skattesystemet brukes aktivt til å stimulere arbeid og arbeidsplasser, utvikling, investering og eierskap i norske bedrifter og til å premiere miljøvennlig atferd. Konkret betyr det lavere skatt på arbeid, eierskap og bedrifter, skattestimuli for å gjøre miljøvennlige valg og økte miljøavgifter. Skatter og avgifter er et viktig politisk virkemiddel for å styre atferd som etter dette medlems syn i altfor liten grad har blitt brukt de siste årene.

Dette medlem viser til at Venstres hovedprioriteringer i skatteopplegget for 2016 er et grønt skattesifte og at skattesystemet aktivt brukes til å stimulere arbeid og arbeidsplasser, utvikling, investering og eierskap i norske bedrifter.

Samlet foreslår dette medlem et skatte- og avgiftsopplegg som innebærer en netto skatteskjerpelse på vel 4,2 mrd. kroner bokført og 1,5 mrd. kroner påløpt i forhold til regjeringens opprinnelige forslag til statsbudsjett for 2016. Korrigert for endringene i tillegg 1 vil Venstres opplegg medføre en netto skatteskjerpelse på om lag 2,8 mrd. kroner bokført og en lettelse på vel 350 mill. kroner påløpt.

GRØNT SKATTESKIFTE

Dette medlems overordnede mål i skattepolitikken er et grønt skattesifte, hvor skattesystemet

brukes aktivt til å stimulere arbeid og arbeidsplasser, utvikling, investering og eierskap i norske bedrifter og til å premiere miljøvennlig atferd. Konkret betyr det lavere skatt på arbeid, eierskap og bedrifter, skattestimuli for å gjøre miljøvennlige valg og økte miljøavgifter. Skatter og avgifter er et viktig politisk virkemiddel for å styre atferd som etter dette medlems syn i altfor liten grad har blitt brukt de siste årene. I budsjettavtalen med Høyre og Fremskrittspartiet for 2015 fikk Venstre gjennomslag for et grønt skattesifte som i sum var større enn det den forrige regjering klarte på 8 år. Regjeringen har satt ned en grønn skattekommisjon som skal komme med sine anbefalinger i desember. Det er i tråd med Venstres politikk og tidligere forslag i Stortinget. Dette medlem mener imidlertid at Stortinget ikke kan vente til skattekommisjonens anbefalinger kommer før det gjøres nødvendige grep for å ta i bruk skatte- og avgiftssystemet i klima- og miljøpolitikken.

For dette medlem handler et grønt skattesifte både om å gi skatte- og avgiftslettelser for å belønne miljøvennlig valg og det handler om skatte- og avgiftsskjerpelser for å sette en pris på utslipp og følge prinsippet som «alle» er enige om, nemlig at forurenseren skal betale.

Dette medlem foreslår derfor følgende endringer i skatte- og avgiftsopplegget for 2016:

Tiltak	Bokført (mill. kr)
Skattefradrag, energieffektiviseringstiltak i egen bolig, inntil 50 000 kr per bolig.	270,0
Skattefritak for arbeidsgiverfinansiert månedskort (kollektivtransport)	2 000,0
Mva.-fritak økologisk mat (anslag)	170,0
Øke avskrivningssatsen for maskiner med 5 pst. under forutsetning av investeringen har påvist miljøeffekt og medfører økt energieffektivisering	50,0
Ekstra jordbruksfradrag på 20 000,- for bønder som driver eller legger om til økologisk produksjon	3,0
Skattefunn: Ekstra kriterium for fradrag for FoU knyttet til klima, miljø og energieffektivisering på hhv 2 mill. kroner for bedriftsintern støtte og 4 mill. kroner for bedriftsekstern støtte	0,0
Øke vekstfradraget i engangsavgiften med 25 pst. for biogasskjøretøy	0,0
Innføre fritak for el-avgift for elektrisitet brukt som drivstoff i ferger, skip, lastebiler, busser og landstrøm (for båter)	1,0
Reduksjon i landingsavgiften på 25 pst. for fly som går på biodrivstoff	0,0
<i>Sum grønne skattelettelser</i>	<i>2 494,0</i>

Tiltak	Bokført (mill. kr)
Videreføre skattefri kilometergodtgjørelse på 2012-nivå.	134,0
Avvikle taxfree-ordningen for tobakksvarer (medfører færre flyreiser)	1 050,0
Heve engangsavgiften når det gjelder egenvekt, motoreffekt og NO _x -utslipp for avgiftsgruppe B (lastebiler) til 35 pst. av gruppe A (personbiler)	385,0
Heve engangsavgiften (gjelder bl.a. CO ₂ -utslipp) avgiftsgruppe C (campingbiler m.m.) til 50 pst. av gruppe A (personbiler)	105,0
Ilegge NO _x -komponent i engangsavgiften for campingbiler tilsvarende personbiler	30,0
Øke satsen i engangsavgiften for NO _x -utslipp med 10 pst.	69,0
Øke veibruksavgiften på bensin med 50 øre per liter	420,0
Øke veibruksavgiften på autodiesel med 50 øre per liter samt opptrapping av avgiften på autodiesel slik at den blir lik bensin tilsvarende 43 øre per liter	2 485,0
Oppheve avgiftsfritak for diesel til båtmotorer	28,0
Økt el-avgift 2,5 øre/kWh og heve redusert sats i el-avgiften til 2,5 øre kWh. 0,5 øre øremerkes Enova.	1 110,0
Innføre en gjennomgående CO ₂ -avgift på 500 kroner per tonn	1 584,0
Ny miljøavgift på plast	200,0
Ny miljøavgift på flyreiser etter tysk modell	2 000,0
Ny miljøavgift på deponi av gruveavfall	450,0
<i>Sum grønne skatteskjerpelser</i>	<i>10 045,0</i>
Sum grønt skatteskifte	12 544,0

SKATT PÅ LØNN OG PENSJON

Dette medlem viser til at skatter og avgifter bringer inntekter til stat og kommune for å løse offentlige oppgaver og finansiere gode velferdstilbud. Dette skal skje samtidig som man i minst mulig grad bremser verdiskaping. I tillegg er skatt et politisk virkemiddel for å påvirke atferd og utjevne inntekt. Skatte- og avgiftssystemet skal belønne arbeid. Dette medlem vil gi mest skattelette til dem som har de laveste inntektene. Den enkleste måten å gjøre dette på er å ha et fradrag i bunn av inntekten som kommer alle til gode, men som har størst effekt for dem med lave og moderate inntekter ved endringer i regjeringens forslag til trinnskattmodell som stimulerer det samme. Skattepolitikken må stimulere arbeidslinjen.

Regjeringen har lagt fram en trinnskattmodell i tråd med anbefalingene fra Scheel-utvalget for å redusere kostnadene som følger av at den generelle skattesatsen reduseres fra 27 til 25 pst. Det er en modell som dette medlem støtter prinsippene bak. Dette medlem mener imidlertid at modellen kan gjøres bedre, enklere og gi høyere lettelsers for dem med moderate og lave inntekter. Dette medlem registrerer også at dette påpekes av flere ledende økonomer etter at statsbudsjettet ble lagt fram.

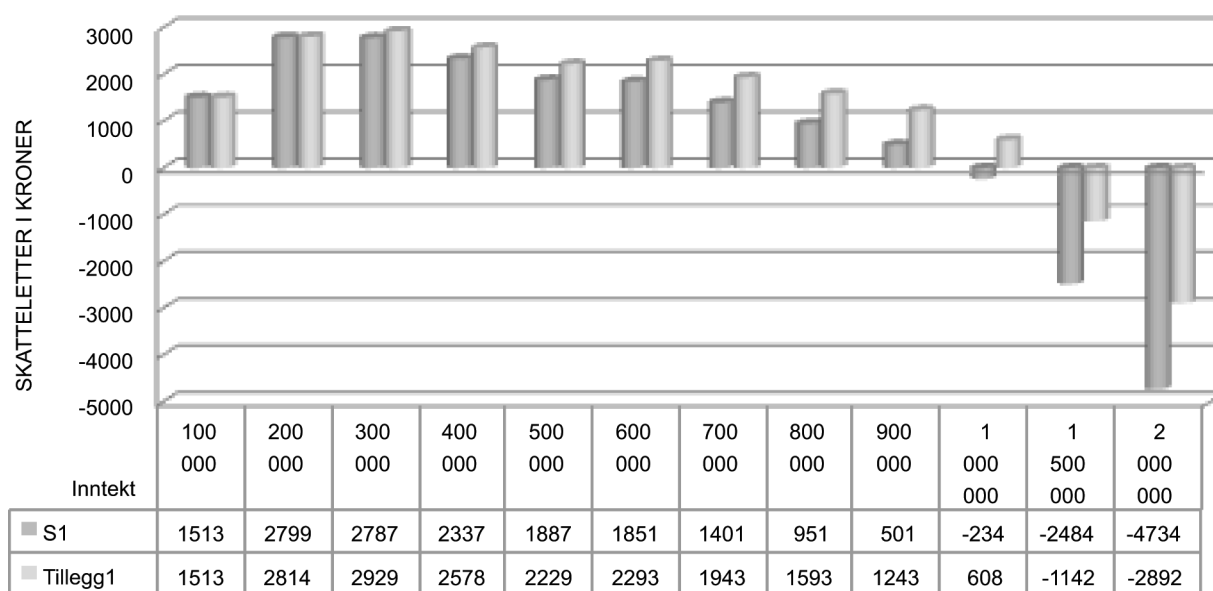
Dette medlem foreslår derfor følgende endringer i forhold til regjeringens opprinnelige modell for trinnskatt, minstefradrag, personfradrag og trygdeavgift:

	Regjeringen	Venstre
Trinnskatt, trinn 1	Sats: 0,9 pst., Innslagspunkt: 158 000 kr (opprinnelig forslag sats, 0,8 pst.)	Utgår
Trinnskatt, trinn 2	Sats: 1,7 pst., Innslagspunkt: 224 900 kr (opprinnelig forslag sats, 1,6 pst.)	Sats: 2 pst., Innslagspunkt: 300 000 kr
Trinnskatt, trinn 3	Sats: 10,7 pst., Innslagspunkt: 565 400 kr (opprinnelig forslag sats, 10,6 pst.)	Sats: 11 pst., Innslagspunkt: 570 000 kr
Trinnskatt, trinn 4	Sats: 13,7 pst., Innslagspunkt: 909 500 kr (opprinnelig forslag sats, 13,6 pst.)	Sats: 14 pst., Innslagspunkt: 900 000 kr
Minstefradrag	Sats: 43 pst., Maksimalbeløp: 91 450 kr	Sats: 48 pst., Maksimalbeløp: 95 000 kr
Personfradrag	Beløp: 51 750 kr	Beløp: 53 000 kr
Trygdeavgift	Sats: 8,2 pst.	Sats: 8,4 pst.

I sum vil disse endringene medføre en skattelette i forhold til regjeringens forslag på alle inntekter under 1 mill. kroner, men som det framgår av tabellen under, klart mest for inntekter mellom 200 000 kroner

og 400 000 kroner som vil få en netto skattelettelse på mellom 2 500 kroner og 3 000 kroner. Tilsvarende blir det en skatteskjerpelse for inntekter over 1 mill. kroner.

Endringer i personbeskatning
Venstre vs regjeringen 2016

Samlet foreslår dette medlem en skattelette i lønns- og pensjonsinntekt på om lag 2,2 mrd. kroner bokført, og 2,7 mrd. kroner påløpt i forhold til regjeringens opprinnelige forslag til statsbudsjett for 2016 og en lettelse på om lag 3,1 mrd. kroner bokført og

om lag 3,9 mrd. kroner påløpt som følge av endringene i tillegg 1.

Dette medlem foreslår derfor følgende endringer i skatte- og avgiftsopplegget for 2016:

Tiltak	Bokført (mill. kr)	Påløpt (mill. kr)
Økt minstefradrag lønnsinntekt til 95 000 kr og økt prosentsats til 48 pst.	-2 280,0	-2 850,0
Personfradraget økes til 53 000 kr	-875,0	-1 095,0
Øke fradraget for enslige forsørgere tilsvarende personfradraget i skatteklasser 1 og 2	-75,0	-95,0
Avvikle skatteklasser 1 og 2	235,0	295,0
Endre regjeringens trinn-skattesystem som innebærer en bedre sosial profil.	-800,0	-900,0
Unnta aksjefond og børsnoterte aksjer fra regjeringens forslag om innstramming i utbyttebeskatningen	0,0	0,0
Heve grensen for å betale trygdeavgift (frikortgrensen) til 54 650 kr (dvs. teknisk 55 000).	-65,0	-80,0
Øke skattepliktig fordel av kjøp av aksjer i egen bedrift til 5 000 kr	-50,0	-60,0
Eget skattefradrag på 6 000,- for aldersgruppen 62-67 år som bare mottar lønnsinntekt (ikke pensjon eller trygd)	-255,0	-320,0
Øke beløpgrensen for skattefri inntekt (lønnsoppgaveplikt) til 3 000 kr	-60,0	-75,0
Skattefradrag, energieffektiviseringstiltak i egen bolig, inntil 50 000 kr per bolig.	-270,0	-400,0
Skattefritak for arbeidsgiverfinansiert månedskort (kollektivtransport)	-2 000,0	-2 500,0
Fjerne rentefradraget for kredittkortgjeld og forbrukslån	800,0	1 000,0
Fagforeningskontingent reduseres til 2005-nivå.	455,0	570,0
Videreføre skattefri kilometergodtgjørelse på 2012-nivå.	105,0	165,0
Medfører at km-satsene settes til 3,90 (inntil 10 000 km) og 3,25 (over 10 000 km)		
Flatt foreldrefradrag 21 500 kr	0,0	0,0
Økte skatteinntekter som følge av 2 000 færre AFP-pensjonister	320,0	400,0
Økte skatteinntekter som følge av 3 000 flere fra dagpenger til arbeid	215,0	270,0
Hevet trygdeavgift, lønsmottakere til 8,4 prosent	2 280,0	2 850,0
Økt trygdeavgift AFP fra 5,1 til 6,0 pst.	70,0	85,0
<i>Sum skattelette lønns- og pensjonsinntekt</i>	<i>-2 221,0</i>	<i>-2 740,0</i>
Reversere endringene i trinnskatt foreslått i tilleggsnummeret knyttet til økte asylankomster	-900,0	-1 130,0
Sum skattelette lønns- og pensjonsinntekt	-3 121,0	-3 870,0

Dette medlem viser til at de foreslåtte lettelsene i lønns- og pensjonsinntekt inngår i et helhetlig grønt skattesifte i Venstres forslag til statsbudsjett for 2016. Alle med normal inntekt kommer i utgangspunktet ut med en samlet skattelette i Venstres forslag inkludert økte miljøavgifter og øvrige skatte- og avgiftsendringer uten atferdsendring. Legges livsstilen om i en sunnere og mer miljøvennlig retning vil netto skattelette kunne bli vesentlig høyere.

Dette medlem viser videre til at det i Venstres forslag til statsbudsjett for 2016 foreslås en omlegging, fornying og forenkling av merverdiavgiftssystemet. Konkret foreslår Venstre at økologiske pro-

dukter, frukt og grønt fritas for merverdiavgift. Det betyr en kraftig stimulans mot et sunnere kosthold og et mer miljøvennlig landbruk. Videre innebærer endringen at redusert sats på matvarer (i dag 15 pst.) oppheves og at den generelle merverdiavgiftssatsen reduseres med ett prosentpoeng til 24 pst. Samlet vil dette innebære en avgiftslette for privatpersoner, organisasjoner og virksomheter som ikke er merverdiavgiftsregistrert på ca. 1,7 mrd. kroner bokført og 2 mrd. kroner påløpt.

Samlet foreslår dette medlem videre følgende konkrete endringer under i skatte- og avgiftsopplegget for 2016:

	Bokført (mill. kr)	Påløpt (mill. kr)
Økt minstefradrag lønnsinntekt til 95 000 kr og økt prosentsats til 48 pst.	-2 280,0	-2 850,0
Personfradraget økes til 53 000 kr	-875,0	-1 095,0
Øke fradraget for enslige forsørgere tilsvarende personfradraget i skatteklasser 1 og 2	-75,0	-95,0
Avvikle skatteklasser 3 og 4	235,0	295,0
Endre regjeringens trinn-skattesystem som innebærer en bedre sosial profil.	-800,0	-900,0
Gå mot regjeringens endring i trinnskattemodellen ifbm tillegg 1.	-900,0	-1 130,0
Unnta aksjefond og børsnoterte aksjer fra regjeringens forslag om innstramming i utbyttebeskatningen	0,0	0,0
Heve grensen for å betale trygdeavgift (frikortgrensen) til 54 650 kr (dvs. teknisk 55 000).	-65,0	-80,0
Øke skattepliktig fordel av kjøp av aksjer i egen bedrift til 5 000 kr	-50,0	-60,0
Eget skattefradrag på 6 000,- for aldersgruppen 62-67 år som bare mottar lønnsinntekt (ikke pensjon eller trygd)	-255,0	-320,0
Øke beløpsgrensen for skattefri inntekt (lønnsoppgaveplikt) til 3 000 kr	-60,0	-75,0
Skattefradrag, energieffektiviseringstiltak i egen bolig, inntil 50 000 kr per bolig.	-270,0	-400,0
Skattefritak for arbeidsgiverfinansiert månedskort (kollektivtransport)	-2 000,0	-2 500,0
Fjerne rentefradraget for kredittkortgjeld og forbrukslån	800,0	1 000,0
Fagforeningskontingent reduseres til 2005-nivå.	455,0	570,0
Videreføre skattefri kilometergodtgjørelse på 2012-nivå. Medfører at km-satsene settes til 3,90 (inntil 10 000 km) og 3,25 (over 10 000 km)	134,0	165,0
Flatt foreldrefradrag 21 500 kr.	0,0	0,0
Økte skatteinntekter som følge av 2 000 færre AFP-pensjonister	320,0	400,0
Økte skatteinntekter som følge av 3 000 flere fra dagpenger til arbeid	215,0	270,0
Hevet trygdeavgift, lønsmottakere til 8,4 prosent	2 280,0	2 850,0
Økt trygdeavgift AFP fra 5,1 til 6,0 pst.	70,0	85,0
<i>Sum skattelette lønns- og pensjonsinntekt</i>	<i>-3 121,0</i>	<i>-3 870,0</i>
Gå mot regjeringens forslag om å øke ligningsverdien på næringseiendom	-80,0	-100,0
Øke ligningsverdien på sekundærbolig til 100 pst.	440,0	550,0
Gjeninnføre 10 pst. aksjerabatt i formuesskatten	-600,0	-700,0
<i>Sum endringer i formuesskatten</i>	<i>-240,0</i>	<i>-250,0</i>
Økte avskrivningssatser saldogruppe c til 25 pst.	-110,0	-520,0
Saldogruppe c gjelder lastebiler, vogntog, varebiler, busser mv.		
Økte avskrivningssatser saldogruppe d til 25 pst.	-390,0	-1 620,0
Saldogruppe d gjelder inventar, maskiner, personbiler mv.		
Øke avskrivningssatsen for maskiner med 5 pst. under forutsetning av at investeringen har påvist miljøeffekt og medfører økt energieffektivisering	-50,0	-100,0
Kapitalfunn-ordning (business angels).	0,0	-600,0
Innføre rett til minstefradrag for selvstendig næringsdrivende som alternativ til fradrag for kostnader	-550,0	-550,0
Gå mot regjeringens forslag om å fjerne skattefritak knyttet til gevinst ved salg av landbrukseieendom internt i familien	-65,0	-65,0
Ekstra jordbruksfradrag på 20 000,- for bønder som driver eller legger om til økologisk produksjon	-3,0	-3,0

	Bokført (mill. kr)	Påløpt (mill. kr)
Øke fiskerfradraget til 175 000 kr.	-17,0	-17,0
Skattefunn: Fjerne ordningen om maksimal timesats på 600 kr.	0,0	-280,0
Skattefunn: Fjerne begrensningen på antall timer egne ansatte kan godskrive ordningen	0,0	-5,0
Skattefunn: Ekstra kriterium for fradrag for FoU knyttet til klima, miljø og energieffektivisering på hhv 2 mill. kroner for bedriftsintern støtte og 4 mill. kroner for bedriftsekstern støtte	0,0	-4,0
Generelt skattefritak for forskningsinstitutter	0,0	-20,0
Skattefradrag for gaver til frivillige organisasjoner fra bedrifter inntil 100 000 kr.	-10,0	-34,0
Ingen arbeidsgiveravgift for de første tre årene for foretak med færre enn 5 ansatte	-230,0	-260,0
Heve maksimalt sparebeløp i OTP for enkeltpersonforetak til 6 pst.	-150,0	-150,0
Endre regler for forskuddsskatt-innbetaling for selvstendig næringsdrivende.	0,0	0,0
<i>Sum skattelette næringsliv</i>	<i>-1 575,0</i>	<i>-4 228,0</i>
Omlegging av matmomsen:	-1 700,0	-2 200,0
Null moms på frukt og grønt og økologiske matvarer.		
Full moms på all øvrig mat, men den generelle momssatsen reduseres fra 25 til 24 prosent.		
Gå mot regjeringens forslag om økt sats på lav moms	-759,0	-950,0
Heve omsetningsgrensen til 3 mill. kroner for rett til årlig oppgavetermin vedr mva.	0,0	0,0
Økte momsinntekter som følge av forslag om avvikling av taxfree-ordningen	300,0	300,0
<i>Sum endringer momssystemet</i>	<i>-2 159,0</i>	<i>-2 850,0</i>
Reduksjon i avgiftene på øl (butikkøl) med 5 pst.	-200,0	-215,0
Reduksjon i avgiftene på sterkøl og vin med 5 pst.	-120,0	-132,0
Økning i avgiftene på brennevin med 10 pst.	90,0	105,0
Heve alle tobakksavgifter med 10 pst	495,0	540,0
Avvikle taxfree-ordningen for tobakksvare	750,0	800,0
<i>Sum alkohol- og tobakksavgifter</i>	<i>1 015,0</i>	<i>1 098,0</i>
Heve engangsavgiften når det gjelder egenvekt, motoreffekt og NO _x -utslipp for avgiftsgruppe B (lastebiler) til 35 pst. av gruppe A (personbiler)	385,0	420,0
Heve engangsavgiften (gjelder bl.a. CO ₂ -utslipp og NO _x -utslipp) avgiftsgruppe C (campingbiler m.m.) til 50 pst. av gruppe A (personbiler)	105,0	115,0
Øke satsen i engangsavgiften for NO _x -utslipp med 25 pst.	69,0	75,0
Ilegge NO _x -komponent i engangsavgiften for campingbiler tilsvarende for personbiler.	30,0	35,0
Øke vektfradraget i engangsavgiften med 25 pst. for biogasskjøretøy	0,0	0,0
<i>Sum bilavgifter</i>	<i>589,0</i>	<i>645,0</i>
Økt veibruksavgift på bensin med 50 øre per liter	420,0	450,0
Økt veibruksavgift på autodiesel med 50 øre + opptrapping av innføring av lik pris på autodiesel og bensin gjennom vegbruksavgift og CO ₂ -avgift over tre år. Tilsvarende en ytterligere økning på 46 øre per liter.	2 485,0	2 715,0
Oppheve avgiftsfritak for diesel til båtmotorer	28,0	30,0

	Bokført (mill. kr)	Påløpt (mill. kr)
Økt el-avgift 2,5 øre/kWh	1 110,0	1 480,0
Innføre fritak for el-avgift for elektrisitet brukt som drivstoff i ferger, skip, lastebiler, busser og landstrøm (for båter)	-1,0	-1,0
Innføre en gjennomgående CO ₂ -avgift på 500 kr per tonn.	1 584,0	1 733,0
Avvikle dagens grunnavgift på engangsemballasje og erstatte den med en avgift på all fossil plastemballasje.	0,0	0,0
Ny miljøavgift på plast	200,0	240,0
Ny miljøavgift på flyreiser etter tysk modell	2 000,0	2 000,0
Reduksjon i landingsavgiften på 25 pst. for fly som går på biodrivstoff	0,0	0,0
Ny miljøavgift på deponi av gruveavfall	450,0	450,0
<i>Sum økte miljøavgifter</i>	<i>8 276,0</i>	<i>9 097,0</i>
Sum skatter, avgifter og toll	2 785,0	-358,0

3.2.8 Hovedmerknad fra Sosialistisk Venstreparti

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil påpeke at små forskjeller er en forutsetning for et godt samfunn. Store økonomiske forskjeller betyr skeivfordeling av makt og muligheter. Internasjonale sammenligninger viser at store forskjeller har negative konsekvenser som lavere tilitt mellom folk, dårligere helse og høyere kriminalitet. Studier utført av blant annet OECD viser også at store forskjeller innebærer lavere økonomisk vekst. Derfor er de økende økonomiske forskjellene nasjonalt og internasjonalt urovekkende. En god økonomisk politikk må derfor innebære en målrettet innsats for å redusere forskjellene.

Dette medlem viser til at Stortinget skal behandle forslag til ny skattereform denne vinteren. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett hvor det foreslås grep som både er i tråd med Scheel-utvalgets forslag og internasjonalt anerkjente økonomers anbefalinger for reduksjon av de økonomiske forskjellene. I Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett foreslås skattekutt til folk flest, for å skape rom for økte miljøavgifter og boligskatt. De fleste vil likevel gå i pluss med omleggingen. Selv om en tar med økte drivstoffavgifter, el-avgift og boligskatt, vil de fleste gå i pluss. På den måten kan vi bruke skatter og avgifter for å redusere skadelige miljøutslipp og skape et sunnere boligmarked med større stabilitet og adgang for flere grupper. Dette medlem mener et grønt skattesifte kun kan fungere om skattesystemet også er mer omfordelende, og merker seg at folk flest kommer betydelig bedre ut av Sosialistisk Venstrepartis skatteopplegg

enn med både regjeringens og de øvrige opposisjonspartienes forslag.

Dette medlem peker på at Norge og verden står overfor store klimautfordringer i årene som kommer. Utslippene fra fossile energikilder må reduseres dramatisk om katastrofale klimaendringer skal unngås. I tillegg må det investeres i infrastruktur for å håndtere de klimaendringene som allerede er i gang. Dette medlem mener dette er fullt mulig å gjennomføre, men det krever politisk vilje. For hvert år endringer utsettes, blir de enda vanskeligere å gjennomføre. Klimatiltak som gjennomføres i dag er veldig lønnsomme fordi de innebærer at omstillingen blir lettere å håndtere i framtida. Dette medlem peker på at norsk næringsliv må omstille seg fra olje til annen industri. Den lave kronekursen er et viktig bidrag i omstillingen. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett hvor det foreslås skattegrep som flytter ressurser fra oljeindustrien til landbasert industri, gjennom blant annet økt sats på startavskrivninger for landindustrien og fjerning av det såkalte fribeløpet for oljeindustrien slik at de må betale en noe større andel av investeringsene selv.

Dette medlem viser til at Norge, på grunn av de høye inntektene fra oljevirksomheten, har et langt lavere skattenivå enn landet ellers ville hatt med det samme nivået på velferdstjenestene. Inntekten fra oljevirksomheten har blitt forvaltet på en måte som kommer fellesskapet til gode. Samtidig brukes det hvert år stadig mer oljepenger. De siste årene har bruken av oljepenger økt mer enn normalt. Når oljepenger blir brukt til å smøre skattekuttene fra regjeringen, flyttes formue fra bunnen av havet til dem som har mest fra før. Dette medlem viser til Sosialis-

tisk Venstrepartis alternative budsjett hvor det foreslås å senke oljepengebruken betraktelig, med 7 mrd. kroner.

Dette medlem mener finanskrisen har sitt utspring i for store økonomiske forskjeller verden over. Men det er også et resultat av en finanssektor som har vært for dårlig regulert. I Norge er det en forholdsvis streng regulering av finanssektoren, men fortsatt betaler sektoren langt mindre skatt enn resten av næringslivet. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett hvor det foreslås å innføre merverdiavgift i finanssektoren etter den modellen som ble skissert i Prop. 1 LS (2013–2014) Skatter, avgifter og toll 2014. Dette vil ha positive ringvirkninger for resten av næringslivet og føre til et mer balansert skattesystem. Dette medlem er glad for at regjeringen i Meld. St. 4 (2015–2016) Bedre skatt, går inn for å innføre merverdiavgift i finanssektoren, riktignok på sikt og i form av en mer begrenset modell enn nødvendig. Dette medlem minner om at både Høyre og Fremskrittspartiet kritiserte forslaget i skarpe ordelag da Sosialistisk Venstreparti fremmet det, men registrerer med glede at de to partiene nå fullstendig har endret mening om saken.

Dette medlem viser til at det er en bred enighet blant økonomer om at skattesubsidieringen av eiendom bør avvikles. Statistisk sentralbyrå la nylig fram en rapport som viser at boligskatt vil være svært gunstig for fordeling, vekst og stabilitet i norsk økonomi. Dagens skattesystem bidrar til større prisvekst enn nødvendig. Det fører til en svært høy gjeldsgrad i norske husholdninger og til at ungdom ikke kommer seg inn på boligmarkedet med mindre de får hjelp fra foreldre. Den dagen renta stiger, kan vi få en situasjon der mange får betalingsproblemer og boligprisene faller ukontrollert. Det vil være katastrofalt for de boligeierne som rammes og for økonomien som helhet. Dette medlem peker på at når politikere fra andre partier uttaler at de «ikke vil skattlegge folks bolig», så sier de i realiteten at det vil skattlegge noe annet mer. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett hvor det foreslås langt lavere skatt på inntekt, som for den enkelte mer enn oppveier foreslått skatt på eiendom. Dette medlem peker på at forslaget til eiendomsskatt i Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett er én av flere mulige innretninger på en slik skatt, og er åpen for andre modeller. Selv om de fleste kommer positivt ut av et skifte av skatt fra arbeid til eiendom, vil noen, fortrinnsvis pensjonister med nedbetalt bolig og lav inntekt, kunne komme negativt ut. Dette kan avhjelpes ved å innføre en rett til utsettelse av eiendomsskatt til skifte av bolig skjer.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen, som et ledd i innføring av en nasjonal eiendomsskatt, fremme forslag om rett til å utsette innbetaling av eiendomsskatt til skifte av bolig skjer.»

Dette medlem mener også det er nødvendig å avvikle subsidieringen av renteutgifter gjennom skattesystemet. Muligheten til å skrive av renteutgifter på skatten er en målrettet skattelette til de med høyest inntekt, og fører til at boligprisene stiger mer enn nødvendig.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunnen følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme et forslag om å begrense muligheten for å fradragføre renteutgifter, for eksempel ved å gradvis trappe ned over flere år eller innføre et tak på maksimalt fradrag.»

Dette medlem viser til at de økte utgiftene for å håndtere flyktningstrømmen ville vært mer enn dobbelt finansiert om regjeringen hadde reversert skattenivået tilbake til 2013-nivået. Dette medlem foreslår å øke skattenivået med 23,7 mrd. kroner påløpt, og 21,3 mrd. kroner bokført, sammenlignet med regjeringens forslag. Dette gir rom for å bedre velferd, styrking av bistand framfor kutt, mindre oljepengebruk, omfordeling og grønne skattegrep. Samlet sett er dette grep som omfordeler og legger til rette for nye næringer.

Dette medlem er overrasket over at regjeringen ikke presenterer noen skatte- og avgiftsendringer som i vesentlig grad bidrar til grønn omstilling. Heller ikke i budsjettavtalen inngått mellom regjeringen, Venstre og Kristelig Folkeparti er det foreslått tilstrekkelige grep for å endre Norge i en grønn retning. Heller ikke når det gjelder engangsavgift for biler gjøres det grep som fører til lavere utslipp. Tvert imot innebærer budsjettavtalen at biler med store utslipp får store avgiftsletter, stikk i strid med det som må til for å nå målet om reduserte utslipp fra bilparken.

Dette medlem vil likevel trekke fram forslaget om å innføre flypassasjeravgiften som et positivt forslag. Dette er et forslag som Sosialistisk Venstreparti har fremmet flere ganger før, senest i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2015. Dette medlem minner om at både Høyre og Fremskrittspartiet kritiserte forslaget i skarpe ordelag da Sosialistisk Venstreparti fremmet det, men registrerer med glede at de to partiene nå fullstendig har endret mening om saken. Dette medlem viser til at det har kommet bekymring rundt distriktsprofilen i utformingen av den nye avgiften. Den store veksten i flytrafikken har skjedd mellom de store byene, hvor det eksisterer togforbindelse. Samtidig mangler store

delar av landet reelle alternativer, blant annet i Nord-Norge og på Vestlandet.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i utformingen av den nye flypassasjeravgiften sørge for at områder av lan-

det uten tilfredsstillende alternativer til fly ikke blir uforholdsmessig rammet av den nye avgiften.»

Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett og til merknadene i Innst. 2 S (2015–2016). Tabellene nedenfor viser en oppstilling av forslagene til skatteendringer, samt fordelingseffekten av disse forslagene:

Sak	Påløpt	Bokført
Skatt		
Mer omfordelende inntektsskatt: Sette trinn 1 til 200 000 kr og trinn 2 til 300 000 kroner. Beholde innslagspunktene på trinn 3 og 4 på samme nominelle nivå som henholdsvis toppskatt trinn 1 og 2, og øke satsene med 3 pst.poeng. Innføre nytt trinn 5 fra 1,5 mill. kroner med 27 pst. sats.	9 360	7 490
Ny nasjonal eiendomsskatt. 1 promille med bunnfradrag på 1 mill. kroner	3 750	3 750
Øke satsen i formuesskatt til 1,1 pst., sette bunnfradrag til 1 mill. kr, innføre progressiv formuesskatt med sats 1,3 på formue over 20 mill. kroner	8 400	6 440
Gå mot regjeringens forslag om å øke maksgrensen på BSU	140	110
Gå mot forslag om gevinstbeskatning ved salg av landbrukseiendom innad i familien	-65	-65
10 pst. startavskrivning saldogruppe d	-1 470	-360
Øke personfradraget til 65 000 kroner	-11 480	-9 185
Skattefradrag enøk	-650	-520
Øke utbytteskatten. Øke faktoren til 1,4 (tilsvarer 35 pst. utbytteskatt)	3 480	2 780
Øke minstebruttoinntekten til 45 pst.	-220	-175
Satsen i fiskerfradraget økes til 35 prosent og øvre grense lønnsjusteres	-6	-6
Øke minstebruttoinntekt i pensjonsinntekten til 38 pst.	-370	-295
Jordbruksfradraget økes til 70 000 og satsen økes til 42 pst.	-30	-30
Fagforeningsfradrag settes til 4 000 kroner	-40	-30
Fjerne skattekasse 2	295	235
Suspendere særregel i differensiert arbeidsgiveravgift, som varslet i tilleggsposten	300	250
Sum skatt	11 394	10 389

Avgifter	Påløpt	Bokført
Gå mot forslaget om å øke moms fra 8 til 10 pst	-650	-500
Reversere muligheten for å bytte tobakk mot alkohol på taxfree	70	
Merverdiavgift		30
Alkoholavgift		100
Tobakksavgift		-70
Nedre grense for CO ₂ -komponenten senkes til 80 g CO ₂ /km. Satsen på de neste 40 g/km settes til 815,24 kr per g CO ₂ /km.	1 800	1 650
Omlagging av engangsavgifta. Øke NO _x -satsen til 200 kroner per mg/km	900	830
Gjeninnfør båtmotoravgifta	180	165
Øke veibruksavgift på bensin med 50 øre	450	420
Øke veibruksavgift på diesel med 1 krone	2 830	2 590

Avgifter	Påløpt	Bokført
Økt elavgift med 1,75 øre	1 041	779
Fjerne el-avgift for batteridrevne busser	0	0
Øke CO ₂ -avgifta med 50 pst.	3 028	2 777
Øke avgift på HFK/PFK til 500 kr/tonn CO ₂ -ekvivalenter	160	150
Øke avgift på utslipp av NO _x med 3 kroner utover regjeringens forslag	7	5
Gruveavfall deponi fra 1. juli	225	180
Sum avgift	10 041	9 106

Forslag under strek	Påløpt	Bokført
Fjerne friinntekta	2 340	1 170,00
Økt CO ₂ -avgift på sokkelen til 1 500 kr. Penger under strek som bidrar til energieffektivisering og havvindutvikling på haleproduksjon (nettoproveny oppført).	2200	1100

Fordelingstabell for SVs budsjett sammenlignet med 2015 (referansesystemet 2016)

	Skatteendring	Herav formuesskatt	Inntektsskatt
0 – 150 000 kr	-100	400	-500
150 000 – 200 000 kr	-1 900	500	-2 400
200 000 – 250 000 kr	-3 000	600	-3 600
250 000 – 300 000 kr	-3 100	800	-3 900
300 000 – 350 000 kr	-3 100	800	-3 900
350 000 – 400 000 kr	-3 100	900	-4 000
400 000 – 450 000 kr	-3 200	900	-4 100
450 000 – 500 000 kr	-3 200	900	-4 100
500 000 – 600 000 kr	-2 600	1 100	-3 700
600 000 – 750 000 kr	1 500	1 700	-200
750 000 – 1 mill. kr	7 800	2 800	5 000
1 mill. kr – 2 mill. kr	28 400	6 600	21 800
2 mill. kr og over	268 991	59 291	209 700

3.3 Skattesatser mv. for 2016

Tabellen har kun opplysninger fra partifraksjoner dersom disse avviker fra regjeringens forslag fremmet i Prop. 1 LS (2015–2016) med endringer i Prop. 1 S Tillegg 1 (2015–2016):

	Prop. 1 LS (2015–2016) med Prop. 1 S Tillegg 1 (2015–2016)	H, FrP og KrF med V etter avtale	A	Sp	V	SV
<i>Skatt på alminnelig inntekt</i>						
Personer ¹	25 pst.			26 pst.		
Bedrifter ²	25 pst.					
<i>Trinnskatt</i>						
Trinn 1						
Innslagspunkt	158 800 kr	159 800 kr			Utgår	200 000 kr
Sats	0,9 pst.	0,44 pst.	0,5 pst.	0,5 pst.	Utgår	
Trinn 2						
Innslagspunkt	224 900 kr				300 000 kr	300 000 kr
Sats	1,7 pst.		1,8 pst.	0,9 pst.	2,0 pst.	
Trinn 3						
Innslagspunkt	565 400 kr		550 550 kr	550 550 kr	570 000 kr	550 550 kr
Sats ³	10,7 pst.		10,8 pst.		11,0 pst.	13,6 pst.
Trinn 4						
Innslagspunkt	909 500 kr		885 600 kr	885 600 kr	900 000 kr	885 600 kr
Sats	13,7 pst.		13,8 pst.	13,3 pst.	14,0 pst.	16,6 pst.
Ny: Trinn 5						
Innslagspunkt	-					1 500 000 kr
Sats	-					27,0 pst.
<i>Trygdeavgift</i>						
Nedre grense for å betale trygdeavgift	49 650 kr				54 650 kr	
Opptrappingssats	25,0 pst.					
Sats						
Lønnsinntekt	8,2 pst.				8,4 pst.	
Fiske, fangst og barnepass ⁴	8,2 pst.			7,5 pst.		
Annen næringsinntekt ...	11,4 pst.			10,7 pst.		
Pensjonsinntekt mv.	5,1 pst.					
Ny: Pensjonsinntekt som følge av AFP	-				6,0 pst.	
<i>Arbeidsgiveravgift⁵</i>						
Sone I	14,1 pst.					
Sone Ia	14,1 pst.					

	Prop. 1 LS (2015–2016) med Prop. 1 S Tillegg 1 (2015–2016)	H, FrP og KrF med V etter avtale	A	Sp	V	SV
Sone II	10,6 pst.					
Sone III	6,4 pst.					
Sone IV	5,1 pst.					
Sone IVa	7,9 pst.					
Sone V	0,0 pst.					
<i>Maksimale effektive marginale skattesatser</i>						
Lønnsinntekt ekskl. arbeidsgiveravgift	46,9 pst.		47,0 pst.	47,5 pst.	47,4 pst.	60,2 pst.
Pensjonsinntekt ⁶	43,8 pst.		43,9 pst.	44,4 pst.		57,1 pst.
Ny: Pensjonsinntekt som følge av AFP	-				44,6 pst	
Næringsinntekt ⁴	50,1 pst.		50,2 pst.	50,0 pst		63,4 pst.
Utbytte og uttak ⁷	46,6 pst.			52,7 pst.		51,3 pst.
<i>Personfradrag</i>						
Klasse 1	51 750 kr			53 550 kr	53 000 kr	65 000 kr
Klasse 2	76 250 kr		Utgår		Utgår	Utgår
<i>Minstefradrag i lønnsinntekt</i>						
Sats	43,0 pst.			47 pst.	48,0 pst	45,0 pst.
Nedre grense	4 000 kr					
Øvre grense ⁸	91 450 kr			94 000 kr	95 000 kr	
<i>Minstefradrag i pensjonsinntekt</i>						
Sats	29,0 pst.			30 pst.		34,0 pst.
Nedre grense	4 000 kr					
Øvre grense	73 600 kr			75 000 kr		
<i>Særskilt fradrag i arbeidsinntekt⁹</i>						
	31 800 kr			32 659 kr		
<i>Særfradrag for enslige forsørgere</i>						
	49 800 kr	51 804 kr		50 800 kr	53 000 kr	
<i>Ny: Særfradrag for 62–67-åringer som bare mottar lønnsinntekt (ikke pensjonsinntekt/AFP)</i>						
	-				6 000 kr	

	Prop. 1 LS (2015–2016) med Prop. 1 S Tillegg 1 (2015–2016)	H, FrP og KrF med V etter avtale	A	Sp	V	SV
<i>Særskilt skattefradrag for pensjonister</i>						
Maksimalt beløp	30 010 kr	29 880 kr				
Nedtrapping, trinn 1						
Innslagspunkt	184 800 kr					
Sats	15,3 pst.					
Nedtrapping, trinn 2						
Innslagspunkt	278 950 kr					
Sats	6,0 pst.					
<i>Skattebegrensningsregelen</i>						
Avtrappingssats	55,0 pst.					
<i>Skattefri nettoinntekt</i>						
Enslig	139 400 kr					
Gift	128 150 kr					
<i>Formuestillegget</i>						
Sats	1,5 pst.					
Enslig	200 000 kr					
Gift	100 000 kr					
<i>Særskilt fradrag i Finnmark og Nord-Troms</i>						
Klasse 1	15 500 kr			25 500 kr		
Klasse 2	15 500 kr			25 500 kr		
<i>Sjømannsfradraget</i>						
Sats	30,0 pst.					
Øvre grense	80 000 kr			82 160 kr		
<i>Fiskerfradraget</i>						
Sats	30,0 pst.			31 pst.		35,0 pst.
Øvre grense	150 000 kr			170 000 kr		154 050 kr
<i>Særskilt fradrag i næringsinntekt for jordbruk mv.</i>						
Inntektsuavhengig fradrag ..	63 500 kr					70 000
Sats utover inntektsuavhengig fradrag	38,0 pst.					42 pst.
Ny: Ekstra fradrag for økologisk produksjon	-			20 000 kr		
Maksimalt samlet fradrag ...	166 400 kr			180 000 kr	186 400 kr	

	Prop. 1 LS (2015–2016) med Prop. 1 S Tillegg 1 (2015–2016)	H, FrP og KrF med V etter avtale	A	Sp	V	SV
<i>Ny: Minstefradrag for selvstendig næringsdrivende</i>						
Inntektsuavhengig fradrag ..	-			50 000 kr		
<i>Særfradrag for store sykdomsutgifter¹⁰</i>						
Nedre grense	9 180 kr					
<i>Maksimalt årlig fradrag for innbetaling til individuell pensjonsordning</i>						
	15 000 kr					
<i>Fradrag for reiser mellom hjem og arbeid</i>						
Sats per km	1,50/0,70 kr			1,60 kr		
Nedre grense for fradraget .	22 000 kr			15 000 kr		
<i>Maksimalt fradrag for gaver til frivillige organisasjoner</i>						
	20 000 kr	25 000 kr		1 800 kr		
<i>Maksimalt fradrag for innbetalt fagforeningskontingent mv.</i>						
	3 850 kr		4 100 kr			4 000 kr
<i>Ny: Maksimalt fradrag for energieffektiviseringstiltak i egen bolig</i>						
	-			50 000 kr		
<i>Boligsparing for ungdom under 34 år (BSU)</i>						
Sats for skattefradrag	20,0 pst.					
Maksimalt årlig sparebeløp	25 000 kr					
Maksimalt samlet sparebeløp i ordningen	300 000 kr		200 000 kr			200 000 kr
<i>Foreldrefradrag for legitimerede utgifter til pass og stell av barn</i>						
Øvre grense						
Ett barn	25 000 kr		26 189 kr	21 500 kr		
Tillegg per barn utover det første	15 000 kr		15 405 kr	21 500 kr		

	Prop. 1 LS (2015–2016) med Prop. 1 S Tillegg 1 (2015–2016)	H, FrP og KrF med V etter avtale	A	Sp	V	SV
<i>Formuesskatt</i> ¹¹						
Kommune						
Innslagspunkt	1 400 000 kr	1 000 000 kr	1 500 000 kr		1 000 000 kr	
Sats	0,7 pst.					
Stat						
Innslagspunkt	1 400 000 kr	1 000 000 kr	1 500 000 kr		1 000 000 kr	
Sats	0,15 pst.	0,4 pst.	0,4 pst.		0,4 pst.	
Ny: Innslagspunkt	-				20 000 000 kr	
Ny: Sats	-				0,6 pst.	
Verdsettingsrabatter						
Primærbolig	75 pst.					
Sekundærbolig og næringseiendom	20 pst.		20/40 pst. pst.			10 pst.
<i>Ny: Aksjer</i>						
	-	20 pst.				
<i>Ny: Nasjonal eiendomsskatt</i>						
Innslagspunkts	-				1 000 000 kr	
Sats	-				0,1 pst.	
<i>Avskrivningssatser</i>						
Saldogruppe a (kontor- maskiner o.l.)	30 pst.					
Saldogruppe b (ervert forretningsverdi)	20 pst.					
Saldogruppe c (vogntog, lastebiler, busser, varebiler mv.) ¹²	20/22 pst.		20/25	25 pst.		
Saldogruppe d (personbiler, maskiner og inventar mv.) ¹³				25 (35) pst. Ytterligere 5 pst. for biler, maskiner etc. med miljø- og energieffekt		
	20 (30) pst.		25 (30) pst.		20 (40) pst.	
Saldogruppe e (skip, fartøyer, rigger mv.)	14 pst.					
Saldogruppe f (fly, helikopter)	12 pst.					
Saldogruppe g (anlegg for overføring og distribusjon av el. kraft og elektroteknisk utrustning i kraftforetak) ...	5 pst.					

	Prop. 1 LS (2015–2016) med Prop. 1 S Tillegg 1 (2015–2016)	H, FrP og KrF med V etter avtale	A	Sp	V	SV
Saldogruppe h (bygg og anlegg, hoteller mv.) ^{14,15}	4 (6/10) pst.					
Saldogruppe i (forretningsbygg)	2 pst.					
Saldogruppe j (tekniske installasjoner i forretningsbygg og andre næringsbygg)	10 pst.					

¹ For skattytere i Nord-Troms og Finnmark reduseres satsen fra 23,5 pst. i 2015 til 21,5 pst. i 2016.

² Særskatten for petroleumsvirksomhet og grunnrenteskatten for vannkraft økes fra henholdsvis 51 og 31 pst. i 2015 til 53 og 33 pst. i 2016.

³ For skattytere i Nord-Troms og Finnmark er satsen 8,6 pst. i trinn 3 i 2016.

⁴ Næringsdrivende innenfor fiske og fangst samt barnepass i eget hjem (barn under 12 år eller med særlig behov for omsorg og pleie) har 8,2 pst. trygdeavgift på næringsinntekten. Lavere trygdeavgiftssats for fiske og fangst har sammenheng med at disse næringene betaler produktavgift som blant annet skal dekke differansen mellom 8,2 pst. og 11,4 pst. trygdeavgift.

⁵ I sone 1a skal det betales arbeidsgiveravgift med en sats på 10,6 pst. inntil differansen mellom det foretaket faktisk betaler i arbeidsgiveravgift, og det foretaket ville ha betalt i arbeidsgiveravgift med en sats på 14,1 pst., er lik fribeløpet. I 2016 er fribeløpet 500 000 kroner per foretak. For godstransport på vei i sone 1a er fribeløpet 250 000 kroner. Etter EUs nye retningslinjer for regionalstøtte kan det ikke lenger gis differensiert arbeidsgiveravgift i deler av transportsektoren, energisektoren og finans- og forsikringssektoren. I disse sektorene er det derfor innført en tilsvarende fribeløpsordning som i sone 1a.

⁶ For personer som omfattes av skattebegrensningsregelen, kan den høyeste effektive marginale skattesatsen bli opptil 55 pst.

⁷ Inkluderer selskapsskatt på 25 pst. og oppjusteringsfaktor på 1,15 for utbytte mv. i 2016.

⁸ Summen av minstefradraget i lønnsinntekt og minstefradraget i pensjonsinntekt begrenses oppad til øvre grense i minstefradraget i lønnsinntekt, dvs. 91 450 kroner for 2016.

⁹ Skattyter som kun har lønnsinntekt, får det høyeste av minstefradraget i lønnsinntekt og det særskilte fradraget i arbeidsinntekt.

¹⁰ Særfradraget for store sykdomsutgifter videreføres med 2015-regler.

¹¹ Innslagspunktene er for enslige skattytere. For ektefeller, som lignes under ett for felles formue, er innslagspunktet det dobbelte av hva tabellen viser.

¹² Avskrivningssatsen ble økt til 22 pst. for lastebiler, vogntog og busser i 2015.

¹³ Det ble innført 10 pst. startavskrivning for driftsmidler i saldogruppe d i 2014.

¹⁴ Bygninger med så enkel konstruksjon at brukstiden må antas å ikke overstige 20 år, kan avskrives med 10 pst. Satsen på 10 pst. gjelder også anlegg hvor brukstiden må antas å ikke overstige 20 år.

¹⁵ Husdyrbygg i landbruket kan avskrives med en forhøyet sats på 6 pst.

Kilde: Finansdepartementet.

3.4 Avgiftssatser for 2016

Tabellen har kun opplysninger fra partifraksjoner dersom disse avviker fra regjeringens forslag fremmet i Prop. 1 LS (2015–2016):

	Prop. 1 LS (2015–2016)	H, FrP og KrF med V etter avtale	A	Sp	V	SV
<i>Merverdiavgift, pst. av omsetningsverdien</i>						
Generell sats	25				24	
Redusert sats	15				Utgår	

	Prop. 1 LS (2015–2016)	H, FrP og KrF med V etter avtale	A	Sp	V	SV
Lav sats	10			8	8	8
<i>Avgift på alkoholholdige drikkevarer</i>						
Brennevinsbaserte drikkevarer over 0,7 vol.pst., kr/vol.pst. og liter	7,31		7,53	7,67	8,04	
Annen alkoholholdig drikk fra 4,7 til og med 22 vol.pst., kr/vol.pst. og liter	4,76		4,90	4,90	4,52	
Annen alkoholholdig drikk til og med 4,7 vol.pst., kr/liter						
a) 0,0–0,7 vol.pst.	-					
b) 0,7–2,7 vol.pst.	3,27		3,69	3,37		
c) 2,7–3,7 vol.pst.	12,29		12,66	12,66		
d) 3,7–4,7 vol.pst.	21,29		21,93	21,93	20,22	
NY: d) for volum <400 000 l	-		19,16			
<i>Avgift på tobakkvarer</i>						
Sigarer, kr/100 gram	250		257,5	257,5	275	
Sigaretter, kr/100 stk	250		257,5	257,5	275	
Røyketobakk, kr/100 gram	250		257,5	257,5	275	
Snus, kr/100 gram	101		104	104	111	
Skrå, kr/100 gram	101		104	104	111	
Sigarettpapir, kr/100 stk.	3,82		3,93	3,93	4,20	
<i>Engangsavgift på kjøretøy</i>						
Personbiler mv. Avgiftsgruppe a ¹						
Egenvekt, kr/kg						
NY: første 150 kg	-	0	0			
første 1 150 kg	40,08					
NY: neste 1 000 kg	-	38,08	38,08			
neste 250 kg	87,38	83,01	83,01			
neste 100 kg	174,78	166,04	166,04			
resten	203,27	193,11	193,11			
Motoreffekt, kr/kW						
første 70 kW	0					
neste 30 kW	251,17	125,59	125,59	226,05		
neste 40 kW	727,34	363,67	363,67	654,60		
resten	1800,02	900,01	900,01	1620,02		
NO _x -utslipp, kr per mg/km	48,29	57,95	57,95	57,95	60,36	200,0

	Prop. 1 LS (2015–2016)	H, FrP og KrF med V etter avtale	A	Sp	V	SV
CO ₂ -utslipp, kr per g/km						
NY: første 95	-	0	0			
første 105 g/km	0					-
NY: første 80 g/km	-					0
neste 15 g/km	815,24	896,76	896,76			-
NY: neste 40 g/km	-					815,24
NY: neste 30 g/km	-	903,68	903,68			
neste 40 g/km	821,53			985,84		
neste 70 g/km	1 915,14	2 106,65	2106,65	2298,17		
resten	3 074,69	3 382,16	3382,16	3689,63		
NY: fradrag for utslipp under 95 g/km, gjelder ned til 40 g/km og kun for kjøre- tøy med utslipp under 95 g/km	-	918,82	918,82			
fradrag for utslipp under 105 g/km, gjelder ned til 50 g/km og kun for kjøretøy med utslipp under 105 g/km	918,82					
NY: fradrag for utslipp under 40 g/km, gjelder kun kjøretøy med utslipp under 40 g/km	-	1 081,03	1081,03			
fradrag for utslipp under 50 g/km, gjelder kun kjøre- tøy med utslipp under 50 g/km	1 081,03					
Varebiler klasse 2. Avgifts- gruppe b, ²						
egenvekt, pst. av person- bilavgift	22				35	
motoreffekt, pst. av personbilavgift	22				35	
NO _x -utslipp, pst. av personbilavgift	30	50	50		35	
CO ₂ -utslipp, pst. av personbilavgift	varierer					
Campingbiler. Avgifts- gruppe c, ³						
pst. av personbilavgift	22				50	
Beltebiler. Avgiftsgruppe e, pst. av verdiavgiftsgrunn- laget	36					
Motorsykler. Avgifts- gruppe f, stykkavgift, kr	8 092					

	Prop. 1 LS (2015–2016)	H, FrP og KrF med V etter avtale	A	Sp	V	SV
Motoreffektavgift, kr/kW						
første 11 kW	0					
resten	256,25					
Slagvolumavgift, kr/cm ³						
første 125 cm ³	0					
neste 775 cm ³	32,94					
resten	72,24					
Snøscootere. Avgifts- gruppe g						
Egenvekt, kr/kg						
første 100 kg	13,52					
neste 100 kg	27,04					
resten	54,06					
Motoreffekt, kr/kW						
første 20 kW	21,72					
neste 20 kW	43,43					
resten	86,84					
Slagvolum, kr/cm ³						
første 200 cm ³	2,38					
neste 200 cm ³	4,76					
resten	9,50					
Drosje. Avgiftsgruppe h, ⁴						
egenvekt, pst. av person- bilavgift	40					
motoreffekt, pst. av personbilavgift	40					
NO _x -utslipp, pst. av personbilavgift	100					
CO ₂ -utslipp, pst. av personbilavgift	varierer					
Minibusser. Avgifts- gruppe j, ⁵						
pst. av personbilavgift	40					
<i>Årsavgift, kr/år</i>						
Bensinbiler og dieslbiler med fabrikkmontert partikkelfilter	3 135					
Dieslbiler uten fabrikk- montert partikkelfilter	3 655					
Motorsykler	1 920					
Traktorer, mopedar mv.	445					

	Prop. 1 LS (2015–2016)	H, FrP og KrF med V etter avtale	A	Sp	V	SV
<i>Vektårsavgift, kr/år</i>	varierer					
<i>Omregistreringsavgift</i>	varierer					
<i>NY: Avgift på båtmotorer, kr/hk</i>	-			161,50		168,50
<i>Veibruksavgift på drivstoff</i>						
Bensin, kr/liter ⁶	4,99			5,28	5,49	
Autodiesel, kr/liter ⁷	3,44		3,69	3,64	4,40	
Bioetanol som omfattes av omsetningskravet, kr/liter	4,99			0		
Biodiesel som omfattes av omsetningskravet, kr/liter	3,44		3,69	0		
Naturgass, kr/Sm ³	5,95			0		
LPG, kr/kg	6,91			0		
<i>Avgift på elektrisk kraft, øre/kWh</i>						
Generell sats	14,50	16,0			17,0	
Redusert sats	0,48					
<i>Grunnavgift på mineralolje mv.</i>						
Mineralolje, kr/liter	1,630		1,712			
Mineralolje i treforedlingsindustrien, produksjon av fargestoffer og pigmenter, kr/liter	0,147					
<i>Avgift på smøreolje, kr/liter</i>	2,03	2,13				
<i>CO₂-avgift</i>						
Petroleumsvirksomhet, kr/liter eller Sm ³	1,02				1,17	1,53
Mineralolje generell sats, kr/liter	0,92		0,95		1,33	1,38
Mineralolje ilagt vei- bruksavgift, kr/liter	1,12		1,15		1,33	1,68
Mineralolje til innenriks luftfart, kr/liter	1,08		1,11		1,28	1,62
Mineralolje til trefored- lings-, sildemel- og fiske- melindustrien, kr/liter	0,31				1,33	0,47

	Prop. 1 LS (2015–2016)	H, FrP og KrF med V etter avtale	A	Sp	V	SV
Mineralolje til fiske og fangst i nære farvann, kr/liter	0,28		0,29		1,33	0,42
NY: Mineralolje for fly i utenriksfart, kr/liter	-			0,27		
NY: Mineralolje til fiske og fangst fjerne farvann, kr/liter	-			0,27		
NY: Mineralolje for fly i utenriksfart, kr/liter	-			0,27		
Bensin, kr/liter	0,97		1,00		1,16	1,46
Naturgass, kr/Sm ³	0,84		0,87		1,00	1,26
LPG, kr/kg	1,26		1,30		1,50	1,89
Redusert sats for naturgass, kr/Sm ³	0,057					
<i>Svovelavgift, kr/liter</i>	0,083	0,133		0,133		
<i>Avgift på utslipp av NOx, kr/kg</i>	19,67	21,17		22,67		22,67
<i>Avgift på trikloreten (TRI) og tetrakloreten (PER), kr/kg</i>	69,75					
<i>Avgift på HFK og PFK, kr/tonn CO₂-ekvivalenter</i>	363	383	373,9	410	500	500
<i>Avgift på sjokolade- og sukkervarer mv., kr/kg</i>	19,79					
<i>Avgift på alkoholfrie drikke- varer</i>						
Ferdigvare, kr/liter	3,27					
Konsentrat (sirup), kr/liter	19,92					
Saft og sirup basert på frukt, bær eller grønnsaker, uten tilsatt sukker, kr/liter	1,64		3,26	0		
Konsentrat (sirup basert på frukt, bær eller grønnsaker), uten tilsatt sukker, kr/liter	9,96		19,86			
<i>Sukkeravgift, kr/kg</i>	7,66					

	Prop. 1 LS (2015–2016)	H, FrP og KrF med V etter avtale	A	Sp	V	SV
<i>Avgift på drikkevare- emballasje, kr/stk.</i>						
Grunnavgift, engangs- emballasje	1,15					
Miljøavgift						
a) Glass og metall	5,59					
b) Plast	3,37					
c) Kartong og papp	1,38					
<i>NY: Flypassasjeravgift kr/passasjer</i>	-	80				
<i>NY: Miljøavgifter</i>						
Avgift på flyreiser	-				Varierer	
Plastinnhold i produkter kr/kg	-				3,0	
Avgift på deponi av gruve- avfall, kr/tonn	-				50,0	
<i>Dokumentavgift, pst. av salgsverdi</i>	2,5					

¹ Gruppe a: Personbiler, varebiler klasse 1 og busser under 6 meter med inntil 17 seteplasser. For kjøretøy der CO₂-utslipp ikke er oppgitt, brukes slagvolum som avgiftskomponent.

² Gruppe b: Varebiler klasse 2. Høyeste trinn i CO₂-komponenten gjelder ikke for gruppe b, og nest høyeste trinn er på 25 pst. av avgiften for personbiler.

³ Gruppe c: Campingbiler. Ilegges ikke NO_x-komponent.

⁴ Gruppe h: Drosje og transport av funksjonshemmede. Høyeste trinn i CO₂-komponenten gjelder ikke for gruppe h.

⁵ Gruppe j: Busser under 6 meter med inntil 17 sitteplasser, hvorav minst 10 er montert i fartsretningen. Høyeste trinn i CO₂-komponenten gjelder ikke for gruppe j. Ilegges ikke NO_x-komponent.

⁶ Bensin som har et svovelinhold på 10 ppm eller lavere.

⁷ Diesel som har et svovelinhold på 10 ppm eller lavere.

Kilde: Finansdepartementet.

4. Formue og inntekt og utvinning av petroleum

4.1 Skatt på alminnelig inntekt

Sammendrag fra Prop. 1 LS (2015–2016) pkt. 3.1

Regjeringen ønsker å starte oppfølgingen av NOU 2014:13 Kapitalbeskatning i en internasjonal økonomi (Skatteutvalget) alt i 2016-budsjettet blant annet ved å foreslå å redusere skattesatsen på alminnelig inntekt for personer og selskap fra dagens sats på 27 pst. til 25 pst.

Regjeringens forslag om å opprettholde den samlede marginals-katten på utbytte (inklusive selskaps-skatt) om lag på 2015-nivå i 2016 behandles i Innst. 4 L (2015–2016) kapittel 2.

Departementet anslår den isolerte skattelettelsen av redusert skattesats på alminnelig inntekt inklusive justeringen i skatt på utbytte til om lag 26,8 mrd. kroner påløpt og 17,1 mrd. kroner bokført i 2016.

Det vises til forslag til Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2016 § 3-2, § 3-3, § 3-5 første ledd og § 4-1 siste ledd.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett og slutter seg til forslaget om å senke skattesatsen til 25 pst. Disse medlemmer viser til at Arbeiderpartiet foreslår endringer i trinnskatten som gir større lettelser for lave lønninger og større skjerpelser i toppen, i tråd med disse medlemmers ønske om et mer omfordelende skattesystem.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Senterpartiet i sitt budsjettalternativ foreslår å redusere skattesatsen på alminnelig inntekt for personer fra dagens sats på 27 pst. til 26 pst., samtidig som skattesatsen for selskap reduseres fra dagens sats på 27 pst. til 25 pst. Dette medlem viser for øvrig til nærmere omtale i egen hovedmerknad og tabell 3.3 og 3.4.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett og slutter seg til forslaget om å senke skattesatsen til 25 pst. Dette medlem viser videre at det foreslås endringer i trinnskatten for å oppnå bedre progresjon i skattesystemet. For å følge opp dette foreslås det å øke faktoren som benyttes som grunnlag for utbytteskatt fra 1,15 til 1,40. Dette medlem viser for øvrig til omtale i egen merknad og tabeller i avsnitt 3.3 og 3.4.

4.2 Grunnrenteskatten og særskatten på petroleumsvirksomhet

Sammendrag fra Prop. 1 LS (2015–2016) pkt. 3.2

Når skattesatsen på alminnelig inntekt foreslås redusert til 25 pst., vil regjeringen øke grunnrenteskattesatsen for vannkraftverk og særskatten for petroleum. Regjeringen foreslår i dette budsjettet å øke grunnrentesatsene med to prosentenheter, til henholdsvis 33 pst. og 53 pst. Samlet marginalsatt vil da være uendret for 2016.

I petroleumsnæringen anslås endringene å redusere ordinær skatt med 2 400 mill. kroner påløpt, mens økt særskattesats anslås å øke provenyet med 1 770 mill. kroner påløpt. Netto provenytap i petroleumsnæringen anslås til om lag 630 mill. kroner påløpt i 2016. Siden petroleumsskatter inngår i kontantstrømmen fra petroleumsvirksomheten, vil dette redusere overføringene til Statens pensjonsfond utland.

Det vises til forslag til Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2016 §§ 3-4, 4-1 og 4-2. Øvrige bestemmelser i Stortingets skattevedtak i kapittel 4 om

skatt etter lov om skattlegging av undersjøiske petroleumforekomster mv. foreslås videreført for inntektsåret 2016.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet vil vise til at regjeringen foreslår å øke grunnrenteskattesatsen for vannkraftanlegg med to prosentpoeng. Siden grunnrenteskatt kommer i fradrag i eiendomsskattegrunnlaget, jf. skatteloven § 18-5 (3), innebærer forslaget redusert eiendomsskatt for vannkraftkommunene. Kraftskattereformen la til grunn en grunnrenteskatt på 27 pst. Grunnrenteskatten ble deretter økt til 30 pst., og videre til dagens nivå på 31 pst. Dette medlem vil vise til at satsen nå foreslås økt til 33 pst., med ytterligere økning til 35 pst. når satsen for selskapsskatten reduseres tilsvarende. Regjeringen foreslår også å heve innslagspunktet for naturressursskatt fra 5,5 til 10 MVA, noe som medfører redusert naturressursskatt til vannkraftkommunene.

Dette medlem vil vise til at Stortinget gjennom kraftskattereformen foretok en samlet vurdering av fordelingen av vannkraftformuen mellom kraftforetakene, staten og vertskommunene. Dette medlem vil videre vise til at det var bred enighet om at de kommuner som har avstått sine naturressurser til storsamfunnet både historisk og i dag har et rettmessig krav på sin andel av verdiskapingen, og dette ble nedfelt blant annet i ordningene med naturressursskatt og eiendomsskatt på kraftanlegg.

Den balansen som ble etablert under kraftskattereformen blir, slik dette medlem ser det, stadig forrykket i vertskommunenes disfavør. Ved siden av de to forslag som er nevnt ovenfor, fremmet regjeringen 18. juni 2015 forslag om avvikling av eiendomsskatt på verk og bruk, som blant annet innebærer at verken vindkraftanlegg eller kraftledninger lenger skal betale eiendomsskatt. Dette medlem vil vise til at KS har beregnet det årlige skattebortfallet for 343 kommuner til 1,7 mrd. kroner. Energi Norge har ut fra likhetshensyn som følge av forslaget også krevd avvikling av eiendomsskatt på vannkraftanlegg, noe som utgjør mer enn 2 mrd. kroner i årlige kommunale inntekter.

Regjeringen har etter dette medlems mening satt både kraftskattereformen og eiendomsskatteoven i spill. Denne politikken er ikke bare til skade for de 200 kommuner som er vertskap til vannkraften, men også til skade for de mer enn 300 kommuner i hele landet som trenger hver krone eiendomsskatten på verk og bruk innbringer.

Dette medlem vil vise til at regjeringen ifølge Sundvollen-erklæringen vil styrke den lokale beskatningsretten, og gi kommunene rett til en større andel av den lokale verdiskapingen. Slike politiske målsettinger er i tråd med dette medlems syn. Regjeringen viser i statsbudsjettet ikke bare en mangel på oppfølging av sin egen regjeringserklæring, men fremmer dessverre også forslag som direkte undergraver egen regjeringserklæring.

Dette medlem går imot regjeringens foreslåtte endringer i beskatningen av vannkraftverk.

Dette medlem vil ta initiativ til en gjennomgang av kraftverksbeskatningen med sikte på å gjenopprette den fordelingen av vannkraftformuen som et bredt stortingsflertall sto bak i kraftskattereformen. Dette medlem fremmer med bakgrunn i dette følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen foreta en gjennomgang av kraftverksbeskatningen, med sikte på å foreslå endringer som bidrar til å gjenopprette den fordelingen av vannkraftformuen som et bredt stortingsflertall sto bak i kraftskattereformen.»

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres forslag til statsbudsjett for 2016 hvor Venstre foreslo å stramme inn friinntekten i petroleumsskatten med 1 prosentpoeng. Dette vil delvis demme opp for den skattelettelsen som regjeringen foreslår gjennom endringer i særskatten for petroleum som på sikt vil gi en lettelse på om lag 630 mill. kroner.

Som følge av budsjettavtalen av 23. november 2015 mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre fremmer dette medlem ikke alternative forslag når det gjelder særskatt på petroleumsvirksomhet i denne innstilling.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett hvor det foreslås å fjerne den såkalte friinntekten for petroleumsinvesteringer. Dette vil føre til at oljeselskapene betaler en noe større andel av sine investeringer selv. Ifølge Finansdepartementet er selskapenes andel av investeringene etter skatt med dagens regler om lag 12 pst. I en nøytral petroleumsskatt ville selskapene ha dekket om lag 25 pst. av investeringskostnaden. Ved å fjerne friinntekten vil en nærme seg en nøytral petroleumsskatt. Forslaget om å fjerne friinntekten vil ha påløpt provenyeffekt på 2 340 mill. kroner og bokført effekt på 1 170 mill. kroner. Dette medlem viser for øvrig til omtale i egen merknad og tabeller i avsnitt 3.3 og 3.4.

4.3 Trinnskatt på personinntekt

Sammendrag fra Prop. 1 LS (2015–2016) pkt. 3.3

Regjeringens forslag om å redusere skattesatsen på alminnelig inntekt fra 27 til 25 pst. vil isolert sett gi et stort provenytap i personbeskatningen. Skatteutvalget foreslår å dekke inn hoveddelen av provenytapet gjennom en ny progressiv bruttoskatt på personinntekt, som også erstatter dagens toppskatt.

Regjeringen er enig i Skatteutvalgets vurderinger, og foreslår at dagens toppskatt erstattes av en ny skatt på personinntekt med fire trinn, trinnskatten.

Regjeringen foreslår at satsene i trinnskatten settes til 0,8 pst. for personinntekt utover 158 800 kroner, 1,6 pst. for personinntekt utover 224 900 kroner, 10,6 pst. for personinntekt utover 565 400 kroner (8,6 pst. i Finnmark og Nord-Troms) og 13,6 pst. for personinntekt utover 909 500 kroner.

Departementet anslår at innføringen av trinnskatten isolert sett vil øke provenyet med om lag 17,5 mrd. kroner påløpt og 14 mrd. kroner bokført i 2016.

Departementet viser til forslag til Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2016 § 3-1 og § 3-5 annet ledd.

Sammendrag fra Prop. 1 S Tillegg 1 (2015–2016) pkt. 3.2

Regjeringen foreslår å øke satsene i trinnskatten med 0,1 prosentenheter til henholdsvis 0,9 pst. i trinn 1, 1,7 pst. i trinn 2, 10,7 pst. i trinn 3 (8,7 pst. i Finnmark og Nord-Troms) og 13,7 pst. i trinn 4. Forslaget vil isolert sett øke provenyet med om lag 1 130 mill. kroner påløpt og 900 mill. kroner bokført sammenlignet med regjeringens forslag i Prop. 1 LS (2015–2016).

Departementet viser til forslag til endring av forslag til Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2016 § 3-1.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at det i budsjettavtalen mellom disse partiene ble enighet om å redusere satsen i trinn 1 til 0,44 pst. Innslagspunktet i trinn 1 økes med 1 000 kroner til 159 800 kroner.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«Stortinget slutter seg til regjeringens forslag til stortingsvedtak om skatt av inntekt og formue mv. for inntektsåret 2016 med følgende endringer:

§ 3-1 første ledd skal lyde:

Personlig skattyter i klasse 0, 1 og 2 skal av personinntekt fastsatt etter skatteloven kapittel 12, svare trinnskatt til staten med

- 0,44 pst. for den delen av inntekten som overstiger 159 800 kroner,
- 1,7 pst. for den delen av inntekten som overstiger 224 900 kroner,
- 10,7 pst. for den delen av inntekten som overstiger 565 400 kroner, og
- 13,7 pst. for den delen av inntekten som overstiger 909 500 kroner.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett hvor det foreslås endringer i trinnskatten som gir større lettelser for lave lønninger og større skjerpelser i toppen, i tråd med disse medlemmers ønske om et mer omfordelende skattesystem.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Senterpartiet i sitt budsjettalternativ fore-

slår at satsene i trinnskatten settes til 0,5 pst. for personinntekt utover 158 800 kroner, 0,9 pst. for personinntekt utover 224 900 kroner, 10,6 pst. for personinntekt utover 550 500 kroner (8,6 pst. i Finnmark og Nord-Troms) og 13,3 pst. for personinntekt utover 885 600 kroner. Dette medlem viser for øvrig til egen hovedmerknad og tabell 3.3 og 3.4.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres forslag til statsbudsjett for 2016 hvor Venstre foreslo en modell for trinnskatt som er bedre, enklere og gir høyere lettelser for de med moderate og lave inntekter i forhold til regjeringens forslag. Dette medlem foreslo følgende endringer i forhold til regjeringens modell for trinnskatt, minstefradrag, personfradrag og trygdeavgift:

	Regjeringen	Venstre
Trinnskatt, trinn 1	Sats: 0,9 pst., Innslagspunkt: 158 000 kr. (opprinnelig forslag sats, 0,8 pst)	Utgår
Trinnskatt, trinn 2	Sats: 1,7 pst., Innslagspunkt: 224 900 kr. (opprinnelig forslag sats, 1,6 pst)	Sats: 2 pst., Innslagspunkt: 300 000 kr.
Trinnskatt, trinn 3	Sats: 10,7 pst., Innslagspunkt: 565 400 kr. (opprinnelig forslag sats, 10,6 pst)	Sats: 11 pst., Innslagspunkt: 570 000 kr.
Trinnskatt, trinn 4	Sats: 13,7 pst., Innslagspunkt: 909 500 kr. (opprinnelig forslag sats, 13,6 pst)	Sats: 14 pst., Innslagspunkt: 900 000 kr.
Minstefradrag	Sats: 43 pst., Maksimalbeløp: 91 450 kr.	Sats: 48 pst., Maksimalbeløp: 95 000 kr.
Personfradrag	Beløp: 51 750 kr.	Beløp: 53 000 kr.
Trygdeavgift	Sats: 8,2 pst.	Sats: 8,4 pst.

I sum vil disse endringene medføre en skattelette i forhold til regjeringens forslag på alle inntekter under 1 mill. kroner, men klart mest for inntekter mellom 200 000 kroner og 400 000 kroner som vil få en netto skattelettelse på mellom 2 500 kroner og 3 000 kroner. Tilsvarende blir det en skatteskjerpelse for inntekter over 1 mill. kroner. Dette medlem viser til budsjettavtalen av 23. november 2015 hvor det foreslås endringer i trinnskatten, trinn 1, som går i rett retning i forhold til Venstres modell.

Som følge av budsjettavtalen av 23. november 2015 mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre fremmer dette medlem ikke alternative forslag når det gjelder trinnskatt, minstefradrag eller personfradrag i denne innstilling.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis

alternative budsjett hvor det foreslås en mer progressiv innretning av trinnskatten, med innslagspunkt for trinn 1 på 200 000 kroner og trinn 2 på 300 000 kroner. Videre foreslås det å holde innslagspunktene for trinn 3 og 4 på nominelt samme nivå som i 2015 og øke satsene med 3 prosentpoeng. Dette medlem viser til debatten denne høsten om at det vokser fram en egen gruppe mennesker med millionlønninger. I et skattesystem som skal fungere omfordelende, gir det lite mening at disse betaler samme marginalsatt som de som tjener under 1 mill. kroner. Sosialistisk Venstreparti foreslår derfor i sitt alternative statsbudsjett å innføre et nytt trinn 5 med marginalsatt på 27 pst. og innslagspunkt på 1,5 mill. kroner. Forslagene vil totalt føre til en provenyøkning på 9 360 mill. kroner påløpt og 7 490 mill. kroner bokført for 2016. Dette medlem viser for øvrig til omtale i egen merknad og tabeller i avsnitt 3.3 og 3.4.

4.4 Formuesskatt

4.4.1 Sats

SAMMENDRAG FRA PROP. 1 LS (2015–2016)
KAPITTEL 4

Regjeringen foreslår å redusere formuesskattesatsen fra 0,85 pst. til 0,8 pst., jf. forslag til Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2016 kapittel 2.

SAMMENDRAG FRA PROP. 1 S TILLEGG 1 (2015–2016) PKT. 3.3

Regjeringen foreslår å reversere forslaget i Prop. 1 LS (2015–2016) om å redusere formuesskattesatsen fra 0,85 pst. til 0,8 pst., jf. forslag til endringer av forslag til Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2016 §§ 2-1 og 2-2.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, slutter seg til regjeringens forslag om å beholde formuesskattesatsen uendret på 0,85 pst. for inntektsåret 2016.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett hvor det foreslås å senke innslagspunktet til 1,0 mill. kroner (2,0 mill. kroner for ektepar), øke satsen til 1,1 pst. og å innføre lik rabatt for aksjer, sekundærbolig og næringseiendom, på 20 pst., for å redusere skjevheter i formuesskatten.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Senterpartiet i sitt budsjettalternativ foreslår å øke formuesskattesatsen til 1,1 pst. for inntektsåret 2016, noe som er det samme nivået som den var på i inntektsåret 2013. Dette medlem viser for øvrig til egen hovedmerknad og tabell 3.3 og 3.4.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres forslag til statsbudsjett for 2016 hvor Venstre foreslo følgende endringer i formuesskatten i forhold til regjeringens opplegg: Reversere regjeringens forslag om å øke ligningsverdi på nærings eiendom fra 70 til 80 pst. av ligningsverdi, øke ligningsverdien på sekundærbolig fra 80 til 100 pst. og gjeninnføre 10 pst. aksjerabatt i formuesskatten. Samlet ville dette innebære at det blir mindre lønnsomt å investere i boliger utover egen bolig og mer lønnsomt å investere i arbeidsplasser og norske bedrifter.

Som følge av budsjettavtalen av 23. november 2015 mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre fremmer dette medlem ikke alternative forslag når det gjelder formuesskatt i denne innstilling.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett hvor det foreslås å øke satsen i formuesskatten til 1,1 pst. Det foreslås videre å innføre en progressiv beskatning av formue over 20 mill. kroner, med en tilleggssats på 0,2 prosentpoeng. Dette medlem viser for øvrig til omtale i egen merknad og tabeller i avsnitt 3.3 og 3.4.

4.4.2 Bunnfradrag

SAMMENDRAG FRA PROP. 1 LS (2015–2016)
KAPITTEL 4

Regjeringen foreslår å øke bunnfradraget i formuesskatten fra 1,2 mill. kroner til 1,4 mill. kroner (2,8 mill. kroner for ektepar), jf. forslag til Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2016 kapittel 2.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett hvor det foreslås å senke innslagspunktet til 1,0 mill. kroner (2,0 mill. kroner for ektepar), øke satsen til 1,1 pst. og å innføre lik rabatt for aksjer, sekundærbolig og næringseiendom, på 20 pst., for å redusere skjevheter i formuesskatten.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Senterpartiet i sitt budsjettalternativ foreslår å øke bunnfradraget i formuesskatten fra 1,2 mill. kroner til 1,5 mill. kroner (3,0 mill. kroner for ektepar) for inntektsåret 2016. Dette innebærer at ca. 40 000 færre skatteyttere vil betale formuesskatt enn med flertallets forslag til bunnfradrag for 2016. Dette medlem viser for øvrig til egen hovedmerknad og tabell 3.3 og 3.4.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett hvor det foreslås å senke innslagspunktet til 1 mill. kroner. Det foreslås videre å innføre en progressiv beskatning av formue over 20 mill. kroner, med en tilleggssats på 0,2 prosentpoeng. Dette medlem viser for øvrig til omtale i egen merknad og tabeller i avsnitt 3.3 og 3.4.

4.4.3 Ligningsverdier av eiendom

Regjeringens forslag om å øke ligningsverdiene av sekundærbolig og næringseiendom behandles i Innst. 4 L (2015–2016) kapittel 4.

4.5 Stortingets skattevedtak kapittel 5 og 6

4.5.1 Minstefradrag

SAMMENDRAG FRA PROP. 1 LS (2015–2016) PKT. 5.7

Øvre grense i minstefradraget i lønns- og trygdeinntekt foreslås lønnsjustert, til 91 450 kroner. Øvre grense i minstefradrag i pensjonsinntekt foreslås økt med vekst i ordinær alderspensjon, til 73 600 kroner. Se forslag til Stortingets skattevedtak § 6-1.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag om øvre og nedre grenser for minstefradrag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Senterpartiet i sitt budsjettalternativ foreslår å øke øvre grense i minstefradraget i lønns- og trygdeinntekt til 94 000 kroner, samtidig som satsen økes fra 43 til 47 pst. Øvre grense i minstefradrag i pensjonsinntekt foreslås økt til 75 000 kroner, samtidig som satsen økes til 30 pst. Dette medlem viser for øvrig til egen hovedmerknad og tabell 3.3 og 3.4.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres forslag til statsbudsjett for 2016 hvor Venstre foreslo å øke minstefradraget i lønns- og trygdeinntekt til 48 pst. som et ledd i en helhetlig opplegging av personskattesystemet som ville gitt betydelige skattelettelser til dem med de relativt sett lavest inntektene.

Som følge av budsjettavtalen av 23. november 2015 mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre fremmer dette medlem ikke alternative forslag når det gjelder minstefradrag i denne innstilling.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett hvor det foreslås å øke minstefradraget i pensjonsinntekt til 34 pst. og øke minstefradraget i lønns- og trygdeinntekt til 45 pst. Dette medlem viser for øvrig til omtale i egen merknad og tabeller i avsnitt 3.3 og 3.4.

4.5.2 Foreldrefradrag

SAMMENDRAG FRA PROP. 1 LS (2015–2016) PKT. 5.7

Beløpsgrensene for foreldrefradrag foreslås holdt nominelt uendret til 25 000 kroner for ett barn og 15 000 kroner for hvert ytterligere barn. Se forslag til Stortingets skattevedtak § 6-2.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Venstre, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Senterpartiet i sitt budsjettalternativ foreslår å lønnsjustere beløpsgrensene for foreldrefradrag til 26 189 kroner for ett barn og 15 405 kroner for hvert ytterligere barn. Dette medlem viser for øvrig til egen hovedmerknad og tabell 3.3 og 3.4.

Komiteens medlem fra Venstre mener at dagens modell for foreldrefradrag er ulogisk og premierer familier med ett barn, kontra familier med flere barn. Det er f.eks. de alle færreste kommuner som har søskenmoderasjon i SFO/Aktivitetsskole, og det er derfor ulogisk at fradraget for første barn skal være betydelig større enn for barn 2, 3, 4 etc. Det samme gjelder for familier med ett barn i barnehage og ett eller flere barn i SFO. Kostnadene er tilnærmet like, men det gis størst fradrag for eldste barn. Dette medlem foreslår derfor en provenynøytral omlegging av foreldrefradraget hvor det gis et likt beløp i fradrag per barn på 21 500 kroner.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget slutter seg til regjeringens forslag til stortingsvedtak om skatt av inntekt og formue mv. for inntektsåret 2016 med følgende endring:

§ 6-2 skal lyde:

Fradrag beregnet etter skatteloven § 6-48 skal ikke settes høyere enn 21 500 kroner for hvert barn.»

4.5.3 Personfradrag

SAMMENDRAG FRA PROP. 1 LS (2015–2016) PKT. 5.7

Personfradraget foreslås lønnsjustert til 51 750 i klasse 1 og til 76 250 kroner i klasse 2, jf. forslag til Stortingets skattevedtak § 6-3.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Senterpartiet i sitt budsjettalternativ foreslår å øke personfradraget i klasse 1 til 53 550. Dette medlem viser for øvrig til egen hovedmerknad og tabell 3.3 og 3.4.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres forslag til statsbudsjett for 2016 hvor

Venstre foreslo å øke personfradraget til 53 000 kroner som et ledd i en helhetlig opplegging av personskattesystemet som ville gitt betydelige skattelettelser til dem med de relativt sett lavest inntektene. Dette medlem viser også til at Venstre foreslo å avvikle skatteklasse 2.

Som følge av budsjettavtalen av 23. november 2015 mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre fremmer dette medlem ikke alternative forslag når det gjelder personfradrag i denne innstilling.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett hvor det foreslås å øke personfradraget til 65 000 kroner. Dette vil bidra til reelle skattelettelse til folk flest, blant annet for å skape rom for grønn skatteveksling og innføring av nasjonal eiendomsskatt. Dette medlem peker på at de fleste går ut i pluss med disse forslagene. Dette medlem viser for øvrig til omtale i egen merknad og tabeller i avsnitt 3.3 og 3.4.

4.5.4 Skattebegrensning lav alminnelig inntekt

SAMMENDRAG FRA PROP. 1 LS (2015–2016) PKT. 5.7

Den skattefrie nettoinntekten under skattebegrensningsregelen økes med anslått vekst i minste pensjonsnivå, til 139 400 kroner for enslige og 128 150 kroner for gifte, jf. forslag til Stortingets skattevedtak § 6-4.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

4.5.5 Skattefradrag for pensjonsinntekt

SAMMENDRAG FRA PROP. 1 LS (2015–2016) PKT. 5.7

Gitt regjeringens forslag om å redusere skattesatsen på alminnelig inntekt for personer til 25 pst. og å innføre ny trinnskatt, foreslås det maksimalt skattefradrag for pensjonister redusert til 29 980 kroner. Grensen for å betale inntektsskatt for de som kun har pensjonsinntekt, opprettholdes dermed på om lag dagens nivå.

Innslagspunktene for nedtrapping i trinn 1 i skattefradraget for pensjonister økes med anslått vekst i minste pensjonsnivå, til 184 800 kroner. Innslagspunktet for nedtrapping i trinn 2 i skattefradraget for pensjonister økes med vekst i ordinær alderspensjon, til 278 950 kroner.

Se forslag til Stortingets skattevedtak § 6-5.

SAMMENDRAG FRA PROP. 1 S TILLEGG 1 (2015–2016) PKT. 3.2

Med økt sats i trinn 1 i trinnskatten vil skatten beregnet etter ordinære skatteregler økes for pensjonis-

ter med minste pensjonsnivå sammenlignet med regjeringens opprinnelige forslag. Skattefradraget bør da tilpasses slik at intensjonen bak skattefradraget fortsatt ivaretas. Gitt regjeringens forslag om å redusere skattesatsen på alminnelig inntekt for personer til 25 pst. og å innføre ny trinnskatt med justert sats, foreslås det at maksimalt skattefradrag for pensjonister økes fra 29 980 kroner i regjeringens opprinnelige forslag til 30 010 kroner. Grensen for å betale inntektsskatt for de som kun har pensjonsinntekt, opprettholdes dermed på om lag dagens nivå.

Departementet viser til forslag til endring av forslag til Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2016 § 6-5.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at det i budsjettavtalen mellom disse fire partiene ble enighet om å redusere skattefradraget for pensjonister, og at det settes til 29 880 kroner.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«Stortinget slutter seg til regjeringens forslag til stortingsvedtak om skatt av inntekt og formue mv. for inntektsåret 2016 med følgende endring:

§ 6-5 første ledd skal lyde:

Fradraget som nevnt i skatteloven § 16-1 første ledd skal være 29 880 kroner.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag etter tillegget.

4.5.6 Særfradrag for enslige forsørgere

SAMMENDRAG FRA PROP. 1 LS (2015–2016) PKT. 5.7

Særfradraget for enslige forsørgere foreslås økt til 49 800 kroner per år, jf. forslag til Stortingets skattevedtak § 6-6.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at det i budsjettavtalen mellom disse partiene ble enighet om å øke forsørgerfradraget med 2 000 kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«Stortinget slutter seg til regjeringens forslag til stortingsvedtak om skatt av inntekt og formue mv. for inntektsåret 2016 med følgende endring:

§ 6-6 skal lyde:

§ 6-6 Særfradrag for enslige forsørgere

Frادrag etter skatteloven § 6-80 er 4 317 kroner pr. påbegynt måned.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Senterpartiet i sitt budsjettalternativ foreslår å øke særfradraget for enslige forsørgere til 50 800 kroner. Dette medlem viser for øvrig til egen hovedmerknad og tabell 3.3 og 3.4.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres forslag til statsbudsjett for 2016 hvor Venstre foreslo å øke særfradraget for enslige forsørgere med 3 200 kroner som et ledd i en helhetlig opplegging av personskattesystemet som ville gitt betydelige skattelettelser til dem med de relativt sett lavest inntektene. Dette medlem viser videre til budsjettavtalen mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre av 23. november 2015 hvor forsørgerfradraget økes med 2 000 kroner.

Som følge av denne avtalen fremmer dette medlem ikke alternative forslag når det gjelder særfradrag for enslige forsørgere i denne innstilling.

4.5.7 Tonnasjeskatt

SAMMENDRAG FRA PROP. 1 LS (2015–2016)

Satsene for tonnasje-skatt i skattevedtak foreslås videreført uendret for 2016, jf. forslag til Stortingets skattevedtak kapittel 5.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

4.6 Skattører og fellesskatt

Sammendrag fra Prop. 1 LS (2015–2016) pkt. 5.9

Skattørerne fastsettes innenfor et samlet opplegg for kommuneøkonomien og må ses i sammenheng med utviklingen i skattegrunnlagene, endringer i personbeskatningen og fordelingen av inntektene til kommuner og fylkeskommuner mellom overføringer og skatter.

I Kommuneproposisjonen 2016 ble det varslet at skattørerne på vanlig måte fastsettes ved behandlingen av statsbudsjettet. Det ble også varslet at skattørerne fastsettes med sikte på at skatteinntektene skal utgjøre 40 pst. av kommunenes samlede inntekter.

De kommunale skattørerne for personlig skattyte foreslås økt med 0,45 prosentenheter fra 2015 til 2016, mens de fylkeskommunale skattørerne foreslås økt med 0,05 prosentenheter. Skatteinntektene anslås

etter dette å utgjøre 40 pst. av kommunenes samlede inntekter i 2016.

Satsen for fellesskatt til staten foreslås redusert fra 13,05 pst. i 2015 til 10,55 pst. i 2016, dvs. en reduksjon med 2,5 prosentenheter. Av denne reduksjonen skyldes 2 prosentenheter regjeringens forslag om å redusere skattesatsen på alminnelig inntekt fra 27 pst. til 25 pst. i 2016.

Det vises til forslag til Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2016 § 3-2 og § 3-8.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

5. Folketrygdens inntekter

5.1 Arbeidsgiveravgift

Sammendrag fra Prop. 1 LS (2015–2016) kapittel 16

Etter stortingsvedtaket om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden for 2015 er Svalbard en del av sone 1, der avgiftssatsen er 14,1 pst. Det er imidlertid gitt en særregel i avgiftsvedtaket for arbeidsgivere hjemmehørende på Svalbard, som innebærer at de kan benytte 0-sats for arbeid utført på Svalbard, jf. vedtakets § 3 første ledd syvende strekpunkt. Andre arbeidsgivere enn de som er hjemmehørende på Svalbard, kan benytte 0-sats for lønn og annen godtgjørelse som blir skattlagt etter Svalbardskatteloven.

Ordlyden i bestemmelsen er imidlertid upresis for arbeidsgivere som er hjemmehørende på Svalbard. Etter ordlyden gjelder 0-satsen for «avgift som svares av arbeidsgivere hjemmehørende på Svalbard». Denne ordlyden kan tolkes slik at slike arbeidsgivere kan benytte 0-sats uansett hvor arbeidet blir utført. Dette har ikke vært intensjonen, jf. St.prp. nr. 69 (2006–2007) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2007 punkt 2.2.3.

Intensjonen var at arbeidsgivere hjemmehørende på Svalbard skulle kunne benytte 0-sats for all lønn for arbeid utført på Svalbard, også når oppholdet på Svalbard var kortere enn det som kreves for å bli alminnelig eller begrenset skattepliktig til Svalbard.

Adgang til å bruke 0-sats for all lønn fra arbeidsgivere hjemmehørende på Svalbard ville åpnet for meget uheldige tilpasninger, eksempelvis når arbeidet hovedsakelig utføres i sentrale strøk på fastlandet. En slik tolkning har ikke vært tilsiktet, og bestemmelsen har altså heller ikke vært praktisert slik.

Det foreslås å klargjøre bestemmelsen i avgiftsvedtaket for 2016 § 3 første ledd syvende strekpunkt. Forslaget innebærer en kodifisering av gjeldende rett. Det vises til forslag til stortingsvedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden for 2016 § 3.

Se for øvrig regjeringens forslag til videreføring av arbeidsgiveravgiften i forslag til stortingsvedtak

om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden for 2016 §§ 1–5.

Sammendrag fra Prop. 1 S Tillegg 1 (2015–2016) pkt. 3.5

EFTA-domstolen opphevet ved dom 23. september 2015 deler av EFTAs overvåkningsorgan ESAs vedtak 18. juni 2014 om å godkjenne ordningen med differensiert arbeidsgiveravgift for perioden 1. juli 2014 til 31. desember 2020. Opphevelsen gjelder en særregel om arbeidsgiveravgiftssats for ambulerende virksomheter.

Som en konsekvens av dommen må ESA nå gjennomføre nye undersøkelser av den delen av ordningen som ikke lenger er godkjent. Norge er forpliktet til å suspendere støtten etter denne delen av ordningen mens undersøkelsene pågår, og støtten kan tidligst gjeninnføres når endelig vedtak om godkjenning foreligger.

ESA har i brev av 15. oktober 2015 bedt norske myndigheter om informasjon til bruk i deres undersøkelse. Etter ESAs syn gjelder opphevelsen den delen av særregelen som på visse vilkår gir ambulerende virksomhet rett til å bruke lavere avgiftssats enn satsen i sonen virksomheten er registrert («unntaksregelen»).

Det følger av Norges forpliktelser etter EØS-avtalen at støtten etter denne unntaksregelen (adgangen til å benytte lavere sats enn det som følger av hovedregelen) må stanses så raskt som mulig. Dette kan gjøres med virkning fra og med 1. januar 2016, ved å endre § 1 fjerde ledd første punktum i forslaget til stortingsvedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden for 2016 som ble lagt fram i Prop. 1 LS (2015–2016).

Unntaksregelen som tillater lavere sats enn i registreringssonen gjelder også ved arbeidsutleie, jf. § 1 fjerde ledd annet punktum. Etter departementets vurdering er arbeidsutleie en form for ambulerende virksomhet. Det er derfor ikke behov for en egen bestemmelse om dette. Punktet er derfor overflødig og foreslås fjernet.

ESA viser i ovennevnte brev til at saksøker har reist tvil om ESAs tolkning av dommen og hvilke deler av reglene om ambulerende virksomhet som rammes av opphevelsen. Tvilen er reist for den del av særregelen som pålegger foretak registrert i soner med redusert sats å anvende den høyere satsen som gjelder i sonen hvor arbeidet utføres («omgåelsesregelen»). ESA har lagt til grunn at denne omgåelsesregelen ikke rammes av opphevelsen, men har varslet at de vil be EFTA-domstolen om en fortolkning av dommen som kan avklare dette spørsmålet. Etter departementets vurdering er omgåelsesregelen nødvendig for å motvirke uheldige tilpasninger, som kan føre til at det tildeles støtte i strid med EØS-avtalen.

For det tilfellet at domstolen skulle komme til at dommen også rammer denne omgåelsesregelen foreslår regjeringen at Stortinget gir Kongen myndighet til å gi forskrift om endringer i særreglene for ambulerende virksomhet. På denne måten kan det raskt gjøres endringer som begrenser risikoen for tvil om hvorvidt ordningen for øvrig er forenlig med EØS-avtalen. I ytterste konsekvens kan det bli nødvendig å suspendere adgangen for foretak med ambulerende virksomhet til å benytte redusert avgiftssats uansett hvor virksomheten utøves og uansett hvor foretaket er registrert.

Det antas at ESAs endelige vedtak i saken ikke vil foreligge før tidligst høsten 2016, og at støtten derfor bør suspenderes for hele 2016.

Det vises til forslag til endring av forslag til stortingsvedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden 2016 § 1 fjerde ledd og forslag til § 1 nytt sjette ledd. Forslaget får virkning for inntektsåret 2016.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag med tillegg.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Senterpartiet i sitt budsjettalternativ foreslår 25 pst. reduksjon i arbeidsgiveravgift for lærlinger.

Dette medlem mener det er svært viktig at ordningen med differensiert arbeidsgiveravgift opprettholdes, og at den ikke undergraves gjennom enkeltbestemmelser som virker mot ordningens primære formål. Når det foretas endringer i ordningen, er det imidlertid etter dette medlems syn svært viktig at berørte områder blir kompensert krone-for-krone for eventuelle avgiftsøkninger. Dette medlem vil vise til at regjeringen foretar innstramminger i ordningen med differensiert arbeidsgiveravgift med et påløpt proveny i 2016 på 300 mill. kroner. Proposisjonen skisserer imidlertid ingen kompenserende tiltak.

Dette medlem fremmer med bakgrunn i dette følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag til kompensasjon til berørte områder i forbindelse med de endringer i differensiert arbeidsgiveravgift som gjøres i statsbudsjettet for 2016, senest i forbindelse med behandlingen av revidert nasjonalbudsjett 2016.»

«Stortinget ber regjeringen sørge for en kompensasjon til berørte områder som minimum tilsvarer krone for krone det tap endringer i differensiert arbeidsgiveravgift medfører.»

Dette medlem viser for øvrig til egen hovedmerknad og tabell 3.3 og 3.4.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres forslag til statsbudsjett for 2016 hvor Venstre foreslo å innføre fritak for arbeidsgiveravgift for de første tre årene for foretak med færre enn fem ansatte som et ledd i Venstres omfattende tiltakspakke for å skape flere arbeidsplasser og flere nye bedrifter.

Som følge av budsjettavtalen av 23. november 2015 mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre fremmer dette medlem ikke alternative forslag når det gjelder arbeidsgiveravgiften i denne innstilling.

5.2 Trygdeavgiften

Sammendrag fra Prop. 1 LS (2015–2016)

Regjeringen foreslår uendrede trygdeavgiftssatser på 5,1 pst., 8,2 pst. og 11,4 pst. i forslag til Stortingets vedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden for 2016 §§ 6–8.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Senterpartiet i sitt budsjettalternativ foreslår å redusere trygdeavgiften for fiske, fangst og barnepass fra 8,2 til 7,5 pst., samt å redusere trygdeavgiften for annen næringsinntekt fra 11,4 til 10,7 pst. Dette medlem viser for øvrig til egen hovedmerknad og tabell 3.3 og 3.4.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres forslag til statsbudsjett for 2016 hvor Venstre foreslo å heve grensen for å betale trygdeavgift (frikortgrensen) med 5 000 kroner til 54 650 kroner, øke beløpsgrensen for skattefri (lønnsoppgavepliktig) inntekt fra 1 000 kroner til 3 000 kroner, heve trygdeavgiften for lønsmottakere fra 8,2 til 8,4 pst. (som ledd i en helhetlig omlegging av personbeskatning) og øke trygdeavgiften for AFP-mottakere fra 5,1 til 6,0 pst. for å stimulere flere til å stå i arbeid lenger.

Som følge av budsjettavtalen av 23. november 2015 mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre fremmer dette medlem ikke alternative forslag når det gjelder trygdeavgiften i denne innstilling.

5.3 Produktavgift

Sammendrag fra Prop. 1 LS (2015–2016)

Produktavgiften til folketrygden for fiskeri-, hval- og selfangstnæringen foreslås redusert til 2,7 pst., jf. forslag til Stortingets vedtak om produktavgift til folketrygden for fiskeri-, hval- og selfangstnæringen for 2016.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

6. Toll

Sammendrag fra Prop. 1 LS (2015–2016) kapittel 10 mv.

Se proposisjonens kapittel 10 og vedlegg 3 til proposisjonen i tillegg til regjeringens forslag til stortingsvedtak om toll for budsjettåret 2016.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Senterpartiet i sitt budsjettalternativ foreslår å gjeninnføre de tollsatser på jordbruksområdet som ble fjernet i 2015. Dette medlem viser for øvrig til egen hovedmerknad og tabell 3.3 og 3.4.

7. Arveavgift

Sammendrag fra Prop. 1 LS (2015–2016) pkt. 5.11

Det foreslås også for budsjetterminen 2016 et arveavgiftsvedtak som viderefører tidligere satser og fribeløp i tråd med forutsetningene i Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–2014), jf. forslag til Stortingsvedtak om avgift til statskassen på arv for budsjettåret 2016.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at 77 av Norges 100 rikeste har arvet formuen. Dette medlem viser videre til at regjeringen ikke kan påvise noen positive samfunnsøkonomiske effekter av at arveavgiften er fjernet. Avgift på arv er en rimelig beskatning av arbeidsfri inntekt og et viktig fordelingspolitisk verktøy. Verken hensynet til arbeid, rettferdighet eller økonomisk fornuft taler for å avskaffe arveavgiften. Dette medlem viser til at regjeringen har finansi-

ert skattekutt med økt oljepengebruk. Det er ikke en modell som er bærekraftig over tid.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2017 foreslå en ny modell for gjeninnføring av arveavgiften.»

8. Merverdiavgift

8.1 Merverdiavgiftssatser

Sammendrag fra Prop. 1 LS (2015–2016) kapittel 8

Regjeringen foreslår å videreføre gjeldende merverdiavgiftssatser uendret med unntak for den lave satsen, som gjelder for enkelte tjenester som persontransport, overnatting, allmennkringkasting samt adgang til kino, museer, fornøylesparker og store idrettsarrangement.

Den lave merverdiavgiftssatsen foreslås økt fra 8 pst. til 10 pst. (§ 4) fra 1. januar 2016 som en del av oppfølgingen av Skatteutvalgets forslag.

Se proposisjonens kapittel 8 og forslag til stortingsvedtak om merverdiavgift for 2016.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Senterpartiet i sitt budsjettalternativ går imot økt avgift på persontransport, overnatting, allmennkringkasting, adgang til kino, museer, fornøylesparker og store idrettsarrangement. Dette medlem vil videre vise til at Senterpartiet som en følge av dette ikke støtter regjeringen og støttepartienes forslag om å øke den lave merverdiavgiftssatsen fra 8 pst. til 10 pst. Dette medlem viser for øvrig til egen hovedmerknad og tabell 3.3 og 3.4.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres forslag til statsbudsjett for 2016 hvor Venstre foreslo følgende endringer i merverdiavgiftsopplegget for 2016:

- Ingen moms på frukt, grønt og økologiske matvarer.
- Avvikling av egen merverdiavgiftssats på mat.
- Generell merverdiavgiftssats reduseres fra 25 til 24 pst.
- Regjeringens forslag om økt sats på lav merverdiavgift fra 8 til 10 pst. reverseres.

Som følge av budsjettavtalen av 23. november 2015 mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre fremmer dette medlem ikke alternative forslag når det gjelder merverdiavgift i denne innstilling.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at regjeringens forslag om å øke den lave satsen for merverdiavgift fra 8 til 10 pst. har blitt møtt med sterk kritikk fra blant andre reiselivsnæringa. Denne næringa får særlige utfordringer på grunn av at mange har allerede inngåtte avtaler for 2016, som blir direkte påvirket av forslaget om å øke lav sats fra 8 til 10 pst. Reiselivsnæringa er en næring som i langt større grad enn andre næringer sysselsetter unge og mennesker med innvandrerbakgrunn. I en situasjon med økende ledighet og økende innvandring velger regjeringen feil tidspunkt å gjennomføre dette på. Når regjeringen i tillegg legger så stor vekt på de positive effektene av å senke selskapsskatten, er det spesielt å med den andre hånda dra inn langt mer inntekter fra reiselivsnæringa gjennom økt sats på merverdiavgifta.

Dette medlem viser til at NHO reiseliv har meldt inn at flere av deres medlemmer vil bli sterkt rammet av forslaget. Mange hoteller vil ikke kunne dra nytte av lavere selskapsskatt. Med forslaget til økning i merverdiavgift vil disse hotellene dermed gå kraftig i minus. Et minstekrav må være at regjeringen utsetter innføringa av den økte satsen, slik at næringa får tid til å tilpasse kontrakter som går fram i tid.

Dette medlem går derfor imot forslaget fra regjeringen om å øke denne satsen på merverdiavgift.

8.2 Merverdiavgift på elektroniske nyhetstjenester

Regjeringens forslag om innføring av merverdiavgiftsfritak for elektroniske nyhetstjenester behandles i Innst. 4 L (2015–2016).

9. Særavgifter

9.1 Innledning

Sammendrag fra Prop. 1 LS (2015–2016) kapittel 9

Særavgifter ilegges nærmere bestemte varer og tjenester og kan ha ulike formål. I tillegg til å skaffe inntekter til staten kan særavgiftene også bidra til å prise samfunnets kostnader ved bruk av for eksempel helse- og miljøskadelige produkter. Inntektene fra særavgifter går til statskassen uten noen form for øremerking. De fleste særavgifter ilegges varer der avgiften beregnes av produsent og importør.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering og viser til merknadene nedenfor etter de ulike sammendragene fra Prop. 1 LS (2015–2016) kapittel 9.

9.2 Alkohol**Sammendrag (kap. 5526 post 70)**

For 2016 foreslås det at avgiftssatsene blir prisjustert, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett hvor det foreslås en økning av alkoholavgiftene med 3 pst., med unntak av klasse d) for volum mindre enn 400 000 liter, hvor avgiften foreslås redusert med 10 pst., og hvor det foreslås å avvike muligheten for å veksle inn tobakskvoten til alkohol ved innførsel av varer.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Senterpartiet i sitt budsjettalternativ går inn for å øke avgiften på brennevin med 5 pst. og på øvrig alkohol med 3 pst. utover regjeringens forslag. Dette medlem viser for øvrig til egen hovedmerknad og tabell 3.3 og 3.4.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres forslag til statsbudsjett for 2016 hvor Venstre foreslo omlegging av alkoholavgiftene hvor avgiftene på øl og vin reduseres med 5 pst., mens avgiftene på brennevin økes med 10 pst. Dette som et ledd i å vri forbruk mot alkoholsvake(re) drikkevarer og styrke Vinmonopolet i konkurranse mot økt import/taxfree.

Som følge av budsjettavtalen av 23. november 2015 mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre fremmer dette medlem ikke alternative forslag når det gjelder alkoholavgifter i denne innstilling.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett hvor det foreslås å avvike muligheten for å veksle inn tobakskvoten til alkohol ved innførsel av varer. Dette medlem viser for øvrig til omtale i egen merknad og tabeller i avsnitt 3.3 og 3.4.

9.3 Tobakkvarer mv.**Sammendrag (kap. 5531 post 70)**

For 2016 foreslås det at avgiftssatsen på tobakkvarer blir prisjustert, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett hvor det foreslås en økning av tobakksavgiftene med 3 pst., og hvor det foreslås å avvike muligheten for å veksle inn tobakskvoten til alkohol ved innførsel av varer.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Senterpartiet i sitt budsjettalternativ går inn for å øke avgiften på tobakk med 3 pst. utover regjeringens forslag. Dette medlem viser for øvrig til egen hovedmerknad og tabell 3.3 og 3.4.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres forslag til statsbudsjett for 2016 hvor Venstre foreslo å øke tobakksavgiftene med 10 pst. og avvike taxfree-handel med tobakkvarer.

Som følge av budsjettavtalen av 23. november 2015 mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre fremmer dette medlem ikke alternative forslag når det gjelder tobakksavgifter i denne innstilling.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett hvor det foreslås å avvike muligheten for å veksle inn tobakskvoten til alkohol ved innførsel av varer. Dette medlem viser for øvrig til omtale i egen merknad og tabeller i avsnitt 3.3 og 3.4.

9.4 Motorvogner mv.**9.4.1 Innledning****SAMMENDRAG (KAP. 5536)**

Bilavgiftene består av ikke-bruksavhengige og bruksavhengige avgifter. Avgiftene på motorvogner mv. er ikke-bruksavhengige og er hovedsakelig fiskalt begrunnet. Disse omfatter engangsavgift, årsavgift, vektårsavgift og omregistreringsavgift. De gjeldende bruksavhengige avgiftene omfatter vei-bruksavgiftene på bensin og autodiesel, se punkt 9.5.

I forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2015 vedtok Stortinget endringer i avgiftsleggingen av biodrivstoff fra 1. oktober 2015. Det vises til nærmere omtale i punkt 9.5 i proposisjonen.

Regjeringen la i revidert nasjonalbudsjett 2015 fram en helhetlig gjennomgang av kjøretøy- og drivstoffavgiftene. I gjennomgangen varsles en retning for framtidens politikk for bilavgiftene. Målet er en nyere, sikrere og mer miljøvennlig bilpark. Det ble blant annet varslet en omlegging av engangsavgiften over tid ved at effektkomponenten fases ut og vektkomponenten reduseres. CO₂-komponenten skal økes og være progressiv og vurderes i sammenheng med endringene i vekt- og effektkomponenten. NO_x-komponenten skal beholdes og økes. Regjeringen tar sikte på en slik omlegging over tid, men for 2016 foreslås kun prisjustering av satsene i engangsavgiften.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering og viser til merknader nedenfor.

9.4.2 Engangsavgift

SAMMENDRAG (KAP. 5536 POST 71)

Det foreslås at satsene prisjusteres for 2016, se forslag til avgiftsvedtak § 2.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, fremmer følgende forslag:

«Stortinget slutter seg til regjeringens forslag til stortingsvedtak om avgift på motorvogn mv. A. Engangsavgift med følgende endringer:

§ 2 første ledd skal lyde:

Avgift skal betales med følgende beløp:

Avgiftsgrupper	Egenvekt (kg)	Motor-effekt (kW)	NO _x -utslipp (mg/km)	CO ₂ -utslipp (g/km)	Slagvolum (cm ³)	Sats per enhet (kr)	Vrakpant-avgift (kr)
Avgiftsgruppe A							2 400
Personbiler, varebiler klasse 1, busser under 6 m med inntil 17 seteplasser	0–150					0	
	151–1 150					38,08	
	1 151–1 400					83,01	
	1 401–1 500					166,04	
	over 1 500					193,11	
		0–70				0	
		71–100				125,59	
		101–140				363,67	
		over 140				900,01	
			over 0			57,95	
Motorvogn med plikt til å dokumentere drivstofforbruk og CO ₂ -utslipp, og med							
utslipp 95 g/km og over				0–95		0	
				96–110		896,76	
				111–140		903,68	
				141–210		2 106,65	
				over 210		3 382,16	

Avgiftsgrupper	Egen- vekt (kg)	Motor- effekt (kW)	NO _x - utslipp (mg/km)	CO ₂ - utslipp (g/km)	Slag- volum (cm ³)	Sats per enhet (kr)	Vrakpant- avgift (kr)
CO ₂ -utslipp under 95 g/km t.o.m 40 g/km gjøres følgende fradrag per g/km for den del av utslippet som ligger under 95 g/km t.o.m 40 g/km						918,82	
CO ₂ -utslipp under 40 g/km gjøres følgen- de fradrag per g/km for den del av utslippet som ligger under 40 g/km						1 081,03	
Motorvogn uten plikt til å dokumentere driv- stofforbruk og CO ₂ -ut- slipp							
bensindrevne					0–950	15,57	
					951–1 400	57,04	
					1 401–1 800	133,89	
					over 1 800	144,42	
ikke bensindrevne					0–950	11,93	
					951–1 400	46,57	
					1 401–1 800	109,29	
					over 1 800	113,69	
Avgiftsgruppe B							2 400
Varebiler klasse 2, las- tebiler med tillatt total- vekt mindre enn 7 501 kg og godsrom med lengde under 300 cm og bredde under 190 cm	22 pst. av A	22 pst. av A	50 pst. av A				
Motorvogn med plikt til å dokumentere driv- stofforbruk og CO ₂ -ut- slipp, og med							
utslipp 95 g/km og over					0–95	0	
					96–110	269,03	
					111–140	271,10	
					over 140	526,66	

Avgiftsgrupper	Egen- vekt (kg)	Motor- effekt (kW)	NO _x - utslipp (mg/km)	CO ₂ - utslipp (g/km)	Slag- volum (cm ³)	Sats per enhet (kr)	Vrakpant- avgift (kr)
CO ₂ -utslipp under 95 g/km t.o.m. 40 g/km gjøres følgende fradrag per g/km for den del av utslippet som ligger under 95 g/km t.o.m. 40 g/km						275,64	
CO ₂ -utslipp under 40 g/km gjøres følgen- de fradrag per g/km for den del av utslippet som ligger under 40 g/km						324,31	
Motorvogn uten plikt til å dokumentere driv- stofforbruk og CO ₂ -ut- slipp					30 pst. av A		
Avgiftsgruppe C							2 400
Campingbiler	22 pst. av A	22 pst. av A	0 pst. av A	22 pst. av A	22 pst. av A		
Avgiftsgruppe D (Opphevet)							
Avgiftsgruppe E							0
Beltebiler						36 pst. av verdi- avgifts- grunn- laget	
Avgiftsgruppe F							0
Motorsykler						8 092	
		0–11				0	
		over 11				256,25	
					0–125	0	
					126–900	32,94	
					over 900	72,24	
Avgiftsgruppe G							2 400
Beltemotorsykler (snøscootere)	0–100					13,52	
	101–200					27,04	
	over 200					54,06	
		0–20				21,72	
		21–40				43,43	
		over 40				86,84	
					0–200	2,38	

[illegible]

Avgiftsgrupper	Egen- vekt (kg)	Motor- effekt (kW)	NO _x - utslipp (mg/km)	CO ₂ - utslipp (g/km)	Slag- volum (cm ³)	Sats per enhet (kr)	Vrakpant- avgift (kr)
Busser under 6 m med inntil 17 seteplasser, hvorav minst 10 er fastmontert i farts- retningen	40 pst. av A	40 pst. av A	0 pst. av A				
Motorvogn med plikt til å dokumentere driv- stofforbruk og CO ₂ -ut- slipp, og med							
utslipp 95 g/km og over				0–95		0	
				96–110		358,70	
				111–140		361,47	
				over 140		842,66	
CO ₂ -utslipp under 95 t.o.m. 40 g/km gjøres følgende fradrag per g/km for den del av utslippet som ligger under 95 g/km t.o.m. 40 g/km						367,52	
CO ₂ -utslipp under 40 g/km gjøres følgende fradrag per g/km for den del av utslippet som ligger under 40 g/ km						432,41	
Motorvogn uten plikt til å dokumentere driv- stofforbruk og CO ₂ -ut- slipp					40 pst. av A»		

Et annet flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at det i bud-sjettavtalen mellom disse partiene ble enighet om en provenynøytral omlegging av engangsavgiften som følger:

Effektkomponenten endres som følger:

- Redusere alle satser med 50 pst.

Vektkomponenten endres som følger:

- Heve innslagspunkt for laveste sats fra 0 til 150 kg.
- Redusere alle satser med 5 pst.

CO₂-komponenten endres som følger:

- Redusere alle innslagspunkt i CO₂-komponenten med 10 gram. Grenser for fradrag nedjusteres tilsvarende.
- Nedjustere innslagspunkt for to høyeste satser med ytterligere 10 gram.
- Øke positive CO₂-satser med 10 pst.

NO_x-komponenten endres som følger:

- Øke satsen for personbiler med 20 pst.
- Øke satsen for varebiler klasse 2 mv. (avgifts-gruppe B) fra en andel på 30 pst. til 50 pst. av sat-sen for personbiler.

For kjøretøy som ikke kan dokumentere CO₂-utslipp beregnes avgiften ut fra slagvolum. Det gjøres endringer i slagvolumkomponenten som er tilnærmet like store som i CO₂-komponenten.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Senterpartiet gjør flere endringer for å stimulere til mer miljøvennlig bilpark og drivstoff. I engangsavgiften økes CO₂-komponenten, slik at satsene i trinnene økes med 20 pst. for biler med utslipp hhv. fra 121–160 g/km, 161–230 g/km og over 230 g/km. NO_x-komponenten i engangsavgiften økes med 20 pst., samtidig som effektkomponenten i engangsavgiften på kjøretøy reduseres med 10 pst. Dette medlem viser for øvrig til egen hovedmerknad og tabell 3.3 og 3.4.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres forslag til statsbudsjett for 2016 hvor Venstre foreslo å heve engangsavgiften for lastebiler til 35 pst. av personbiler, heve engangsavgiften for campingbiler til 50 pst. av personbiler, økes satsen i engangsavgiften for NO_x-utslipp med 25 pst., legge NO_x-komponenten i engangsavgiften for campingbiler tilsvarende personbiler og øke vektfradraget i engangsavgiften med 25 pst. for biogasskjøretøy. Samlet vil dette medføre en økt likebehandling i engangsavgiften mellom kjøretøy som forurenser relativt sett like mye og en premiering av kjøretøy som går på biogass. Disse forslagene inngår også i et helhetlig grønt skattesifte på 12,5 mrd. kroner i Venstres forslag til statsbudsjett for 2016.

Dette medlem viser videre til budsjettavtalen av 23. november 2015 mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre hvor det foreslås en grønn omlegging av engangsavgiften hvor CO₂-komponenten økes betydelig, samtidig som vekt og effekt reduseres.

På denne bakgrunn fremmer dette medlem ikke alternative forslag når det gjelder engangsavgift i denne innstilling.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett hvor det foreslås å senke nedre grense for CO₂-komponenten til 80 g CO₂/km. Satsen for de neste 40 settes til 815,24 kroner per g CO₂/km, som er samme sats som regjeringen foreslår for intervallet 105–120 g CO₂/km. Videre foreslås det en kraftig oppjustering av NO_x-komponenten i engangsavgiften. Satsen foreslås her økt til 200 kroner per mg/km. Dette medlem viser for øvrig til omtale i egen merknad og tabeller i avsnitt 3.3 og 3.4.

9.4.3 Årsavgift

SAMMENDRAG (KAP. 5536 POST 72)

Det foreslås at satsene i årsavgiften prisjusteres for 2016, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

9.4.4 Vektårsavgift

SAMMENDRAG (KAP. 5536 POST 73)

Det foreslås å prisjustere satsene i vektårsavgiften for 2016, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

9.4.5 Omregistreringsavgift

SAMMENDRAG (KAP. 5536 POST 75)

Det foreslås å prisjustere satsene i omregistreringsavgiften for 2016, se forslag til avgiftsvedtak § 1. Det foreslås videre å endre § 2 første ledd bokstav k slik at det gis fritak ved omorganiseringer som gjennomføres med lovfestet selskapsrettslig kontinuitet, samt ved visse former for omorganiseringer og omdannelser som kan gjennomføres med skattemessig kontinuitet etter skatteloven. Forslaget anslås på svært usikkert grunnlag å gi et provenytab i omregistreringsavgiften på om lag 15 mill. kroner på løpt og bokført i 2016. Se punkt 9.18.1 i proposisjonen for en nærmere beskrivelse av forslaget.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

9.5 Veibruksavgift på drivstoff

Sammendrag (kap. 5538 post 70–72)

Regjeringen foreslår å innføre veibruksavgift på naturgass og LPG fra 2016.

Det foreslås at eksisterende avgiftssatser prisjusteres for 2016.

Se forslag til avgiftsvedtak § 1.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, vil foreslå å utsette innføring av veibruksavgift på LPG til 1. juli 2016.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«Stortinget slutter seg til regjeringens forslag til veibruksavgift på drivstoff med følgende endringer:

§§ 1 – 8 inngår i nytt romertall I;

§ 1 første ledd bokstav d utgår.

§ 1 annet ledd skal lyde:

Andel bioetanol innblandet i bensin, andel biodiesel innblandet i mineralolje, og andel biogass innblandet i naturgass, inngår ikke i avgiftsgrunnlaget ved beregningen av avgiften etter første ledd bokstav a til c.

§ 6 skal lyde:

§ 6. Det gis fritak for avgift på naturgass

a) til bruk i følgende motorvogner:

1. traktorer,
 2. motorvogner registrert på kjennemerker med lysegule tegn på sort bunn,
 3. motorredskaper,
 4. tilhørende Den nordiske investeringsbank og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
 5. tilhørende NATO eller NATOs hovedkvarter i Norge, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler
- Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred.

b) til annen bruk enn framdrift av motorvogn.

Nytt romertall II:

Fra 1. juli 2016 gjøres følgende endringer:

§ 1 første ledd ny bokstav d skal lyde:

d) LPG per kg: kr 6,91.

§ 1 annet ledd skal lyde:

Andel bioetanol innblandet i bensin, andel biodiesel innblandet i mineralolje, og andel biogass innblandet i naturgass og LPG, inngår ikke i avgiftsgrunnlaget ved beregningen av avgiften etter første ledd bokstav a til d.

§ 6 skal lyde:

§ 6. Det gis fritak for avgift på naturgass og LPG

a) til bruk i følgende motorvogner:

1. traktorer,
2. motorvogner registrert på kjennemerker med lysegule tegn på sort bunn,
3. motorredskaper,
4. tilhørende Den nordiske investeringsbank og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
5. tilhørende NATO eller NATOs hovedkvarter i Norge, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler

Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred.

b) til annen bruk enn framdrift av motorvogn.»

Flertallet viser videre til anmodningsforslag fremmet i Innst. 2 S (2015–2016) som ble vedtatt i Stortinget 3. desember 2015:

«Stortinget ber regjeringen, i forbindelse med at det blir innført veibruksavgift på naturgass fra 1. januar 2016, fremme forslag om en overgangsordning med unntak for veibruksavgift på naturgass brukt som supplement. Overgangsordningen foreslås innført i samband med revidert nasjonalbudsjett 2016, om mulig med tilbakevirkende kraft til 1. januar 2016. Andelen naturgass som supplement settes til 30 pst. og fases gradvis ut, ned til 0 pst. frem mot 2025. Dette forutsetter et massebalanseprinsipp, slik det er for drivstoff for øvrig, hvor veibruksavgiften innberettes og innbetales per måned, men at det gjøres en etterberegning på hele året av faktisk levert andel biogass og naturgass. Det tas forbehold om EØS-rettslige problemstillinger.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett hvor det foreslås å øke veibruksavgiften på autodiesel med 0,25 kroner.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Senterpartiet i sitt budsjettalternativ går imot regjeringens forslag om veibruksavgift på naturgass og LPG. Som bl.a. Gasnor har påpekt frykter dette medlem for at innfasingen av biogass vil stoppe opp som følge av omleggingen som ligger i regjeringens forslag.

Dette medlem vil vise til at det siden 2010 har vært halv veibruksavgift på alt biodrivstoff, inkludert de 3,5 prosentene som oljeselskapene har vært pålagt å omsette. 1. oktober 2015 trådte nye regler for drivstoffavgifter i kraft, der biodrivstoff fritas for veibruksavgift. Dette fritaket gjelder imidlertid ikke for biodrivstoff iblandet bensin og autodiesel. Samtidig øker oljeselskapenes krav til omsetning til 5,5 pst. av det totale volumet. Dette innebærer at hovedtyngden av det omsatte biodrivstoffet får doblet avgift fra 1. oktober i år. Dette medlem er uenig i denne omleggingen.

Dette medlem vil vise til at Senterpartiet foreslår å fjerne veibruksavgiften for biodrivstoff som er iblandet bensin og autodiesel, og i stedet øke veibruksavgiften for øvrig volum av bensin. Dette innebærer en avgiftslettelse på ca. 900 mill. kroner for biodrivstoff og tilsvarende økning for øvrig volum. For forbruker vil omleggingen virke provenynøytralt (all den tid selskapene er pålagt å iblande 5,5 pst. biodrivstoff).

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2016 foreslå endringer i veibruksavgiften, innenfor en provenynøytral ramme, som innebærer at biodrivstoff som er iblandet bensin og autodiesel fritas for veibruksavgift.»

Dette medlem viser for øvrig til egen hovedmerknad og tabell 3.3 og 3.4.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres forslag til statsbudsjett for 2016 hvor Venstre foreslo å øke veibruksavgiften på bensin og diesel med 50 øre literen og en ytterligere økning av avgiften på diesel på 46 øre per liter for å innføre lik pumpepris på bensin og diesel i løpet av tre år. Dette medlem viser til at Venstre også foreslo å oppheve avgiftsfritaket for diesel til båtmotorer.

Disse forslagene inngår også i et helhetlig grønt skatteskifte på 12,5 mrd. kroner i Venstres forslag til statsbudsjett for 2016.

Som følge av budsjettavtalen av 23. november 2015 mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre fremmer dette medlem ikke alternative forslag når det gjelder veibruksavgift i denne innstilling.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett hvor det foreslås å øke veibruksavgiften på bensin og diesel med henholdsvis 50 øre og 1 krone. Dette medlem viser for øvrig til omtale i egen merknad og tabeller i avsnitt 3.3 og 3.4.

9.6 Elektrisk kraft

Sammendrag (kap. 5541 post 70)

Avgift på elektrisk kraft foreslås prisjustert for 2016. Den reduserte satsen for industri mv., som samsvarer med minstesatsene i EUs energiskattedirektiv, foreslås satt opp til 0,48 øre per kWh på grunn av svak krone. Regjeringen foreslår videre å redusere avgiften til 0,48 øre per kWh for elektrisk kraft som leveres til store datasentre og fra land til skip i næringsvirksomhet.

Se forslag til vedtak om avgift på elektrisk kraft.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at det i budsjettavtalen mellom disse partiene ble enighet om å øke satsen på elavgift med 1,5 øre sammenlignet med regjeringens forslag.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«Stortinget slutter seg til regjeringens forslag til stortingsvedtak om avgift på elektrisk kraft med følgende endring:

§ 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. januar 2016 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen med 16,0 øre per kWh på elektrisk kraft som leveres her i landet.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet er kritisk til økningen i elavgiften som inngår i budsjettforliket, og som innebærer at elavgiften i løpet av ett år har økt med over 2 mrd. kroner. Dette medlem vil vise til at dette er tredje gangen på bare ett år at regjeringen og støttepartiene sender regninga til strømbrukerne gjennom økning av elavgiften. Senterpartiet mener det er feil å foreta en ytterligere økning i elavgiften nå, fordi dette er en avgiftsøkning for norske bedrifter og privathusholdninger i en krevende tid, som rammer uavhengig av lønnsomhet og inntekt.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres forslag til statsbudsjett for 2016 hvor Venstre foreslo å øke avgiften på elektrisk kraft med 2,5 øre/kWh hvor, 0,5 øre øremerkes Enova og brukes til infrastruktur knyttet til hydrogen, elbiler og ladbare hybridbiler samt å innføre fritak for elavgift for elektrisitet brukt som drivstoff i ferger, skip, lastebiler, busser og landstrøm for båter. Disse forslagene inngår også i et helhetlig grønt skatteskifte på 12,5 mrd. kroner i Venstres forslag til statsbudsjett for 2016.

Dette medlem viser videre til budsjettavtalen av 23. november 2015 mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre hvor elavgiften foreslås økt med 1,5 øre/kWh. På den bakgrunn fremmer dette medlem ikke alternative forslag når det gjelder avgift på elektrisk kraft i denne innstilling.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett hvor det foreslås å øke elavgiften med 1,75 øre. Dette medlem viser for øvrig til omtale i egen merknad og tabeller i avsnitt 3.3 og 3.4.

9.7 Grunnavgift på mineralolje mv.

Sammendrag (kap. 5542 post 70)

Grunnavgift på mineralolje mv. foreslås prisjustert for 2016. Den reduserte satsen for treforedlingsindustrien mv., som samsvarer med minstesatsene i

EUs energiskattedirektiv, foreslås satt opp til 0,147 kroner per liter mineralolje på grunn av svak krone. Se forslag til avgiftsvedtak § 1.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett hvor det foreslås å øke grunnavgiften på mineralolje med 5 pst.

9.8 Miljøavgifter på mineralske produkter mv.

9.8.1 Smøreolje mv.

SAMMENDRAG (KAP. 5542 POST 71)

For 2016 foreslås det å prisjustere avgiftssatsen, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at det i budsjettavtalen mellom disse partiene ble enighet om å øke smøreoljeavgiften med 5 pst.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«Stortinget slutter seg til regjeringens forslag til stortingsvedtak om avgift på smøreolje mv. med følgende endring:

§ 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. januar 2016 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av smøreolje mv. med kr. 2,13 per liter.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag.

9.8.2 CO₂-avgift

SAMMENDRAG (KAP. 5508 POST 70 OG KAP. 5543 POST 70)

CO₂-avgift på mineralolje

For 2016 foreslås det å prisjustere avgiftssatsene, se forslag til avgiftsvedtak § 1 første ledd bokstav a. Den reduserte satsen for mineralolje til bruk i treforedlings-, sildemel- og fiskemelindustrien foreslås ikke endret.

CO₂-avgift på bensin

For 2016 foreslås det å prisjustere avgiftssatsen, se forslag til avgiftsvedtak § 1 første ledd bokstav b.

CO₂-avgift på naturgass og LPG

For 2016 foreslås det å prisjustere avgiftssatsene. Den reduserte satsen for naturgass, som samsvarer med minstesatsene i EUs energiskattedirektiv, foreslås økt til 0,057 kroner per Sm³ på grunn av svak krone. Nullsatsen for LPG foreslås ikke endret. Se forslag til avgiftsvedtak § 1 første ledd bokstav c og d og § 1 annet ledd.

CO₂-avgift i petroleumsvirksomheten

For 2016 foreslås det å prisjustere avgiftssatsen til 1,02 kroner per Sm³ gass og 1,02 kroner per liter olje eller kondensat, se forslag til avgiftsvedtak bokstav a og b.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett hvor det foreslås å øke CO₂-avgiften på mineralske produkter med 3 pst.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Senterpartiet i sitt alternative budsjett foreslår å innføre CO₂-avgift etter lav sats for skip i utenriksfart, for fiske og fangst i fjerne farvann og for fly i utenriksfart. Disse har i dag fritak for CO₂-avgift.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres forslag til statsbudsjett for 2016 hvor Venstre foreslo å innføre en gjennomgående CO₂-avgift på 500 kroner per tonn for alle anvendelser som ikke er omfattet av kvoteplikt.

Disse forslagene inngår også i et helhetlig grønt skattesifte på 12,5 mrd. kroner i Venstres forslag til statsbudsjett for 2016.

Som følge av budsjettavtalen av 23. november 2015 mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre fremmer dette medlem ikke alternative forslag når det gjelder CO₂-avgift i denne innstilling.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett hvor det foreslås å øke CO₂-avgiftene med 50 pst. Videre foreslås det å øke CO₂-avgiften for petroleumsvirksomhet til avgift tilsvarende

1 500 kr/tonn CO₂. Dette medlem viser for øvrig til omtale i egen merknad og tabeller i avsnitt 3.3 og 3.4.

Dette medlem mener Norge må styrke sin innsats for å kutte utslipp og nå klimamålene for 2020. Virkemidlene for å fremme energieffektivitet og nullutslipp er svake i deler av industrien og i fiskeflåten. Utelukkende økning av avgift vil først og fremst medføre en økt økonomisk belastning for næringen. Dette medlem viser til de positive erfaringene fra NO_x-fondet og mener en innføring av tilsvarende fondsordninger vil kunne være et effektivt virkemiddel for energieffektivisering og overgang til bruk av nullutslippsløsninger.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i framlegg til revidert nasjonalbudsjett fremme forslag om å avvikle refusjonsordningen for CO₂-avgift for fiskeflåten fra 1. oktober 2015, med mulighet for næringen til å opprette et fond etter modell fra NO_x-fondet som forpliktet til 25 pst. kutt i CO₂-utslipp innen 2020 og 50 pst. innen 2025.»

«Stortinget ber regjeringen i forslag til revidert nasjonalbudsjett fremme forslag om å innføre ordinær mineraloljeavgift fra 1. oktober 2015, for næringer som i dag har lav mineraloljeavgiftssats, med mulighet for næringen til å opprette et fond etter modell fra NO_x-fondet som forpliktet til 25 pst. kutt i CO₂-utslipp innen 2020 og 50 pst. innen 2025.»

9.8.3 Svovelavgift

SAMMENDRAG (KAP. 5543 POST 71)

For 2016 foreslås det å prisjustere avgiftssatsen, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at det i budsjettavtalen mellom disse fire partiene ble enighet om å øke svovelavgiften med 5 øre. Flertallet viser til at det foreslås kompensert i henhold til inngåtte avtaler om offentlig kjøp av persontransporttjenester med 3 mill. kroner. Det vises til forslag til økt bevilgning på kap. 1310 post 70 Kjøp av riksvegfergetjenester og kap. 572 Rammetilskudd til fylkeskommuner.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«Stortinget slutter seg til regjeringens forslag til stortingsvedtak om svovelavgift med følgende endring:

§ 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. januar 2016 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales svovelavgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av mineralolje som inneholder over 0,05 pst. vektandel svovel med 13,3 øre per liter for hver påbegynt 0,25 pst. vektandel svovel.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Senterpartiet i sitt alternative budsjett foreslår å øke svovelavgiften med 5 øre pr. liter.

9.9 Trikloretten (TRI) og tetrakloretten (PER)

Sammendrag (kap. 5547 post 70 og 71)

For 2016 foreslås det å prisjustere avgiftssatsene, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

9.10 Hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK)

Sammendrag (kap. 5548 post 70)

For 2016 foreslås det å prisjustere avgiftssatsen, se forslag til avgiftsvedtak § 1. I tillegg foreslås det at verdiene for gassenes globale oppvarmingspotensial (GWP-verdier) som er fastsatt i særavgiftsforbudsloven, justeres fra 1. januar 2016.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at det i budsjettavtalen mellom disse partiene ble enighet om å øke avgiften på hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK) med 20 kr/tonn CO₂-ekvivalenter.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«Stortinget slutter seg til regjeringens forslag til stortingsvedtak om avgift på hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK) med følgende endringer:

§ 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. januar 2016 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner

(PFK), herunder gjenvunnet HFK og PFK. Avgift på HFK og PFK betales med kr 0,383 per kg multiplisert med den GWP-verdi (global warming potential) den enkelte avgiftspliktige HFK og PFK-gassen representerer.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett hvor det foreslås å øke avgiften på HFK/PFK med 5 pst.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Senterpartiet i sitt alternative budsjett foreslår å øke avgiften på HFK og PFK til 410 kroner per tonn CO₂-ekvivalenter.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett hvor det foreslås å øke avgiften på HFK og PFK til 500 kr/tonn CO₂-ekvivalenter. Dette medlem viser for øvrig til omtale i egen merknad og tabeller i avsnitt 3.3 og 3.4.

9.11 NO_x

Sammendrag (kap. 5509 post 70 og 5549 post 70)

For 2016 foreslås det å prisjustere avgiftssatsen, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at det i budsjettavtalen mellom disse partiene ble enighet om å øke avgiften på utslipp av NO_x med 1,50 kroner per kg.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«Stortinget slutter seg til regjeringens forslag til stortingsvedtak om avgift på utslipp av NO_x med følgende endringer:

§ 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. januar 2016 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen med kr 21,17 per kg utslipp av nitrogenoksider (NO_x) ved energiproduksjon fra følgende kilder:

- framdriftsmaskineri med samlet installert motoreffekt på mer enn 750 kW,
- motorer, kjeler og turbiner med samlet installert innfyrt effekt på mer enn 10 MW,
- fakler på innretninger på norsk kontinentalsokkel og anlegg på land.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Senterpartiet i sitt alternative budsjett foreslår å øke NO_x-avgiften med 3 kroner/kg.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett hvor det foreslås å øke avgiften på NO_x med 3 kroner utover regjeringens forslag. Dette medlem viser for øvrig til omtale i egen merknad og tabeller i avsnitt 3.3 og 3.4.

9.12 Plantevernmidler

Sammendrag (kap. 5550 post 70)

Bortsett fra enkelte tekniske endringer i vedtaket foreslås det for 2016 ingen endringer i miljøavgiften på plantevernmidler. Det vises til forslag til avgiftsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

9.13 Mineralvirksomhet

Sammendrag (kap. 5551 post 70 og 71)

På grunn av nedgang i antall utvinningstillatelser og undersøkelsesretter forventes en reduksjon i inntektene fra avgiften knyttet til mineralvirksomhet etter mineralloven i 2016. Det forventes ikke endring i inntektene fra avgiften knyttet til andre undersjøiske naturforekomster enn petroleum. Det foreslås ingen endring i satsene, men enkelte tekniske justeringer i begge vedtakene. Se forslag til avgiftsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

9.14 Sjokolade- og sukkervarer mv.

Sammendrag (kap. 5555 post 70)

For 2016 foreslås det å prisjustere avgiftssatsen, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Senterpartiet i sitt alternative budsjett foreslår å sette nedre grense for sjokolade- og sukkeravgiften på 3 000 kilo per år.

9.15 Alkoholfrie drikkevarer

Sammendrag (kap. 5556 post 70)

For 2016 foreslås det å prisjustere avgiftssatsene. Regjeringen foreslår også at det innføres halv avgiftssats for saft og sirup basert på frukt, bær eller grønnsaker, uten tilsatt sukker. Se forslag til avgiftsvedtak § 1.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Senterpartiet i sitt alternative budsjett foreslår å fjerne produktavgiften på alkoholfrie drikkevarer på saft og sirup basert på frukt, bær eller grønt, uten tilsatt sukker.

9.16 Sukker

Sammendrag (kap. 5557 post 70)

For 2016 foreslås det å prisjustere avgiftssatsen, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

9.17 Drikkevareemballasje

Sammendrag (kap. 5559)

GRUNNAVGIFT PÅ ENGANGSEMBALLASJE FOR DRIKKEVARER (POST 70)

For 2016 foreslås det å prisjustere avgiftssatsen, se forslag til avgiftsvedtak § 3.

MILJØAVGIFT PÅ DRIKKEVAREEMBALLASJE (POST 71–74)

For 2016 foreslås det å prisjustere avgiftssatsene, se forslag til avgiftsvedtak § 2.

VURDERING AV EN AVGIFT PÅ FOSSILT CO₂-INNHold I PLAST

I behandlingen av 2015-budsjettet gjorde Stortinget følgende romertallsvedtak XIX, jf. Innst. 2 S Tillegg 1 (2014–2015): «Stortinget ber regjeringen vurdere en avgift på plast basert på fossilt CO₂-innhold, og samtidig unnta bioplast fra avgiften. Regjeringen bes om å vurdere om en slik avgift kan erstatte dagens grunnavgift på engangsemballasje.»

Lettelser for bioplast i grunnavgiften på engangsemballasje for drikkevarer vil komplisere avgiften og være krevende å kontrollere for avgiftsmyndigheten. Samtidig er det usikkert om en slik lettelse vil ha noen miljøeffekt. Regjeringen fremmer derfor ikke et

forslag om å innføre et avgiftsmessig skille mellom emballasje av fossilt materiale og biobasert materiale.

Toll- og avgiftsdirektoratet (TAD) har utredet tre alternativer for en ny avgift på plast: (i) avgift på all plast, (ii) avgift på plastemballasje eller (iii) avgift på kun plastemballasje til drikkevarer, som erstatning for dagens grunnavgift. TAD har også vurdert muligheten for graderte avgiftssatser etter mengde fossilt CO₂ i plast.

Regjeringen støtter i utgangspunktet endringer i avgiftsopplegget som kan gi positive miljøeffekter. Viktige forutsetninger er imidlertid at endringene blant annet vil virke etter sitt formål, er mulig å gjennomføre i avgiftsregelverket, lar seg kontrollere og ikke har store administrative kostnader verken for avgiftsmyndighetene eller de avgiftspliktige. Regjeringen mener at disse forutsetningene ikke er til stede og har derfor konkludert med at det ikke bør innføres et avgiftsmessig skille mellom drikkevareemballasje basert på bioplast eller på annen plast.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet mener det bør innføres bunnfradrag i avgifter på drikkevareemballasje og engangsemballasje for drikkevarer.

Dette medlem viser videre til forslag fra Senterpartiet i Innst. 2 S (2015–2016), der regjeringen bes utforme et regelverk for innføring av bunnfradrag i avgifter på drikkevareemballasje og engangsemballasje for drikkevarer, med virkning fra 1. juli 2016.

Dette medlem mener det er viktig å styrke ordninger som kan bidra til mer miljøvennlig emballasje og resirkuleringsløsninger, og at avgiftssystemet utformes på en slik måte at det støtter opp om dette formålet. Det er etter dette medlems mening ikke dokument gjennom den relativt kortfattede omtalen i budsjettdokumentene, at et mulig avgiftsmessig skille mellom emballasje av fossilt materiale og biobasert materiale ikke er et hensiktsmessig virkemiddel. Det bør etter dette medlems mening være gjennomførbart og hensiktsmessig at en eventuell lettelse for bioplast i grunnavgiften på engangsemballasje for drikkevarer gjennomføres i form av graderte avgiftssatser etter mengde fossilt CO₂ i plasten.

Dette medlem viser videre til forslag fra Senterpartiet i Innst. 2 S (2015–2016), der regjeringen bes, som del av en større gjennomgang av insentivordninger for mer miljøvennlige emballasje og re-

sirkuleringsløsninger, utforme et regelverk for å unnta bioplast fra grunnavgift på engangsemballasje.

9.18 Dokumentavgift

Sammendrag (kap. 5565 post 70)

Regjeringen foreslår ingen endringer i avgiftssatsen for 2016, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

FRITAK FOR DOKUMENTAVGIFT OG
OMREGISTRERINGSavgift ved OMORGANISERINGER
MED SKATTEMESSIG KONTINUITET

Regjeringen foreslår å endre regelverket for hvilke omorganiseringer (fusjon og fisjon, samt omdanning av virksomhet) det ikke skal betales dokumentavgift for. Det foreslås et fritak i § 2 første ledd ny bokstav k i Stortingets vedtak om dokumentavgift for omorganiseringer som kan gjennomføres med skattemessig kontinuitet etter skatteloven §§ 11-2 til 11-5, § 11-11 og § 11-20 med tilhørende forskrifter.

Tilsvarende fritak foreslås for omregistreringsavgift. For å oppnå samsvar med dokumentavgiftens implisitte fritak for omorganiseringer med lovfestet selskapsrettslig kontinuitet, foreslås det for omregistreringsavgiften i tillegg et fritak ved omorganiseringer som gjennomføres med lovfestet selskapsrettslig kontinuitet. Fritaket foreslås i § 2 første ledd bokstav k i Stortingets vedtak for omregistreringsavgift og erstatter dagens fritak for fusjon mellom aksjeselskap. Departementet ser dermed ikke lenger behov for å videreføre den særlige bestemmelsen om fritak for omregistreringsavgift ved omdannelse av virksomhet (jf. bokstav l), og denne bestemmelsen foreslås opphevet.

Departementet foreslår at fritakene trer i kraft 1. januar 2016. Departementet foreslår videre at det presiseres i § 2 første ledd ny bokstav k i Stortingets vedtak om dokumentavgift og Stortingets vedtak for omregistreringsavgift § 2 første ledd bokstav k at omorganiseringen, samt tinglysing av eiendom og/eller omregistrering av kjøretøy, må ha funnet sted etter 1. januar 2016 for at fritak skal være berettiget.

OPPRETTING I VEDTAK OM DOKUMENTAVGIFT

Storingsvedtaket om dokumentavgift § 2 første ledd bokstav i fritar for dokumentavgift overføring av hjemmel til fast eiendom mellom den krets av kongefamilien som har arve- og gaveavgiftsfritak, jf. arveavgiftsloven § 1 femte ledd.

Departementet foreslår at den aktuelle personkretsen angitt i arveavgiftsloven § 1 femte ledd, slik den lød før opphevelsen, tas inn i dokumentavgiftsvedtaket. Det vises til forslag til avgiftsvedtak § 2

første ledd bokstav i. Forslaget innebærer ingen endring av gjeldende rett og har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

9.19 Avgifter i telesektoren

Sammendrag (kap. 5583 post 70)

FREKVENSavgifter

For 2016 foreslås det å prisjustere avgiftssatsene. Gjeldende satser og forslag for 2016 framgår av tabell 9.3. Det vises til forslag til avgiftsvedtak § 1.

Samferdselsdepartementet krever inn årlige frekvensavgifter for tillatelser på mobilområdet i frekvensbåndene 450, 800, 900, 1 800 og 2 100 MHz. Frekvensavgiften bestemmes av tildelt frekvensmengde.

NUMMERavgifter

For 2016 foreslås det ingen endringer i avgiftssatsene. Det foreslås enkelte endringer i vedtaket av teknisk karakter. Det vises til forslag til avgiftsvedtak § 2.

En bruker kan kjøpe femsifrede telefonnummer. Det skal betales en årlig avgift for retten til å inneha og bruke nummeret. De femsifrede numrene er delt inn i forskjellige priskategorier. Avgift per nummer varierer mellom 4 700 kroner og 123 700 kroner per år.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

9.20 Inntekter ved tildeling av frekvenstillatelser

Sammendrag (kap. 5309 post 29)

Det foreslås at Samferdselsdepartementet gis fullmakt til å innhente inntekter i 2016 ved tildeling av tillatelser for frekvenser. Det foreslås enkelte endringer i vedtaket av teknisk karakter. Det vises til forslag til vedtak. Auksjon av 2x15 MHz i 1800 MHz-båndet er planlagt for november i 2015, mens det for 2016 planlegges auksjon av om lag 2x20 MHz i 900 MHz-båndet. Det er usikkert hvor stort proveny disse auksjonene vil innbringe og når inntektene vil bokføres. Det budsjetteres derfor ikke med inntekter på denne posten for dette formålet nå.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

10. Sektoravgifter

Sammendrag

Regjeringens forslag til sektoravgifter for 2016 følger av tabellen:

		Prop. 1 S med Tillegg 1 (2015–2016)
Kap.	Post	Forslag 2016 i hele kroner
5568	Kulturdepartementet	
	71 Årsavgift – stiftelser	24 164 000
	72 Vederlag TV2	11 009 000
	73 Refusjon – Norsk Rikstoto og Norsk Tipping AS	38 403 000
	74 Avgift – forhåndskontroll av kinofilm	5 500 000
	75 Kino- og videogramavgift	34 000 000
5571	Arbeids- og sosialdepartementet	
	70 Petroleumstilsynet – sektoravgift	96 620 000
5572	Helse- og omsorgsdepartementet	
	70 Legemiddelomsetningsavgift	82 000 000
	72 Avgift utsalgssteder utenom apotek	4 900 000
	73 Legemiddelkontrollavgift	97 210 000
5574	Nærings- og fiskeridepartementet	
	71 Avgifter immaterielle rettigheter	151 000 000
	72 Kontroll- og tilsynsavgift akvakultur	30 655 000
	73 Årsavgift Merkeregisteret	9 550 000
	74 Fiskeriforskningsavgift	198 500 000
	75 Tilsynsavgift Justervesenet	46 600 000
5576	Landbruks- og matdepartementet	
	71 Totalisatoravgift	125 000 000
5577	Samferdselsdepartementet	
	74 Sektoravgifter Kystverket	749 000 000
5578	Klima- og miljødepartementet	
	70 Sektoravgifter Svalbards miljøvernfond	14 650 000
	71 Jeger- og fellingsavgifter	79 093 000
	72 Fiskeravgifter	14 557 000
5580	Finansdepartementet	
	70 Finanstilsynet, bidrag fra tilsynsenhetene	341 000 000
5582	Olje- og energidepartementet	
	70 Bidrag til kulturminnevern	300 000
	71 Konsesjonsavgifter fra vannkraftutbygging	154 000 000

For overordnet omtale vises det til Prop. 1 LS (2015–2016) kapittel 11.

Kino- og videogramavgift under Kulturdepartementet og tilsynsavgift under Nærings- og fiskeridepartementet foreslås innført fra 1. januar 2016. For omtale av disse endringsforslagene og andre forslag

til endringer i 2016, se særlig punkt 11.3 i Prop. 1 LS (2015–2016).

Se for øvrig nærmere omtale i de ulike fagdepartementenes Prop. 1 S (2015–2016), og endelig i Prop. 1 S Tillegg 1 (2015–2016) for endringer i je-

ger- og fellingsavgifter og fiskeravgifter under Klima- og miljødepartementet.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, slutter seg til regjeringens forslag til sektoravgifter med to unntak; jeger- og fellingsavgifter (post 71) og fiskeravgifter (post 72) under Klima- og miljødepartementet (kap. 5578).

Flertallet viser til budsjettavtalen mellom disse partiene, og som følge av økt krav til effektivisering fremmer flertallet følgende forslag:

«Avgiftene under kap. 5578 reduseres med ytterligere 75 000 kroner i post 71 og 15 000 kroner i post 72 utover regjeringens forslag i Prop. 1 S Tillegg 1 (2015–2016).»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag til sektoravgifter for 2016.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Senterpartiet i sitt alternative budsjett foreslår å redusere totalisatoravgiften fra 3,7 pst. til 3,0 pst.

11. Andre forslag og merknader

11.1 Flypassasjeravgift (kap. 5561 post 70)

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at det i budsjettavtalen mellom disse partiene ble enighet om å innføre en avgift på flyreiser. Flertallet foreslår at avgiften ilegges alle avganger fra norsk lufthavn med 80 kroner per passasjer. Vedtaket er basert på at avgiften skal gjelde alle avganger fra norsk lufthavn fra 1. april 2016.

Flertallet viser til at det foreslås kompensasjon i henhold til inngåtte avtaler om statlig kjøp av innenlandske flyruter med 45 mill. kroner i 2016. Det vises til forslag til økt bevilgning på kap. 1310 post 70 Statlig kjøp av flyruter. Maksimalkostene på innenlandske flyruter som omfattes av statlig kjøp vil ikke endres som følge av den nye avgiften.

Det legges til grunn at avgiften kan gi et bokført proveny på om lag 1 mrd. kroner i 2016 ved innføring fra 1. april 2016. Det er i anslaget tatt hensyn til kompensasjoner i henhold til inngåtte avtaler om statlig kjøp om innenlandske flyruter.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I stortingsvedtaket om særavgifter til statskassen for budsjettåret 2016 gjøres følgende endring:

Nytt kapittel Flypassasjeravgift (kap. 5561 post 70)

§ 1 Fra den tid departementet bestemmer skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på ervervsmessig flyging fra norske lufthavner med kr 80 per passasjer.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ Det gis fritak for avgift på flyging av

- a) luftbefordrerens ansatte på tjenestereise,
- b) barn under to år,
- c) transitt- og transferpassasjerer.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.»

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at regjeringspartiene Høyre og Fremskrittspartiet i budsjettforhandlinger med Kristelig Folkeparti og Venstre har forhandlet fram en ny avgift på flyreiser fra 1. april 2016, hvor hver passasjer skal pålegges en avgift på 88 kroner per reise. Dette medlem konstaterer at flybillettavgiften framstilles som et klimatiltak, men at den åpenbart har en fiskal begrunnelse, siden klimaeffekten av tiltaket er uokumentert. Dette medlem vil bemerke at avgiftens fiskale natur alt er bekreftet av Høyres finanspolitiske talsmann, Svein Flåtten, som til NTB 30. november 2015 forteller at usikre miljøgevinster kan rettferdiggjøres fordi «det er like viktig å skaffe inndekning på budsjettet».

Dette medlem vil videre understreke at den nye avgiften truer flytilbudet for næringsliv og privatpersoner i mange distriktsfylker, og dessuten de arbeidsplasser som er knyttet til dagens luftfart. Dette medlem vil vise til at direktør i NHO Luftfart Torbjørn Lothe til NRK 1. desember 2015 omtaler avgiften som «symbolpolitikk». Dette medlem vil videre vise til at Lothe uttrykker bestyrrelse over at «et knippe politikere med sykkelavstand til Stortinget har bestemt at vi skal innføre en skatt på to mrd. kroner, som betyr at man vender ryggen til

Nord-Norge, vender ryggen til Nord-Vestlandet og Kyst-Norge, som står overfor store omstillinger i norsk industri». Dette medlem vil vise til at Lothe understreker at han ikke i sin «villeste fantasi» hadde trodd en slik avgift ville blitt innført, og at «Høyre og Fremskrittspartiet er blitt partiene for å fremme skatter og avgifter i luftfarten». I samme sak kommer det fram at 5 000–6 000 arbeidsplasser kan bli truet av flybillettavgiften, siden «lønnsomheten til distriktene er så lav at de [flyselskapene] kan måtte legge ned flyruter».

Uten å ta stilling til de adjektiver Lothe benytter seg av, vil dette medlem konstatere følgende: Bare få dager etter at avgiften ble kjent, har det kommet klare meldinger om trolige konsekvenser av den borgerlige flybillettavgiften.

Dette medlem har merket seg at kommunikasjonsdirektør i Widerøe til NRK 27. november 2015 sier at ruter som Tromsø–Vadsø, Tromsø–Hammerfest, Skagen–Bodø, Trondheim–Tromsø og Bergen–Tromsø kan bli nedlagt. Dette medlem legger vekt på at den langsiktige virkningen av flyplassavgiften ennå ikke er kjent, og at langt flere kommersielle flyruter kan bli berørt, enten ved nedleggelse eller redusert frekvens.

Dette medlem har merket seg at lufthavnsjef ved Moss Lufthavn Rygge, Pål Tandberg, i Aftenposten 27. november 2015 sier at konsekvensene vil bli at «Moss Lufthavn Rygge må legge ned virksomheten og 1 000 arbeidsplasser går tapt i Mosseregionen. Dette er dramatisk for regionen som i utgangspunktet i lang tid har slitt med «industri-død» og har et betydelig underskudd i antall arbeidsplasser». Dette medlem legger også vekt på at det i samme sak meldes at det alt har blitt lagt ned ruter fra Sandefjord Lufthavn Torp som følge av den nye flybillettavgiften.

Dette medlem mener flybillettavgiften vil påvirke flyrutetilbudet i Norge på en negativ måte, og at dette kommer som følge av et dårlig utredet og tilsynelatende lite veloverveid forhandlingsresultat. Dette medlem har vanskelig for å se at noen høringsrunde om en forskrift knyttet til saken kan endre på dette, med mindre regjeringen bestemmer seg for å legge bort hele flybillettavgiften. Dette medlem bemerker at det neppe kan kalles «forsvarlig budsjettering» om en fiskal avgift som skulle gi 1,1 mrd. kroner i inntekt til statskassen (påløpt) bortfaller fordi den var dårlig overveid i utgangspunktet.

Når det gjelder forslagens påståtte miljøeffekt, vil dette medlem kort bemerke at en eventuell miljøeffekt først vil slå inn når flybillettavgiften fører til at ruter nedlegges helt eller delvis. Flyselskapene skisserer videre at dette ikke vil medføre at fly settes på bakken, men at de setter dem inn i annen trafikk, en trafikk som også vil generere utslipp. Dette

medlem har merket seg at erkjennelsen av dette til nylig var framherskende i Høyre og Fremskrittspartiet. Så sent som i starten av oktober (Meld. St. 1 2015–2016, Nasjonalbudsjettet 2016) hadde regjeringen følgende virkelighetsforståelse:

«Ekstratiltak i Norge for kvotepliktig luftfart vil ikke bidra til å redusere de samlede utslippene fra luftfart i EØS-området.»

Dette medlem konstaterer at regjeringen nå legger opp til en politikk som er i strid med denne forståelsen.

Dette medlem vil også bemerke at flybillettavgiften ikke skiller mellom passasjerer som reiser med effektive selskap som gjør mye for å begrense sine utslipp, og selskap som ikke er like klimaeffektive. Hvis flybillettavgiften var ment som en miljøavgift, kunne den kritiseres for å være unødvendig sjablonmessig, og dessuten ikke ha i seg noe insitament til å gjøre selskapene mer klimavennlige. Dette medlem vil vise til at Senterpartiet i sitt alternative budsjett har foreslått 25 pst. reduksjon i flyplassavgifter for fly som bruker biodrivstoff.

Dette medlem vil vise til at den avgiften som nå vedtas på ingen måte kan sammenlignes med den tyske flypassasjeravgiften, og at man ikke bør utgi avgiften for å være noe som den ikke er. Dette medlem vil understreke at den tyske flypassasjeravgiften på en helt annen måte priser drivstofforbruk ved lange reiser, gjennom avgiftssatser på lange utenlandsruter som er 5–6 ganger høyere enn på innenlandsruter. Dette i motsetning til den passasjeravgiften som Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre nå vedtar, som gir høyest avgiftsbelastning på innenlandsruter.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at utslippene av CO₂ fra flytrafikk er betydelige. Innenriks flytrafikk sto for rundt 1,3 millioner tonn CO₂-ekvivalenter eller 8 pst. av utslippene fra transportsektoren i 2012. Dette tilsvarer en økning på 26 pst. sammenlignet med utslippene i 1990.

Flyreiser sto i 2005 for omtrent 7,5 pst. av Norges totale CO₂-utslipp, og selv med mer miljøvennlige fly øker utslippene på grunn av økt trafikk. I 2011 ble det foretatt vel 42 mill. reiser med avgang fra norske flyplasser.

Dette medlem vil at Norge skal utvikle verdens mest miljøvennlige transportsektor. Fremtidig trafikkvekst i og rundt de store byene må tas av kollektiv, sykkel og gange. Godstransport må overføres fra vei til sjø og bane. Fossilt drivstoff må erstattes av elektrisitet og andre rene energiformer. Tettsteder og byer må bygges omkring kollektivknutepunktene slik at behovet for å eie og kjøre bil reduseres, og at folk kan nyte fleksible, klimavennlige og kollektive

transportløsninger. Og jernbane må ta trafikkvekst fra flytransport der hvor det er mulig.

Dette medlem viser til at flere land, bl.a. Tyskland, har innført nasjonale miljøavgifter på flytrafikk – både nasjonal og internasjonal trafikk – under samme begrunnelse. Den tyske avgiften omfatter alle flyavganger fra tysk flyplass. Det gjelder ulike avgiftssatser avhengig av destinasjon. For innenlandsreiser og reiser til flyplass i Europa (i henhold til en opplisting av land) er avgiftssatsen 7,5 euro per passasjer. For middels lange interkontinentale reiser til land i Midtøsten, Vest-Asia og Afrika (i henhold til egen liste), er avgiftssatsen 23,43 euro per passasjer. For lengre interkontinentale reiser til andre land (bl.a. Amerika, Oseania, Øst-Asia) er avgiftssatsen 42,18 euro per passasjer.

Dette medlem viser til Venstres forslag til statsbudsjett for 2016 hvor det ble foreslått å innføre en flyavgift etter tysk modell, tilsvarende 50 kroner per passasjer for reiser innenlands og fra norske flyplasser og til destinasjoner i Europa.

Dette medlem viser videre til budsjettavtalen av 23. november 2015 mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre hvor det etter initiativ fra regjeringspartiene er foreslått å innføre en flypassasjeravgift tilsvarende 80 kroner per passasjer.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til egen merknad om flypassasjeravgiften i denne innstillingen under punkt 3.2.8.

11.2 Skattefri sats for kilometergodtgjørelse

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at det i budsjettavtalen mellom disse partiene ble enighet om å sette skattefri sats for kilometergodtgjørelse ved bruk av egen bil på tjenestereiser til 3,80 kroner per kilometer for de første 10 000 km i inntektsåret for alle personbiler fra 1. januar 2016.

Flertallet viser til at beskatning av overskudd på kilometergodtgjørelse utbetalt etter kilometersatser for bruk av privat bil mv. reguleres i forskrift om taksering av formues-, inntekts- og fradragposter til bruk ved likningen, som fastsettes av Skattedirektoratet.

11.3 Lønnsoppgaveplikt i frivillige organisasjoner

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at det i budsjettavtalen mellom disse partiene ble enighet om å heve grensen for lønnsoppgaveplikt i frivillige organisasjoner til 10 000 kroner fra 1. januar 2016.

Flertallet viser til at beløpsgrensene for lønnsoppgaveplikt i frivillige organisasjoner er regulert i samleforskrift om tredjeparters opplysningsplikt som er fastsatt og administreres av Skattedirektoratet.

11.4 Fradrag for gaver til frivillige organisasjoner

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at det i budsjettavtalen mellom disse partiene ble enighet om å øke fradragsgrensen for gaver til frivillige organisasjoner til 25 000 kroner fra 1. januar 2016.

Flertallet viser til at dette krever lovendring som behandles i Innst. 4 L (2015–2016).

11.5 Arbeidsgiveravgift for frivillige organisasjoner

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at det i budsjettavtalen mellom disse partiene ble enighet om å øke grensen for å betale arbeidsgiveravgift i frivillige organisasjoner til 55 000 kroner per person og 550 000 kroner per organisasjon per år fra 1. januar 2016.

Flertallet viser til at dette krever lovendring som behandles i Innst. 4 L (2015–2016).

11.6 Båtmotoravgift

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til disse partienes alternative budsjetter hvor det foreslås å gjeninnføre avgiften på båtmotorer slik den opprinnelig var foreslått for 2014 i Prop. 1 LS (2013–2014) Skatter, avgifter og toll 2014. Disse medlemmer viser for øvrig til omtale i egne merknader og tabell i avsnitt 3.4.

11.7 Avgiftsfri tobakk- og alkoholinnførsel

Komiteens medlem fra Senterpartiet vil bruke skatte- og avgiftssystemet til å redusere forbruket av helseskadelige produkter. Både alkohol og tobakk er eksempel på produkter som medfører negative virkninger på vår helse og også store kostnader for Norge gjennom helseutgifter. Taxfree-ordningen har med årene fått et helt annet omfang og er, sammen med liberalisering av reglene for tollfri import, i ferd med å undergrave Vinmonopolets posisjon.

Dette medlem vil vise til at Vinmonopolet i nyere tid aldri har registrert større salgsnedgang enn de tre første kvartalene i år. Nedgangen var på 2,2 pst. Til tross for en svak norsk krone har grensehandelen økt kraftig (9,5 pst. økning ved grenseutsalge-

ne til Systembolaget fra tredje kvartal 2013 til 2015) og taxfree-salget på ankomst utland på Gardermoen økte med 13 pst. i første halvår i år, ifølge Aftenposten 9. oktober 2015.

Dette medlem vil vise til at Senterpartiet på denne bakgrunn har foreslått å reversere taxfree-endringene som ble vedtatt i revidert nasjonalbudsjett våren 2014, samtidig som taxfree-kvoten for alkohol reduseres med én flaske. De tollfrie kvotene for innførsel av tobakksvarer (taxfree-kvoten) halveres.

11.8 Toll- og avgiftsfrie vareforsendelser

Komiteens medlem fra Senterpartiet vil vise til at grensen for toll- og avgiftsfrie vareforsendelser fra utlandet fra 1. januar 2015 ble økt fra 200 kroner til 350 kroner (frakt- og forsikringskostnader er inkludert i den nye grensen). Dette medlem vil videre vise til at det ikke er foretatt noen evaluering av denne endringen, og at det er ulike vurderinger av hvilke konsekvenser det har for staten og for norsk næringsliv at vareforsendelser under 350 kroner er toll- og avgiftsfrie. Dette medlem fremmer med bakgrunn i dette følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2016 presentere en evaluering av grensen for toll- og avgiftsfrie vareforsendelser på 350 kroner, herunder hvilke konsekvenser det har for staten og for norsk næringsliv at vareforsendelser under 350 kroner er toll- og avgiftsfrie.»

Dette medlem vil videre vise til at Senterpartiet i sitt budsjettforslag foreslår å fjerne unntaket for betaling av merverdiavgift ved netthandel fra utlandet, for slik å sikre like konkurransevilkår mellom norske og utenlandske netthandelsbedrifter. Dette vil etter dette medlems mening bidra til å sikre norske arbeidsplasser og fjerne et stadig økende skattetak for staten.

11.9 Avgift på deponering av gruveavfall

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres forslag til statsbudsjett for 2016 hvor Venstre foreslo å innføre en avgift på deponering av gruveavfall på 50 kroner per tonn. Dette forslaget inngår også i et helhetlig grønt skatteskifte på 12,5 mrd. kroner i Venstres forslag til statsbudsjett for 2016.

Som følge av budsjettavtalen av 23. november 2015 mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre fremmer dette medlem ikke alternative forslag når det gjelder avgift på deponering av gruveavfall i denne innstilling.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett hvor det foreslås å innføre en avgift på deponi av mineralske ressurser fra 1. juli 2016 på 50 kroner per tonn. Dette medlem viser for øvrig til omtale i egen merknad og tabeller i avsnitt 3.3 og 3.4.

11.10 Merverdiavgift for finanssektoren

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett hvor det foreslås å innføre merverdiavgift for finanssektoren fra 1. juli 2016, etter modellen som ble skissert i Prop. 1 LS (2013–2014) Skatter, avgifter og toll 2014. Dette medlem viser for øvrig til omtale i egen merknad og tabeller i avsnitt 3.3 og 3.4.

11.11 Ligningsverdier av eiendom

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett hvor det foreslås å øke likningsverdiene av sekundærbolig og næringseiendom til 90 pst. ved beregning av likningsformue. Dette medlem viser til egne merknader i Innst. 4 L (2015–2016) kapittel 4.

11.12 Nasjonal eiendomsskatt

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett hvor det foreslås å innføre en nasjonal eiendomsskatt på 1 promille av markedsverdi over 1 mill. kroner. Dette medlem viser for øvrig til omtale i egen merknad og tabeller i avsnitt 3.3 og 3.4.

11.13 Skattefunn

Komiteens medlemmer fra Venstre viser til Venstres forslag til statsbudsjett for 2016 hvor en av fire hovedsatsinger er en omstillings- og stimuleringspakke på vel 10 mrd. kroner. Dette medlem mener at vi må møte de utfordringene vi nå står overfor knyttet til økt ledighet, spesielt i petroleumsrelatert næringsliv, med økt fokus på innovasjon, nyskaping og produktivitetsvekst slik at vi kan omstille oss raskt og skape nye arbeidsplasser med utgangspunkt i den kompetansen som finnes hos de som nå blir ledige. Vi er avhengige av en høy FoU-innsats og stor nyskappings- og omstillingsevne i næringslivet fremover. Kunnskapsutvikling i bedriftene er helt sentralt for å videreutvikle og sikre det norske velferdsnivået.

Dette medlem vil spesielt understreke viktigheten av økt FoU-innsats når det gjelder klima, miljø og energieffektivisering og mener at Skatte-

funn-ordningen bør kunne innrettes slik at en økt FoU-innsats på disse områdene stimuleres ytterligere.

Dette medlem foreslår derfor ytterligere forbedringer av Skattefunn-ordningen utover forslagene fra regjeringen som dette medlem helhjertet støtter opp om.

Dette medlem fremmer på den bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen styrke Skattefunn-ordningen ved at regelen om maksimal timesats økes.»

«Stortinget ber regjeringen styrke Skattefunn-ordningen ved å fjerne regelen om at ved personal- og indirekte kostnader begrenses antall timer for egne ansatte til maksimalt 1 850 timer pr. år.»

«Stortinget ber regjeringen innføre et ekstra kriterium for fradrag i Skattefunn-ordningen knyttet til FoU vedrørende klima, miljø og energieffektivisering.»

«Stortinget ber regjeringen gjeninnføre ordningen med tilskudd for ulønnet forskningsinnsats.»

11.14 Avgift på plast

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres forslag til statsbudsjett for 2016 hvor Venstre foreslo å innføre en ny miljøavgift på plastinnhold i produkter med 3 kroner per kilo. Dette forslaget inngår også i et helhetlig grønt skatteskifte på 12,5 mrd. kroner i Venstres forslag til statsbudsjett for 2016.

Som følge av budsjettavtalen av 23. november 2015 mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre fremmer dette medlem ikke alternative forslag når det gjelder avgift på plast i denne innstilling.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener at satsing på resirkulert og ikke-fossil plast kan være et positivt bidrag til klimaarbeidet, og at Norge derfor må innføre virkemidler som fremmer en satsing på dette. Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i forslag til revidert nasjonalbudsjett fremme et provenynøytralt forslag til en grunnavgift på engangsemballasje som differensierer på bakgrunn av innhold av resirkulert eller ikke-fossil plast med godkjent dokumentasjon og kontroll utført av uavhengig tredjepart.»

11.15 Ulike fradrag, grenser og satser

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres forslag til statsbudsjett for 2016 hvor Venstre foreslo å endre en rekke satser, grenser og fradrag. Dette gjelder bl.a. følgende:

- Det skattefrie beløpet knyttet til kjøp av aksjer i egen bedrift økes fra 1 500 til 5 000 kroner.
- Det innføres et eget skattefradrag på 6 000 kroner for personer i aldersgruppen 62–67 år som kun mottar lønnsinntekt.
- Beløpsgrensen for skattefri inntekt (oppgavepliktig) økes fra 1 000 kroner til 3 000 kroner.
- Det innføres et skattefradrag på inntil 50 000 kroner/25 pst. for energieffektiviseringstiltak i egen bolig
- Det innføres skattefritak for arbeidsgiverfinansiert måneds-/årskort på kollektivtransport til og fra arbeidsplass.
- Fradrag for fagforeningskontingent reduseres til 2005-nivå, tilsvarende 1 800 kroner.
- Rentefradraget for forbrukslån og kredittkortgjeld fjernes.
- Avskrivningssatsene i saldogruppe c og d økes med 5 pst., og ytterligere 5 pst. i gruppe d ved påvist miljø- og/eller energiøkonomiseringseffekt.
- Det innføres rett til minste fradrag på 50 000 kroner som erstatning for fradrag for faktiske kostnader for selvstendig næringsdrivende.
- Fiskerfradraget økes fra 150 000 kroner til 175 000 kroner.
- Det innføres et ekstra jordbruksfradrag på 20 000 kroner for økologisk produksjon.
- Det innføres en KapitalFunn-ordning som innebærer 20 pst. skattefradrag for investeringer i mindre selskaper gitt at investeringen blir i selskapet i minimum 3 år.
- Fjerne ordningen med maksimal timesats og begrensningene på antall timer egne ansatte kan godskrive Skattefunn-ordningen og innføre et ekstra kriterium for fradrag for FoU knyttet til klima, miljø og energieffektivisering på hhv. 2 mill. kroner for egenutført FoU og 4 mill. kroner for ekstern FoU.
- Heve maksimalt sparebeløp i OTP-lignende ordningen for selvstendig næringsdrivende fra 4 til 6 pst.
- Det innføres et skattefradrag for gaver til frivillige organisasjoner for bedrifter med inntil 100 000 kroner.

Som følge av budsjettavtalen av 23. november 2015 mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre fremmer dette medlem ikke alternative forslag når det gjelder disse endringene.

12. Sammenligningstabell

Tabellen har kun opplysninger fra partifraksjoner ved avvik fra regjeringens forslag fremmet i Prop. 1 S (2015–2016) med Prop. 1 S Tillegg 1 (2015–2016):

Kap. Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1 (2015–2016)	H, FrP, KrF og V etter forlik (Komiteens tilråding)	A	Sp	V	SV
	Sum utgifter rammeområde 21	0					
Inntekter rammeområde 21 (i tusen kroner)							
5501	Skatter på formue og inntekt						
70	Trinnskatt, formuesskatt mv.	47 250 000	-707 000	+4 635 000	-4 040 000	-477 000	+15 915 000
72	Fellesskatt	204 600 000	-5 000	+4 365 000	+15 290 700	-6 656 000	-7 226 000
5507	Skatt og avgift på utvinning av petroleum						
72	Særskatt på oljeinntekter	56 100 000					+1 170 000
5508	Avgift på utslipp av CO₂ i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen						
70	CO ₂ -avgift i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen	5 500 000					+1 100 000
5511	Tollinntekter						
70	Toll	3 100 000			+15 000		
5521	Merverdiavgift						
70	Merverdiavgift	263 560 000			+1 556 000	-2 159 000	-530 000
71	Merverdiavgift for finanssektoren	0					+3 600 000
5526	Avgift på alkohol						
70	Avgift på alkohol	13 000 000		+272 000	+235 000	-230 000	+100 000
5531	Avgift på tobakkvarer mv.						
70	Avgift på tobakkvarer mv.	7 200 000		+155 000	+530 000	+1 245 000	-70 000
5536	Avgift på motorvogner mv.						
71	Engangsavgift	17 700 000		+69 000	+200 000	+589 000	+2 480 000
5537	Avgift på båtmotorer						
71	Avgift på båtmotorer	0			+150 000		+165 000
5538	Veibruksavgift på drivstoff						
70	Veibruksavgift på bensin	5 500 000				+420 000	+420 000
71	Veibruksavgift på autodiesel	10 800 000		+688 000		+2 513 000	+2 590 000
72	Veibruksavgift på naturgass og LPG	100 000			-10 000		

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1 (2015–2016)	H, FrP, KrF og V etter forlik (Komiteens tilråding)	A	Sp	V	SV
5541		Avgift på elektrisk kraft						
	70	Avgift på elektrisk kraft	9 000 000	+670 000			+1 109 000	+779 000
5542		Avgift på mineralolje mv.						
	70	Grunnavgift på mineralolje mv.	1 850 000		+79 000			
	71	Avgift på smøreolje mv.	109 000	+5 000				
5543		Miljøavgift på mineral-ske produkter mv.						
	70	CO ₂ -avgift	6 800 000		+168 000	+296 000	+1 584 000	+2 777 000
	71	Svovelaavgift	30 000	+19 000		+16 000		
5548		Miljøavgift på visse klimagasser						
	70	Avgift på hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK)	429 000	+22 000	+20 000	+50 000		+150 000
5549		Avgift på utslipp av NO_x						
	70	Avgift på utslipp av NO _x	54 000	+3 000		+5 000		+5 000
5551		Avgifter knyttet til mineralvirksomhet						
	72	Avgift på deponi av gruveavfall	0					+180 000
5555		Avgift på sjokolade- og sukkervarer mv.						
	70	Avgift på sjokolade- og sukkervarer mv.	1 400 000			-1 000		
5556		Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.						
	70	Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.	2 040 000		+20 000	-20 000		
5559		Avgift på drikkevareemballasje						
	70	Grunnavgift på engangsemballasje	1 650 000			-17 500		
	72	Miljøavgift på plast	35 000			-15 000		
5560		Miljøavgifter						
	71	Avgift på plast	0				+200 000	
	72	Avgift på flyreiser	0				+2 000 000	
	75	Avgift på gruveavfall	0				+450 000	
5561		Flypassasjeravgift						
	70	Flypassasjeravgift	0	+1 045 000				
5576		Sektoravgifter under Landbruks- og matdepartementet						
	71	Totalisatoravgift	125 000			-20 000		

Kap. Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1 (2015–2016)	H, FrP, KrF og V etter forlik (Komiteens tilråding)	A	Sp	V	SV
5578	Sektoravgifter under Klima- og miljø- departementet						
71	Jeger- og fellingsavgifter	79 093	-75				
72	Fiskeravgifter	14 557	-15				
5700	Folketrygdens inntekter						
71	Trygdeavgift	134 600 000	+34 000	-486 000	+2 181 000		
72	Arbeidsgiveravgift	175 650 000	+47 000	+1 684 000	+16 000		
	Sum inntekter rammeområde 21	1 028 816 411	+1 132 910	+10 471 000	+15 418 200	+2 785 000	+23 605 000
	Sum netto ramme- område 21	-1 028 816 411	-1 132 910	-10 471 000	-15 418 200	-2 785 000	-23 605 000

13. Forslag fra mindretall

Forslag fra Senterpartiet:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen foreta en gjennomgang av kraftverksbeskatningen, med sikte på å foreslå endringer som bidrar til å gjenopprette den fordelingen av vannkraftformuen som et bredt stortingsflertall sto bak i kraftskattereformen.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen fremme forslag til kompensasjon til berørte områder i forbindelse med de endringer i differensiert arbeidsgiveravgift som gjøres i statsbudsjettet for 2016, senest i forbindelse med behandlingen av revidert nasjonalbudsjett 2016.

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen sørge for en kompensasjon til berørte områder som minimum tilsvare krone for krone det tap endringer i differensiert arbeidsgiveravgift medfører.

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2016 foreslå endringer i veibruksavgiften, innenfor en provenynøytral ramme, som innebærer at biodrivstoff som er iblandet bensin og autodiesel fritas for veibruksavgift.

Forslag 5

Stortinget ber regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2016 presentere en evaluering av grensen for toll- og avgiftsfrie vareforsendelser på

350 kroner, herunder hvilke konsekvenser det har for staten og for norsk næringsliv at vareforsendelser under 350 kroner er toll- og avgiftsfrie.

Forslag fra Venstre:

Forslag 6

Stortinget slutter seg til regjeringens forslag til stortingsvedtak om skatt av inntekt og formue mv. for inntektsåret 2016 med følgende endring:

§ 6-2 skal lyde:

Fradrag beregnet etter skatteloven § 6-48 skal ikke settes høyere enn 21 500 kroner for hvert barn.

Forslag 7

Stortinget ber regjeringen styrke Skattefunn-ordningen ved at regelen om maksimal timesats økes.

Forslag 8

Stortinget ber regjeringen styrke Skattefunn-ordningen ved å fjerne regelen om at ved personal- og indirekte kostnader begrenses antall timer for egne ansatte til maksimalt 1 850 timer pr. år.

Forslag 9

Stortinget ber regjeringen innføre et ekstra kriterium for fradrag i Skattefunn-ordningen knyttet til FoU vedrørende klima, miljø og energieffektivisering.

Forslag 10

Stortinget ber regjeringen gjeninnføre ordningen med tilskudd for ulønnet forskningsinnsats.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti:*Forslag 11*

Stortinget ber regjeringen, som et ledd i innføring av en nasjonal eiendomsskatt, fremme forslag om rett til å utsette innbetaling av eiendomsskatt til skifte av bolig skjer.

Forslag 12

Stortinget ber regjeringen fremme et forslag om å begrense muligheten for å fradragføre renteutgifter, for eksempel ved å gradvis trappe ned over flere år eller innføre et tak på maksimalt fradrag.

Forslag 13

Stortinget ber regjeringen i utformingen av den nye flypassasjeravgiften sørge for at områder av landet uten tilfredsstillende alternativer til fly ikke blir uforholdsmessig rammet av den nye avgiften.

Forslag 14

Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2017 foreslå en ny modell for gjeninnføring av arveavgiften.

Forslag 15

Stortinget ber regjeringen i framlegg til revidert nasjonalbudsjett fremme forslag om å avvikle refu-

sjonsordningen for CO₂-avgift for fiskeflåten fra 1. oktober 2015, med mulighet for næringen til å opprette et fond etter modell fra NO_x-fondet som forpliktes til 25 pst. kutt i CO₂-utslipp innen 2020 og 50 pst. innen 2025.

Forslag 16

Stortinget ber regjeringen i forslag til revidert nasjonalbudsjett fremme forslag om å innføre ordinær mineraloljeavgift fra 1. oktober 2015, for næringer som i dag har lav mineraloljeavgiftssats, med mulighet for næringen til å opprette et fond etter modell fra NO_x-fondet som forpliktes til 25 pst. kutt i CO₂-utslipp innen 2020 og 50 pst. innen 2025.

Forslag 17

Stortinget ber regjeringen i forslag til revidert nasjonalbudsjett fremme et provenynøytralt forslag til en grunnavgift på engangsemballasje som differensierer på bakgrunn av innhold av resirkulert eller ikke-fossil plast med godkjent dokumentasjon og kontroll utført av uavhengig tredjepart.

14. Komiteens tilråding

Komiteen viser til proposisjonen og til det som står foran, og rår Stortinget til å gjøre slike

vedtak:

Rammeområde 21**Skatter, avgifter og toll****I**

På statsbudsjettet for 2016 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Inntekter				
5501		Skatter på formue og inntekt		
	70	Trinnskatt, formuesskatt mv.	46 543 000 000	
	72	Fellesskatt	204 595 000 000	
5507		Skatt og avgift på utvinning av petroleum		
	71	Ordinær skatt på formue og inntekt	34 600 000 000	
	72	Særskatt på oljeinntekter	56 100 000 000	
	74	Arealavgift mv.	1 600 000 000	
5508		Avgift på utslipp av CO ₂ i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen		
	70	CO ₂ -avgift i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen	5 500 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
5509		Avgift på utslipp av NO _x i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen		
	70	Avgift	5 000 000	
5511		Tollinntekter		
	70	Toll	3 100 000 000	
	71	Auksjonsinntekter fra tollkvoter	260 000 000	
5521		Merverdiavgift		
	70	Merverdiavgift	263 560 000 000	
5526		Avgift på alkohol		
	70	Avgift på alkohol	13 000 000 000	
5531		Avgift på tobakkvarer mv.		
	70	Avgift på tobakkvarer mv.	7 200 000 000	
5536		Avgift på motorvogner mv.		
	71	Engangsavgift	17 700 000 000	
	72	Årsavgift	10 660 000 000	
	73	Vektårsavgift	368 000 000	
	75	Omregistreringsavgift	1 440 000 000	
5538		Veibruksavgift på drivstoff		
	70	Veibruksavgift på bensin	5 500 000 000	
	71	Veibruksavgift på autodiesel	10 800 000 000	
	72	Veibruksavgift på naturgass og LPG	100 000 000	
5541		Avgift på elektrisk kraft		
	70	Avgift på elektrisk kraft	9 670 000 000	
5542		Avgift på mineralolje mv.		
	70	Grunnavgift på mineralolje mv.	1 850 000 000	
	71	Avgift på smøreolje mv.	114 000 000	
5543		Miljøavgift på mineralske produkter mv.		
	70	CO ₂ -avgift	6 800 000 000	
	71	Svovelavgift	49 000 000	
5547		Avgift på helse- og miljøskadelige kjemikalier		
	70	Trikloretten (TRI)	1 000 000	
	71	Tetrakloretten (PER)	1 000 000	
5548		Miljøavgift på visse klimagasser		
	70	Avgift på hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK)	451 000 000	
5549		Avgift på utslipp av NO _x		
	70	Avgift på utslipp av NO _x	57 000 000	
5550		Miljøavgift på plantevernmidler		
	70	Miljøavgift på plantevernmidler	50 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
5551		Avgifter knyttet til mineralvirksomhet		
	70	Avgift knyttet til andre undersjøiske naturforekomster enn petroleum	1 000 000	
	71	Årsavgift knyttet til mineraler	3 000 000	
5555		Avgift på sjokolade- og sukkervarer mv.		
	70	Avgift på sjokolade- og sukkervarer mv.	1 400 000 000	
5556		Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.		
	70	Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.	2 040 000 000	
5557		Avgift på sukker mv.		
	70	Avgift på sukker mv.	230 000 000	
5559		Avgift på drikkevareemballasje		
	70	Grunnavgift på engangsemballasje	1 650 000 000	
	71	Miljøavgift på kartong	50 000 000	
	72	Miljøavgift på plast	35 000 000	
	73	Miljøavgift på metall	3 000 000	
	74	Miljøavgift på glass	90 000 000	
5561		Flypassasjeravgift		
	70	Flypassasjeravgift	1 045 000 000	
5565		Dokumentavgift		
	70	Dokumentavgift	8 800 000 000	
5568		Sektoravgifter under Kulturdepartementet		
	71	Årsavgift – stiftelser	24 164 000	
	72	Vederlag TV2	11 009 000	
	73	Refusjon – Norsk Rikstoto og Norsk Tipping AS	38 403 000	
	74	Avgift – forhåndskontroll av kinofilm	5 500 000	
	75	Kino- og videogramavgift	34 000 000	
5571		Sektoravgifter under Arbeids- og sosialdepartementet		
	70	Petroleumstilsynet – sektoravgift	96 620 000	
5572		Sektoravgifter under Helse- og omsorgsdepartementet		
	70	Legemiddelomsetningsavgift	82 000 000	
	72	Avgift utsalgssteder utenom apotek	4 900 000	
	73	Legemiddelkontrollavgift	97 210 000	
5574		Sektoravgifter under Nærings- og fiskeridepartementet		
	71	Avgifter immaterielle rettigheter	151 000 000	
	72	Kontroll- og tilsynsavgift akvakultur	30 655 000	
	73	Årsavgift Merkeregisteret	9 550 000	
	74	Fiskeriforskningsavgift	198 500 000	
	75	Tilsynsavgift Justervesenet	46 600 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
5576		Sektoravgifter under Landbruks- og matdepartementet		
	71	Totalisatoravgift	125 000 000	
5577		Sektoravgifter under Samferdselsdepartementet		
	74	Sektoravgifter Kystverket	749 000 000	
5578		Sektoravgifter under Klima- og miljødepartementet		
	70	Sektoravgifter under Svalbard miljøvernfond	14 650 000	
	71	Jeger- og fellingsavgifter	79 018 000	
	72	Fiskeravgifter	14 542 000	
5580		Sektoravgifter under Finansdepartementet		
	70	Finanstilsynet, bidrag fra tilsynsenhetene	341 000 000	
5582		Sektoravgifter under Olje- og energidepartementet		
	70	Bidrag til kulturminnevern	300 000	
	71	Konsesjonsavgifter fra vannkraftutbygging	154 000 000	
5583		Særskilte avgifter mv. i bruk av frekvenser		
	70	Avgift på frekvenser mv.	289 700 000	
5700		Folketrygdens inntekter		
	71	Trygdeavgift	134 634 000 000	
	72	Arbeidsgiveravgift	175 697 000 000	
		Totale inntekter		1 029 949 321 000

II

Stortingsvedtak om skatt av inntekt og formue mv. for inntektsåret 2016 (Stortingets skattevedtak)

Kapittel 1 – Generelt

§ 1-1 Vedtakets anvendelsesområde

Dette vedtaket gjelder utskriving av skatt på inntekt og formue for inntektsåret 2016. Vedtaket legges også til grunn for utskriving av forskudd på skatt for inntektsåret 2016, etter reglene i skattebetalingsloven kapittel 4 til 6.

Sammen med bestemmelsene om forskudd på skatt i skattebetalingsloven gjelder dette vedtaket også når skatteplikt utelukkende følger av lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv., og skattyteren ikke skal svare terminskatt etter samme lov § 7.

§ 1-2 Forholdet til skattelovgivningen

Så langt dette vedtak ikke bestemmer noe annet, legges lovgivningen om skatt på formue og inntekt til grunn ved anvendelsen av vedtaket.

Kapittel 2 – Formuesskatt til staten og kommunene

§ 2-1 Formuesskatt til staten – personlig skattyter og dødsbo

Personlig skattyter og dødsbo svarer formuesskatt til staten av den delen av skattyterens samlede antatte formue som overstiger 1 400 000 kroner. Satsen skal være 0,15 pst.

Ektefeller som lignes under ett for begge formue, jf. skatteloven § 2-10, svarer formuesskatt til staten av den delen av ektefellenes samlede antatte formue som overstiger 2 800 000 kroner. Satsen skal være 0,15 pst.

§ 2-2 Formuesskatt til staten – upersonlig skattyter

Selskaper og innretninger som nevnt i skatteloven § 2-36 annet ledd, og som ikke er fritatt for formuesskatteplikt etter skatteloven kapittel 2, svarer formuesskatt til staten med 0,15 pst. Formue under 10 000 kroner er skattefri.

§ 2-3 Formuesskatt til kommunene

Det svares formuesskatt til kommunen dersom skattyter ikke er fritatt for slik skatteplikt etter skat-

teloven kapittel 2. Skattyter som har krav på personfradrag etter skatteloven § 15-4, skal ha et fradrag i formuen på 1 400 000 kroner. For ektefeller som ligger under ett for begge formue, jf. skatteloven § 2-10, skal fradraget være 2 800 000 kroner. Når skattyter har formue i flere kommuner, fordeles fradraget etter reglene i skatteloven § 4-30 første og annet ledd. Satsen for formuesskatt til kommunene må ikke være høyere enn 0,7 pst. Maksimumssatsen gjelder når ikke lavere sats er vedtatt av kommunen.

Kapittel 3 – Inntektsskatt til staten, kommunene og fylkeskommunene

§ 3-1 Trinnskatt

Personlig skattyter i klasse 0, 1 og 2 skal av personinntekt fastsatt etter skatteloven kapittel 12, svare trinnskatt til staten med

- 0,44 pst. for den delen av inntekten som overstiger 159 800 kroner,
- 1,7 pst. for den delen av inntekten som overstiger 224 900 kroner,
- 10,7 pst. for den delen av inntekten som overstiger 565 400 kroner, og
- 13,7 pst. for den delen av inntekten som overstiger 909 500 kroner.

For personlig skattyter i en kommune i Finnmark, eller i kommunene Karlsøy, Kvæangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord i Troms fylke, skal satsen etter første ledd tredje strekpunkt likevel være 8,7 pst.

Dersom skattyter er bosatt i riket bare en del av året, nedsettes beløpene i første og annet ledd forholdsmessig under hensyn til det antall hele eller påbegynte måneder av året han har vært bosatt her. Tilsvarende gjelder for skattyter som ikke er bosatt i riket, men som plikter å svare skatt etter skatteloven § 2-3 første og annet ledd, eller lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv.

§ 3-2 Fellesskatt

Enhver som plikter å betale inntektsskatt til kommunen etter skatteloven, skal betale fellesskatt til staten. Fellesskatten skal beregnes på samme grunnlag som inntektsskatten til kommunene.

Satsen for fellesskatt skal være:

- For personlig skattepliktig og dødsbo i Finnmark og kommunene Karlsøy, Kvæangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord i Troms fylke: 7,05 pst.
- For personlig skattepliktig og dødsbo ellers: 10,55 pst.

§ 3-3 Skatt til staten

Selskaper og innretninger som nevnt i skatteloven § 2-36 annet ledd, svarer skatt til staten med 25 pst. av inntekten.

§ 3-4 Skatt på grunnrenteinntekt i kraftforetak

Av grunnrenteinntekt i vannkraftverk fastsatt i medhold av skatteloven § 18-3 svares grunnrenteskatt til staten med 33 pst.

§ 3-5 Skatt til staten for person bosatt og selskap hjemmehørende i utlandet

Skattyter som nevnt i skatteloven § 2-3 første ledd bokstav h, skal i tillegg til å svare skatt etter bestemmelsene foran i dette vedtaket, svare skatt til staten med 25 pst. av inntekten.

Person som ikke har bopel i riket, men som mottar lønn av den norske stat, skal av denne inntekt svare fellesskatt til staten etter satsen for personlig skattyter og dødsbo i dette vedtaket § 3-2 annet ledd annet strekpunkt, samt trinnskatt som nevnt i § 3-1 første ledd. Bestemmelsene i skatteloven § 16-20 til § 16-29 gjelder tilsvarende for skattytere som nevnt i dette ledd.

Av aksjeutbytte som utdeles til aksjonær som er hjemmehørende i utlandet, svares skatt til staten med 25 pst. eller i tilfelle den sats som følger av skatteavtale med fremmed stat. Det samme gjelder renter på grunnfondsbevis som utdeles til skattyter hjemmehørende i utlandet.

Person som nevnt i skatteloven § 2-3 fjerde ledd, skal av personinntekt fastsatt etter skatteloven kapittel 12 svare skatt til staten med 15 pst. av inntekten. Dersom vedkommende gis fradrag etter skatteloven § 6-71, svares skatt til staten etter skattesatsene som følger av §§ 3-1, 3-2 og 3-8.

§ 3-6 Skatt til staten på honorar til utenlandske artister mv.

Skattepliktig etter lov om skatt på honorar til utenlandske artister mv., skal svare skatt til staten med 15 pst. av inntekten.

§ 3-7 Skattesats for utbetalinger fra individuell pensjonsavtale til bo

Skattesatsen for utbetaling fra individuell pensjonsavtale og etter innskuddspensjonsloven til bo, som omhandlet i skatteloven § 5-40 fjerde ledd, skal være 45 pst.

§ 3-8 Inntektsskatt til kommunene og fylkeskommunene

Den fylkeskommunale inntektsskattøren for personlige skattytere og dødsbo skal være maksimum

2,65 pst. Den kommunale inntektsskattøren for personlige skattytere og dødsbo skal være maksimum 11,80 pst.

Maksimumssatsene skal gjelde med mindre fylkestinget eller kommunestyret vedtar lavere satser.

Kapittel 4 – Skatt etter lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv.

§ 4-1 Ordinære skatter

Skattyter som har formue knyttet til eller inntekt vunnet ved petroleumsutvinning og rørledningstransport, jf. § 2 annet ledd i lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv., skal av slik formue og inntekt, i tillegg til de skatter som følger av bestemmelsene foran, svare skatt til staten etter reglene og satsene nedenfor. Det samme gjelder når skatteplikten utelukkende følger av nevnte lov.

Av formue som tilhører andre skattytere enn selskaper, svares skatt med 0,7 pst.

Av inntekt svares skatt med 25 pst., med mindre det skal svares skatt på inntekten etter dette vedtaket § 3-3. Skatten blir å utligne i samsvar med bestemmelsene i lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv.

§ 4-2 Særskatt

Av inntekt vunnet ved petroleumsutvinning, behandling og rørledningstransport som nevnt i lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv. § 5, skal det svares særskatt med 53 pst.

§ 4-3 Terminskatt

Terminskatt for inntektsåret 2016 skrives ut og betales i samsvar med lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv. § 7. Ved utskrivningen av terminskatt benyttes satsene ovenfor.

§ 4-4 Utbytte utdelt til utenlandsk eierselskap

Det svares ikke skatt av aksjeutbytte som utdeles fra i riket hjemmehørende aksjeselskap og allmennaksjeselskap som er skattepliktig etter lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv. § 5, til selskap hjemmehørende i utlandet som direkte eier minst 25 pst. av kapitalen i det utdelende selskap. Dersom det i riket hjemmehørende selskap også har inntekt som ikke er skattepliktig etter lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv. § 5, svares skatt til staten etter de alminnelige regler for aksjeutbytte som fordeles til slik inntekt. Aksjeutbytte fordeles mellom særskattepliktig inntekt og annen inntekt på grunnlag av alminnelig inntekt fratrukket skatter for henholdsvis særskattepliktig inntekt og annen inntekt.

Kapittel 5 – Tonnasjeskatt

§ 5-1 Tonnasjeskatt

Aksjeselskap, allmennaksjeselskap og tilsvarende selskap hjemmehørende i annen EØS-stat som nevnt i skatteloven § 8-10, skal svare tonnasjeskatt, jf. skatteloven § 8-16, etter følgende satser:

- 0 kroner for de første 1 000 nettotonn, deretter
- 18 kroner per dag per 1 000 nettotonn opp til 10 000 nettotonn, deretter
- 12 kroner per dag per 1 000 nettotonn opp til 25 000 nettotonn, deretter
- 6 kroner per dag per 1 000 nettotonn.

Satsene i første ledd kan reduseres etter nærmere bestemmelser fastsatt av departementet, jf. skatteloven § 8-16 første ledd.

Kapittel 6 – Særlige bestemmelser om skattegrunnlag, beløpsgrenser og satser mv.

§ 6-1 Minstefradrag

Minstefradrag i lønnsinntekt mv. etter skatteloven § 6-32 første ledd bokstav a skal ikke settes lavere enn 31 800 kroner, og ikke høyere enn 91 450 kroner.

Minstefradrag i pensjonsinntekt etter skatteloven § 6-32 første ledd bokstav b skal ikke settes lavere enn 4 000 kroner, og ikke høyere enn 73 600 kroner.

§ 6-2 Foreldrefradrag

Fradrag beregnet etter skatteloven § 6-48 skal ikke settes høyere enn 25 000 kroner for ett barn. Fradragsgrensen økes med inntil 15 000 kroner for hvert ytterligere barn.

§ 6-3 Personfradrag

Fradrag etter skatteloven § 15-4 er 51 750 kroner i klasse 1 og 76 250 kroner i klasse 2.

§ 6-4 Skattebegrensning ved lav alminnelig inntekt

Beløpsgrensene som nevnt i skatteloven § 17-1 første ledd skal være 139 400 kroner for enslige og 128 150 kroner for hver ektefelle. Beløpsgrensen er 256 300 kroner for ektepar og samboere som ved skattebegrensningen får inntekten fastsatt under ett etter skatteloven § 17-2 annet ledd.

§ 6-5 Skattefradrag for pensjonsinntekt

Fradraget som nevnt i skatteloven § 16-1 første ledd skal være 29 880 kroner.

Beløpsgrensene som nevnt i skatteloven § 16-1 tredje ledd skal være 184 800 kroner i trinn 1 og 278 950 kroner i trinn 2.

§ 6-6 Særfradrag for enslige forsørgere

Fradrag etter skatteloven § 6-80 er 4 317 kroner pr. påbegynt måned.

Kapittel 7 – Forskriftskompetanse mv.

§ 7-1 Forskriftsfullmakt til gjennomføring og utfylling

Departementet kan gi forskrift til gjennomføring og utfylling av bestemmelsene i dette vedtak.

§ 7-2 Adgang til å fravike reglene i vedtaket

Reglene i dette vedtaket kan fravikes på vilkår som nevnt i skattebetalingsloven § 4-8.

III

Storingsvedtak om avgift til statskassen på arv for budsjettåret 2016

§ 1 Fra 1. januar 2016 skal det i henhold til lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver (arveavgiftsloven) svares avgift til statskassen etter bestemmelsene i dette vedtaket. Avgiftsplikten gjelder kun arv etter dødsfall som har skjedd før 1. januar 2014, med de begrensninger som følger av lov 13. desember 2013 nr. 110 om oppheving av lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver.

§ 2 Fradrag etter arveavgiftsloven § 15 annet ledd for begravellesomkostninger, skifteomkostninger og utgifter til gravsted settes til et halvt grunnbeløp i folketrygden (G) ved årets inngang, dvs. 45 034 kroner, hvis ikke høyere utgifter er legitimert.

Utgifter til dokumentavgift og tinglysing kommer særskilt til fradrag.

Fradrag etter arveavgiftsloven § 17 for avgiftspliktig som ikke har fylt 21 år, settes til et grunnbeløp i folketrygden (G) ved årets inngang, dvs. 90 068 kroner per år.

§ 3 Avgiftsgrunnlaget rundes nedover til nærmeste tall som kan deles med 1 000.

§ 4 Av arv til arvelaterens barn, fosterbarn – herunder stebarn som har vært oppfostret hos arvelateren – og foreldre, svares:

Av de første 470 000 kroner	intet
Av de neste 330 000 kroner	6 pst.
Av overskytende beløp	10 pst.

§ 5 Av arv som ikke går inn under § 4, svares:

Av de første 470 000 kroner	intet
Av de neste 330 000 kroner	8 pst.
Av overskytende beløp	15 pst.

IV

Storingsvedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden for 2016

For inntektsåret 2016 svares folketrygdavgifter etter følgende regler og satser, jf. lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) kapittel 23:

Arbeidsgiveravgift

§ 1 Beregning av avgift og regler om soneplassering

(1) Arbeidsgiveravgift beregnes som hovedregel etter satsen som gjelder i den sonen hvor arbeidsgiver anses å drive virksomhet. Det kan likevel ikke benyttes redusert sats når arbeidsgiver har virksomhet innenfor nærmere angitte sektorer eller når arbeidsgiver er i økonomiske vanskeligheter, jf. § 4 og § 3 annet ledd.

(2) Et foretak som er arbeidsgiver, anses å drive virksomhet i den kommunen hvor foretaket skal være registrert etter enhetsregisterloven. En privatperson som er arbeidsgiver, anses å drive virksomhet i den kommunen hvor vedkommende er bosatt ifølge folkeregisteret.

(3) Dersom arbeidsgiver er et foretak med registrerte underenheter, jf. forskrift 9. februar 1995 nr. 114 om registrering av juridiske personer m.m. i Enhetsregisteret § 10, anses hver underenhet som egen beregningsenhet for arbeidsgiveravgift.

(4) Utføres hoveddelen av arbeidstakerens arbeid i en annen sone med høyere sats enn der virksomheten drives, jf. annet ledd, og enhetsregisterreglene på grunn av virksomhetens art ikke påbyr at underenhet registreres i sonen hvor arbeidet utføres (ambulerende virksomhet), benyttes likevel satsen i denne andre sonen hvor arbeidet utføres på den del av lønn mv. som knytter seg til dette arbeidet. Med hoveddelen av arbeidet menes her mer enn halvparten av antall arbeidsdager arbeidstakeren har gjennomført for arbeidsgiveren i løpet av avgiftsterminen. Arbeidsgiveravgift av etterbetaling av lønn mv. beregnes forholdsmessig med de satsene som skal benyttes på lønn mv. til den enkelte arbeidstaker for arbeid utført i inneværende termin.

(5) Flytter arbeidsgiveren eller underenheten fra en sone til en annen, legges satsen i tilflyttingssonen til grunn fra og med påfølgende avgiftstermin etter registrert flyttedato.

(6) Kongen kan gi forskrift om avgiftssatser for ambulerende virksomhet som avviker fra bestemmelsene i fjerde ledd.

§ 2 Soner for arbeidsgiveravgift

(1) Sone I omfatter de områder som ikke er nevnt nedenfor. Arbeidsgivere beregner avgiften etter sat-

sen som gjelder for sone I, hvis ikke annet følger av dette vedtaket.

(2) Sone Ia omfatter:

- kommunene Frosta og Leksvik i Nord-Trøndelag fylke,
- kommunene Rissa, Midtre Gauldal og Selbu i Sør-Trøndelag fylke,
- kommunene Herøy, Haram, Midsund, Aukra, Eide og Gjemnes i Møre og Romsdal fylke,
- kommunene Flora, Sogndal og Førde i Sogn og Fjordane fylke,
- kommunene Etne, Bømlo, Kvam og Modalen i Hordaland fylke,
- kommunene Finnøy og Vindafjord i Rogaland fylke,
- kommunene Åseral, Audnedal, Hægebostad og Sirdal i Vest-Agder fylke,
- kommunene Vegårshei og Iveland i Aust-Agder fylke,
- kommunen Sigdal i Buskerud fylke,
- kommunen Gausdal i Oppland fylke.

(3) Sone II omfatter:

- kommunene Meråker, Verran og Inderøy i Nord-Trøndelag fylke,
- kommunene Ørland og Agdenes i Sør-Trøndelag fylke,
- kommunene Sande, Norddal, Stranda, Stordal, Vestnes, Rauma, Nesset, Sandøy, Tingvoll og Sunndal i Møre og Romsdal fylke,
- kommunene Gulen, Solund, Hyllestad, Høyanger, Vik, Balestrand, Leikanger, Aurland, Lærdal, Årdal, Luster, Askvoll, Fjaler, Gaular, Jølster, Naustdal, Bremanger, Vågsøy, Selje, Eid, Hornindal, Gloppen og Stryn i Sogn og Fjordane fylke,
- kommunene Tysnes, Kvinnherad, Jondal, Odda, Ullensvang, Eidfjord, Ulvik, Granvin, Fedje og Masfjorden i Hordaland fylke,
- kommunene Hjelmeland, Suldal, Sauda, Kvitsøy og Utsira i Rogaland fylke,
- kommunene Risør, Gjerstad, Åmli, Evje og Hornnes, Bygland, Valle og Bykle i Aust-Agder fylke,
- kommunene Drangedal, Nome, Tinn, Hjartdal, Seljord, Kviteseid, Nissedal, Fyresdal, Tokke og Vinje i Telemark fylke,
- kommunene Flå, Nes, Gol, Hemsedal, Ål, Hol, Rollag og Nore og Uvdal i Buskerud fylke,
- kommunene Nord-Fron, Sør-Fron, Ringeby, Søndre Land og Nordre Land i Oppland fylke,
- kommunene Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal, Eidskog, Grue, Åsnes, Våler, Trysil og Åmot i Hedmark fylke.

(4) Sone III omfatter:

- kommunen Snåsa i Nord-Trøndelag fylke,
- kommunene Hemne, Snillfjord, Bjugn, Oppdal, Rennebu, Meldal, Røros, Holtålen og Tydal i Sør-Trøndelag fylke,
- kommunene Vanylven, Surnadal, Rindal, Halså og Aure i Møre og Romsdal fylke,
- kommunene Dovre, Lesja, Skjåk, Lom, Vågå, Sel, Sør-Aurdal, Etnedal, Nord-Aurdal, Vestre Slidre, Øystre Slidre og Vang i Oppland fylke,
- kommunene Stor-Elvdal, Rendalen, Engerdal, Tolga, Tynset, Alvdal, Folldal og Os i Hedmark fylke.

(5) Sone IV omfatter:

- Troms fylke, med unntak av kommunene Karlsøy, Lyngen, Storfjord, Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa, Kvænangen og Tromsø,
- Nordland fylke, med unntak av kommunen Bodø,
- kommunene Namsos, Namdalseid, Lierne, Røyrvik, Namsskogan, Grong, Høylandet, Overhalla, Fosnes, Flatanger, Vikna, Nærøy og Leka i Nord-Trøndelag fylke,
- kommunene Hitra, Frøya, Åfjord, Roan og Osen i Sør-Trøndelag fylke,
- kommunen Smøla i Møre og Romsdal fylke.

(6) Sone IVa omfatter:

- kommunen Tromsø i Troms fylke,
- kommunen Bodø i Nordland fylke.

(7) Sone V omfatter:

- Finnmark fylke,
- kommunene Karlsøy, Lyngen, Storfjord, Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa og Kvænangen i Troms fylke.

§ 3. Satser for arbeidsgiveravgift etter sone

(1) Satsene for arbeidsgiveravgift for inntektsåret 2016 er:

- Sone I: 14,1 pst.
- Sone Ia: 14,1 pst., men likevel 10,6 pst. så lenge differansen mellom den avgift som ville følge av satser på henholdsvis 14,1 pst. og 10,6 pst. ikke overstiger grensene for bagatellmessig støtte, jf. § 4 tredje og fjerde ledd. Bestemmelsene om redusert avgiftssats i sone Ia gjelder ikke foretak som er omfattet av helseforetaksloven, og statsforvaltningen som omfattes av reglene i folketrygdloven § 24-5 tredje ledd.
- Sone II: 10,6 pst.
- Sone III: 6,4 pst.
- Sone IV: 5,1 pst.
- Sone IVa: 7,9 pst.
- Sone V: 0 pst. Samme sats gjelder for avgift som svares av arbeidsgivere hjemmehørende på Sval-

bard for arbeid utført der, og når andre arbeidsgivere utbetaler lønn og annen godtgjørelse som blir skattlagt etter lov 29. november 1996 nr. 68 om skatt til Svalbard.

(2) Arbeidsgivere som er i økonomiske vanskeligheter, jf. ESAs retningslinjer for støtte til foretak i vanskeligheter, må beregne avgift etter satsen som gjelder i sone I. Det samme gjelder arbeidsgivere med utestående krav på tilbakebetaling av ulovlig statsstøtte. Bestemmelsen i første og annet punktum gjelder likevel ikke så lenge differansen mellom den avgiften som ville følge av satsen i lokaliseringssonen og satsen i sone I, ikke overstiger grensene for bagatellmessig støtte, jf. § 4 tredje ledd.

(3) Arbeidsgivere som beregner arbeidsgiveravgift etter reduserte satser, plikter å avgi erklæring om hvorvidt foretaket er i økonomiske vanskeligheter.

§ 4. Særregler om avgiftssats og avgiftsberegning for arbeidsgivere med aktiviteter innenfor visse sektorer og andre arbeidsgivere som beregner avgift med redusert sats etter reglene om bagatellmessig støtte

(1) Arbeidsgivere i sonene II–V, eller med ambulerende virksomhet i disse sonene, som utfører aktiviteter omfattet av tabellen nedenfor, skal beregne avgift etter satsen for sone I, uansett hvor arbeidsgiver er lokalisert eller arbeidet blir utført. Tilsvarende gjelder for lønn mv. til utleide arbeidstakere som utfører slike aktiviteter.

Stålsektoren

Aktiviteter knyttet til produksjon av produkter som nevnt i Annex II til ESAs retningslinjer for regionalstøtte 2014–2020

Syntetfisersektoren

Aktiviteter knyttet til produksjon av produkter som nevnt i Annex IIa til ESAs retningslinjer for regionalstøtte 2014–2020

Næringskoder, jf. Norsk standard for næringsgruppering (SN2007)

Energisektoren

Nærings- Elektrisitets-, gass-, damp- og varmt-hoved- vannsforsyning
område 35

Transportsektoren

49.1 Passasjertransport med jernbane
49.2 Godstransport med jernbane
49.31 Transport med rutebil og sporvei i by- og forstadsområder

49.39 Landtransport med passasjerer ikke nevnt annet sted
49.41 Godstransport på vei
50 Sjøfart
51.1 Lufttransport med passasjerer
51.21 Lufttransport med gods
Lufthavner
52.23 Andre tjenester tilknyttet lufttransport
Finansierings- og forsikringsvirksomhet mv.
64 Finansieringsvirksomhet
65 Forsikringsvirksomhet og pensjonskasser, unntatt trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning
66 Tjenester tilknyttet finansierings- og forsikringsvirksomhet
70.10 Hovedkontortjenester, men bare for så vidt gjelder tjenester som ytes innenfor et konsern
70.22 Bedriftsrådgivning og annen administrativ rådgivning, men bare for så vidt gjelder tjenester som ytes innenfor et konsern

(2) Arbeidsgivere med blandet virksomhet kan, dersom de har et klart regnskapsmessig skille mellom lønn mv. knyttet til aktiviteter som nevnt i første ledd og andre aktiviteter, uten hinder av første ledd beregne avgiften etter satsene i § 3, eventuelt i § 5, for den del av avgiftsgrunnlaget som ikke er knyttet til aktiviteter som nevnt i første ledd.

(3) Arbeidsgivere kan uten hinder av første ledd beregne arbeidsgiveravgift for aktiviteter som nevnt i første ledd etter satsene for lokaliseringssonen, så lenge differansen mellom den avgift som ville følge av satsen i lokaliseringssonen og satsen i sone I, ikke overstiger 500 000 kroner for arbeidsgiveren i 2016. Dersom arbeidsgiver anses å være en del av et konsern, jf. forordning (EU) nr. 1407/2013 om bagatellmessig støtte, gjelder beløpsgrensen for hele konsernet under ett. For aktiviteter knyttet til godstransport på vei, jf. næringskode 49.41 Godstransport på vei, må differansen ikke overstige 250 000 kroner i 2016.

(4) Når en arbeidsgiver beregner avgift med redusert sats i sone Ia eller etter tredje ledd, kan den samlede fordelingen av bagatellmessig støtte i form av redusert avgift og annen bagatellmessig støtte til arbeidsgiveren ikke overstige 500 000 kroner i 2016, jf. forordning (EU) nr. 1407/2013 om bagatellmessig støtte. For aktiviteter knyttet til godstransport på vei må slik samlet støtte ikke overstige 250 000 kroner i 2016. Arbeidsgiver som mottar annen støtte til dekning av lønn mv. kan ikke beregne redusert avgift etter bestemmelsene i denne paragraf.

(5) Arbeidsgivere som beregner avgift med redusert sats etter bestemmelsen i tredje ledd, plikter å gi opplysninger om eventuell annen bagatellmessig støtte og støtte til dekning av lønnskostnader som arbeidsgiver har blitt tildelt i terminen.

§ 5 Særregel om avgiftssats for aktiviteter knyttet til produkter som ikke omfattes av EØS-avtalen

(1) Arbeidsgivere som utfører aktiviteter knyttet til produksjon, foredling og engroshandel av produkter som ikke omfattes av EØS-avtalen, jf. avtalens § 8, beregner arbeidsgiveravgift med 5,1 pst. når virksomheten drives i sone IVa, og med 10,6 pst. når den drives i sone Ia. Dette gjelder aktiviteter som er omfattet av næringskodene i tabellen nedenfor. Dersom arbeidsgiver også utfører andre aktiviteter enn de som er nevnt nedenfor, gjelder § 4 annet ledd om blandet virksomhet tilsvarende.

Næringskode, jf. Norsk standard for næringsgruppering (SN2007)

01.1–01.3	Dyrking av ettårige vekster, flerårige vekster og planteformering
01.4	Husdyrhold
01.5	Kombinert husdyrhold og planteproduksjon
01.6	Tjenester tilknyttet jordbruk og etterbehandling av vekster etter innhøsting
01.7	Jakt, viltstell og tjenester tilknyttet jakt og viltstell
02.1–02.3	Skogskjøtsel og andre skogbruksaktiviteter, avvirkning og innsamling av viltvoksende produkter av annet enn tre og del av 16.10 (produksjon av pæler)
02.40	Tjenester tilknyttet skogbruk (med unntak av tømmermåling)
03.11–03.12	Hav- og kystfiske og fangst og ferskvannsfiske
03.21–03.22	Hav- og kystbasert akvakultur og ferskvannsbasert akvakultur
10.11–10.13	Bearbeiding og konservering av kjøtt og fjørfekjøtt og produksjon av kjøtt- og fjørfevarer
10.20	Bearbeiding og konservering av fisk, skalldyr og bløtdyr
10.3	Bearbeiding og konservering av frukt og grønnsaker
10.4	Produksjon av vegetabiliske og animalske oljer og fettstoffer

10.5	Produksjon av meierivarer og iskrem
10.6	Produksjon av kornvarer, stivelse og stivelsesprodukter, samt del av 10.89 (produksjon av kunstig honning og karamell)
10.85	Produksjon av ferdigmat
10.9	Produksjon av fôrvarer
46.2	Engroshandel med jordbruksråvarer og levende dyr
46.31	Engroshandel med frukt og grønnsaker, samt del av 10.39 (produksjon av skrellede grønnsaker og blandede salater)
46.32	Engroshandel med kjøtt og kjøttvarer
46.33	Engroshandel med meierivarer, egg, matolje og -fett
46.381	Engroshandel med fisk, skalldyr og bløtdyr
50.202	Innenriks sjøtransport med gods, men bare for så vidt gjelder drift av brønnbåter
52.10	Lagring, men bare for så vidt gjelder drift av kornsiloer.

Trygdeavgift

§ 6 Trygdeavgift av pensjon mv.

Av pensjon i og utenfor arbeidsforhold, føderåd, livrente som ledd i pensjonsordning i arbeidsforhold, engangsutbetaling fra pensjonsordning etter innskuddspensjonsloven, engangsutbetaling fra individuell pensjonsavtale som er i samsvar med regler gitt av departementet, engangsutbetaling fra pensjonsavtale etter lov om individuell pensjonsordning og personinntekt for skattyter under 17 år og over 69 år, som nevnt i folketrygdloven § 23-3 annet ledd nr. 1, beregnes trygdeavgift med 5,1 pst.

§ 7 Trygdeavgift av lønnsinntekt mv.

Av lønnsinntekt og annen personinntekt som nevnt i folketrygdloven § 23-3 annet ledd nr. 2, beregnes trygdeavgift med 8,2 pst.

§ 8 Trygdeavgift av næringsinntekt mv.

Av næringsinntekt og annen personinntekt som nevnt i folketrygdloven § 23-3 annet ledd nr. 3, beregnes trygdeavgift med 11,4 pst.

Andre bestemmelser

§ 9 Forskriftsfullmakt mv.

Kongen gir regler om grunnlag og satser for avgifter og tilskudd etter folketrygdloven § 23-4 for visse grupper av medlemmer i trygden. Satsen på 14,1 pst. skal legges til grunn for arbeidsgiveravgift fastsatt etter denne bestemmelsen.

Departementet kan gi regler til utfylling og gjennomføring av bestemmelsene i §§ 1 til 5.

V

Stortingsvedtak om CO₂-avgift i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen for budsjettåret 2016

Fra 1. januar 2016 skal det i henhold til lov 21. desember 1990 nr. 72 om avgift på utslipp av CO₂ i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen betales CO₂-avgift til statskassen etter følgende satser:

- a. for gass kr 1,02 per standardkubikkmeter
- b. for olje eller kondensat kr 1,02 per liter.

VI

Stortingsvedtak om produktavgift til folketrygden for fiskeri-, hval- og selfangstnæringen for 2016

Med hjemmel i folketrygdloven § 23-5 annet ledd fastsettes:

I

I 2016 skal følgende avgifter til folketrygden dekkes ved en produktavgift på omsetning av fisk, hval og sel, og produkter av disse, fra fartøy som har drevet egen fangstvirksomhet innenfor det aktuelle kalenderår:

1. Trygdeavgift over 8,2 pst. av pensjonsgivende inntekt fra fiske, hval- og selfangst i inntektsåret.
2. Arbeidsgiveravgift på hyre til mannskapet på fiske-, hvalfangst- og selfangstfartøy.
3. Premie til kollektiv yrkesskadetrygd for fiskere, hval- og selfangere.
4. Avgift til dekning av de utgiftene folketrygden har med stønad til arbeidsløse fiskere, hval- og selfangere.
5. Avgift til dekning av de utgiftene folketrygden har i forbindelse med ordningen med frivillig tillegstrygd for sykepenger til manntallsførte fiskere, hval- og selfangere.

II

Produktavgiften skal være 2,7 pst. for 2016.

VII

Stortingsvedtak om merverdiavgift for budsjettåret 2016 (kap. 5521 post 70)

§ 1 Saklig virkeområde og forholdet til merverdiavgiftsloven

Fra 1. januar 2016 svares merverdiavgift etter satsene i dette vedtaket og i samsvar med lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven).

§ 2 Alminnelig sats

Merverdiavgift svares med 25 pst. av avgiftspliktig omsetning, uttak og innførsel når ikke redusert sats skal anvendes etter bestemmelsene nedenfor.

§ 3 Redusert sats med 15 pst.

Merverdiavgift svares med 15 pst. av omsetning, uttak og innførsel av næringsmidler som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-2.

§ 4 Redusert sats med 10 pst.

Merverdiavgift svares med 10 pst. av omsetning og uttak av tjenester som gjelder:

- a) persontransport mv. som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-3,
- b) transport av kjøretøy på fartøy som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-4,
- c) utleie av rom i hotellvirksomhet mv. som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-5,
- d) rett til å overvære kinoforestillinger som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-6,
- e) kringkastingstjenester som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-7,
- f) adgang til utstillinger i museer mv. som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-9,
- g) adgang til fornøylesparker mv. som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-10,
- h) rett til å overvære idrettsarrangementer mv. som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-11.

§ 5 Redusert sats med 11,11 pst.

Merverdiavgift svares med 11,11 pst. av omsetning mv. av viltlevende marine ressurser som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-8.

VIII

Storingsvedtak om særavgifter til statskassen for budsjettåret 2016**Om avgift på alkohol (kap. 5526 post 70)**

§ 1 Fra 1. januar 2016 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende varer med følgende beløp:

Alkoholholdig drikk	Volumprosent alkohol	Kr
	t.o.m. 0,7	avgiftslegges etter reglene for alkoholholdige drikkevarer
Brennevinsbasert	over 0,7	7,31 per volumprosent og liter
Annen	over 0,7 t.o.m. 2,7	3,27 per liter
	over 2,7 t.o.m. 3,7	12,29 per liter
	over 3,7 t.o.m. 4,7	21,29 per liter
	over 4,7 t.o.m. 22	4,76 per volumprosent og liter
Etanol til teknisk bruk	over 0,7	sats som for alkoholholdig drikk

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften. Departementet kan videre gi forskrift om at det skal betales avgift på alkohol som er i varer som ikke er avgiftspliktige etter første ledd, samt om forenklet avgiftsberegning for varer som reisende innfører til personlig bruk utover avgiftsfri kvote, jf. tolloven § 4-20.

§ 2 Det gis fritak for avgift på alkohol som

- a) fra produsents eller importørs lager
 1. utføres til utlandet,
 2. leveres direkte eller via tollager til proviant etter tolloven § 4-23,
 3. leveres til toll- og avgiftsfritt utvalg på lufthavn etter tolloven § 4-30,
- b) innføres
 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
- c) etter tolloven § 5-3 fra produsents eller importørs lager leveres til eller innføres av
 1. diplomater,
 2. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 3. Den nordiske investeringsbank,

- d) kommer i retur til produsents eller importørs lager,
 - e) leveres til teknisk, vitenskapelig eller medisinsk bruk og som er gjort utjenlig til drikk (denaturert) eller på annen måte finnes garantert mot å bli brukt til drikk,
 - f) brukes som råstoff mv. ved framstilling av varer,
 - g) framstilles ved ikke ervervsmessig produksjon. Fritaket omfatter ikke brennevinsbasert drikk og gjelder kun framstilling til eget bruk.
- Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Om avgift på tobakkvarer mv. (kap. 5531 post 70)

§ 1 Fra 1. januar 2016 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende varer med følgende beløp:

Produkt	Kr	
Sigarer	2,50	per gram av pakningens nettovekt
Sigaretter	2,50	per stk.
Røyketobakk, karvet skråtobakk, råtobakk i forbrukerpakning	2,50	per gram av pakningens nettovekt
Skråtobakk	1,01	per gram av pakningens nettovekt
Snus	1,01	per gram av pakningens nettovekt
Sigarettpapir og sigarettluser	0,0382	per stk.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften. Departementet kan videre gi forskrift om forenklet avgiftsberegning for varer som reisende innfører til personlig bruk utover avgiftsfri kvote, jf. tolloven § 4-20.

§ 2 Departementet kan gi forskrift eller fatte enkeltvedtak om at varer som er ment eller er egnet som erstatning for varer som nevnt i § 1, er avgiftspliktige. Dersom avgiftsplikt blir pålagt, skal det betales avgift med samme beløp som for tilsvarende tobakkvare.

§ 3 Det gis fritak for avgift på tobakkvarer mv. som

- a) fra produsents eller importørs lager
 1. utføres til utlandet,
 2. leveres direkte eller via tollager til proviant etter tolloven § 4-23,
 3. leveres til toll- og avgiftsfritt utsalg på lufthavn etter tolloven § 4-30,
- b) innføres
 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
- c) etter tolloven § 5-3 fra produsents eller importørs lager leveres til eller innføres av
 1. diplomater,
 2. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 3. Den nordiske investeringsbank,
- d) kommer i retur til produsents eller importørs lager,

- e) kvalitetsprøves og forbrukes på fabrikk eller lager.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 4 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 5 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Om avgift på motorvogner mv. (kap. 5536)

A. Engangsavgift (kap. 5536 post 71)

§ 1 Fra 1. januar 2016 skal det i henhold til lov 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motor-kjøretøyer og båter betales avgift til statskassen ved første gangs registrering av motorvogner i det sentrale motorvognregisteret. Videre skal det betales avgift når

- a) betingelsene for avgiftsfrihet eller avgiftsnedsettelse ved første gangs registrering ikke lenger er oppfylt,
 - b) motorvogn som ikke tidligere er registrert her i landet urettmessig tas i bruk uten registrering,
 - c) oppbygd motorvogn tas i bruk før ny registrering.
- Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Avgift skal betales med følgende beløp:

Avgiftsgrupper	Egenvekt (kg)	Motor-effekt (kW)	NO _x -utslipp (mg/km)	CO ₂ -utslipp (g/km)	Slagvolum (cm ³)	Sats per enhet (kr)	Vrakpant-avgift (kr)
Avgiftsgruppe A							2 400
Personbiler, varebiler klasse 1, busser under 6 m med inntil 17 seteplasser	0–150						0
	151–1 150					38,08	
	1 151–1 400					83,01	
	1 401–1 500					166,04	
	over 1 500					193,11	
		0–70					0
		71–100				125,59	
		101–140				363,67	
		over 140				900,01	
			over 0			57,95	

Avgiftsgrupper	Egen- vekt (kg)	Motor- effekt (kW)	NO _x - utslipp (mg/km)	CO ₂ - utslipp (g/km)	Slag- volum (cm ³)	Sats per enhet (kr)	Vrakpant- avgift (kr)
Motorvogn med plikt til å dokumentere driv- stofforbruk og CO ₂ -ut- slipp, og med							
– utslipp 95 g/km og over				0–95		0	
				96–110		896,76	
				111–140		903,68	
				141–210		2 106,65	
				over 210		3 382,16	
– CO ₂ -utslipp under 95 g/km t.o.m 40 g/km gjøres følgende fradrag per g/km for den del av utslippet som ligger under 95 g/km t.o.m 40 g/km						918,82	
– CO ₂ -utslipp under 40 g/km gjøres følgende fradrag per g/km for den del av utslippet som ligger under 40 g/km						1 081,03	
Motorvogn uten plikt til å dokumentere driv- stofforbruk og CO ₂ -ut- slipp							
– bensindrevne					0–950	15,57	
					951–1 400	57,04	
					1 401–1 800	133,89	
					over 1 800	144,42	
– ikke bensindrevne					0–950	11,93	
					951–1 400	46,57	
					1 401–1 800	109,29	
					over 1 800	113,69	
Avgiftsgruppe B							2 400
Varebiler klasse 2, lastebiler med tillatt totalvekt mindre enn 7 501 kg og godsrom med lengde under 300 cm og bredde under 190 cm	22 pst. av A	22 pst. av A	50 pst. av A				

Avgiftsgrupper	Egen- vekt (kg)	Motor- effekt (kW)	NO _x - utslipp (mg/km)	CO ₂ - utslipp (g/km)	Slag- volum (cm ³)	Sats per enhet (kr)	Vrakpant- avgift (kr)
Motorvogn med plikt til å dokumentere driv- stofforbruk og CO ₂ -ut- slipp, og med							
– utslipp 95 g/km og over				0–95		0	
				96–110		269,03	
				111–140		271,10	
				over 140		526,66	
– CO ₂ -utslipp under 95 g/km t.o.m. 40 g/km gjøres følgende fradrag per g/km for den del av utslippet som ligger under 95 g/km t.o.m. 40 g/km						275,64	
– CO ₂ -utslipp under 40 g/km gjøres følgende fradrag per g/km for den del av utslippet som ligger under 40 g/km						324,31	
Motorvogn uten plikt til å dokumentere driv- stofforbruk og CO ₂ -ut- slipp					30 pst. av A		
Avgiftsgruppe C							2 400
Campingbiler	22 pst. av A	22 pst. av A	0 pst. av A	22 pst. av A	22 pst. av A		
Avgiftsgruppe D (Opphevet)							
Avgiftsgruppe E							0
Beltebiler						36 pst. av verdi- avgifts- grunnlaget	
Avgiftsgruppe F							0
Motorsykler						8 092	
		0–11				0	
		over 11				256,25	
					0–125	0	
					126–900	32,94	
					over 900	72,24	

Avgiftsgrupper	Egen- vekt (kg)	Motor- effekt (kW)	NO _x - utslipp (mg/km)	CO ₂ - utslipp (g/km)	Slag- volum (cm ³)	Sats per enhet (kr)	Vrakpant- avgift (kr)
Avgiftsgruppe G							2 400
Beltemotorsykler (snøscootere)	0–100					13,52	
	101–200					27,04	
	over 200					54,06	
		0–20				21,72	
		21–40				43,43	
		over 40				86,84	
					0–200	2,38	
					201–400	4,76	
					over 400	9,50	
Avgiftsgruppe H							2 400
Motorvogn i avgifts- gruppe A, som ved første gangs registre- ring her i landet blir registrert på løyve- innehaver til bruk som ordinær drosje (ikke reserve- eller erstatningsdrosje) eller for transport av funk- sjonshemmede	40 pst. av A	40 pst. av A	100 pst. av A				
Motorvogn med plikt til å dokumentere driv- stofforbruk og CO ₂ -ut- slipp, og med							
– utslipp 95 g/km og over				0–95		0	
				96–110		896,76	
				over 110		903,68	
– CO ₂ -utslipp under 95 g/km t.o.m. 40 g/km gjøres følgende fradrag per g/km for den del av utslippet som ligger under 95 g/km t.o.m. 40 g/km						918,82	
– CO ₂ -utslipp under 40 g/km gjøres følgende fradrag per g/km for den del av utslippet som ligger under 40 g/km						1 081,03	

Avgiftsgrupper	Egen- vekt (kg)	Motor- effekt (kW)	NO _x - utslipp (mg/km)	CO ₂ - utslipp (g/km)	Slag- volum (cm ³)	Sats per enhet (kr)	Vrakpant- avgift (kr)
Motorvogn uten plikt til å dokumentere drivstofforbruk og CO ₂ -utslipp					100 pst. av A		
Avgiftsgruppe I							2 400
Avgiftspliktige motorvogner som er 30 år eller eldre						0	
Avgiftsgruppe J							2 400
Busser under 6 m med inntil 17 seteplasser, hvorav minst 10 er fastmontert i fartsretningen	40 pst. av A	40 pst. av A	0 pst. av A				
Motorvogn med plikt til å dokumentere drivstofforbruk og CO ₂ -utslipp, og med							
– utslipp 95 g/km og over				0–95		0	
				96–110		358,70	
				111–140		361,47	
				over 140		842,66	
– CO ₂ -utslipp under 95 t.o.m. 40 g/km gjøres følgende fradrag per g/km for den del av utslippet som ligger under 95 g/km t.o.m. 40 g/km						367,52	
– CO ₂ -utslipp under 40 g/km gjøres følgende fradrag per g/km for den del av utslippet som ligger under 40 g/km						432,41	
Motorvogn uten plikt til å dokumentere drivstofforbruk og CO ₂ -utslipp					40 pst. av A		

Vrakpantavgiften inngår ikke i beregningsgrunnlaget for merverdiavgiften.

Departementet kan gi forskrift om refusjon av engangsavgift og vrakpantavgift for motorvogner som utføres til utlandet.

Departementet kan gi forskrift om tilbakebetaling og tilleggsberegning av særavgift og merverdiavgift. Departementet kan videre gi forskrift om hvilken avgiftsgruppe en motorvogn skal avgiftsberegnes etter. Oppstår det tvil om hvilken avgiftsgruppe

pe en motorvogn skal avgiftsberegnes etter, avgjøres dette av departementet med bindende virkning.

§ 3 Ved beregning av avgift basert på egenvekt, NO_x-utslipp, CO₂-utslipp, slagvolum og motoreffekt benyttes de tekniske data som fastsettes i forbindelse med motorvognens godkjenning etter veimyndighetenes regelverk.

For motorvogner som ikke har fastsatt verdi for utslipp av NO_x etter første ledd, settes utslippet til den verdi vedkommende motorvogn maksimalt kan ha etter veimyndighetenes regelverk. Departementet kan gi forskrift om hvordan NO_x-utslipp skal fastsettes.

Hvilke motorvogner som har plikt til å dokumentere drivstofforbruk og CO₂-utslipp følger av veimyndighetenes regelverk. Avgiftsberegningen for kjøretøy som ikke omfattes av veimyndighetenes regelverk om dokumentasjon av drivstofforbruk og CO₂-utslipp, skal baseres på CO₂-utslipp når utslippet på annen måte er dokumentert overfor veimyndighetene og lagt til grunn ved registreringen.

Ved innenlandsk tilvirkning er verdiavgiftsgrunnlaget prisen fra produsent. Ved innførsel er verdiavgiftsgrunnlaget tollverdien.

§ 4 For motorvogner som benytter stempeldrevet forbrenningsmotor i kombinasjon med elektrisk motor (hybridbiler), inngår verken effekten knyttet til den elektriske motoren eller vekten av elektromotor og batteripakke i avgiftsgrunnlaget.

For motorvogner som har vært registrert i utlandet før registrering her i landet gjøres bruksfradrag i den engangsavgift som beregnes etter § 2.

Departementet kan gi forskrift om beregning av engangsavgiften for motorvogner som nevnt i første og annet ledd.

§ 5 Det gis fritak for engangsavgift på

- a) motorvogner som registreres på kjennemerker med gule tegn på blå reflekterende bunn,
- b) motorvogner registrert på Den nordiske investeringsbank og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
- c) motorvogner som registreres på NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
- d) lett pansrede motorvogner til offentlig bruk,
- e) motorvogner til bruk utelukkende som banekjøretøy og i rally, samt motorsykler til bruk utelukkende i trial- og endurokonkurranseskjøring,
- f) ambulanser,
- g) begravelseskjøretøy,

- h) beltemotorsykler som ved første gangs registrering her i landet blir registrert på humanitær institusjon som skal benytte kjøretøyet i ambulansetjeneste,
- i) motorvogn som bare bruker elektrisitet til framdrift, herunder motorvogner hvor elektrisiteten er produsert i brenselceller. Fritaket omfatter ikke motorvogner hvor batteri under kjøring kan tilføres strøm ved bruk av en ekstern forbrenningsmotor,
- j) busser som ved første gangs registrering her i landet blir registrert på
 1. innehaver av løyve etter lov 21. juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn og fartøy § 6 eller § 9, eller som er utleid på kontrakt med varighet på ett år eller mer mellom innehaver av slikt løyve og selskap i samme konsern. Fritaket gjelder også busser som utfører rutetransport basert på kontrakt med varighet på ett år eller mer inngått med myndighet eller selskap som har slikt ruteløyve,
 2. institusjon eller organisasjon som tilbyr transport av funksjonshemmede mv.,
- k) motorvogner som innføres som arvegods etter tolloven § 5-1 første ledd bokstav e,
- l) motorvogner som innføres til midlertidig bruk etter tolloven § 6-1 annet ledd,
- m) beltevogner til Forsvaret,
- n) spesialutrustede kjøretøy til bruk for brannvesenet,
- o) motorvogner som til framdrift benytter stempeldrevet forbrenningsmotor som kun kan benytte hydrogen som drivstoff. Dette gjelder også kjøretøy som til framdrift benytter slik motor i kombinasjon med elektrisk motor (hybridbiler).

For motorvogner som kan benytte etanol som drivstoff gjøres fradrag i avgiften etter § 2 på kr 10 000. Med etanol menes i denne sammenheng konsentrasjoner på minst 85 pst. etanol.

Motorvogner som nevnt i første ledd bokstav a til c er fritatt for vrakpantavgift.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 6 Departementet kan gi forskrift om betaling av avgifter ved endring av en motorvogns avgiftsmessige status og om hva som skal anses som slik endring.

Departementet kan gi forskrift om betaling av avgift dersom det foretas endringer av en motorvogn som har betydning for grunnlaget for beregning av avgiften, og om hva som skal anses som en slik endring.

§ 7 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 8 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning eller også ellers en klart urimelig virkning.

B. Årsavgift (kap. 5536 post 72)

§ 1 For 2016 skal det i henhold til lov 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorvogner og båter betales årsavgift til statskassen for innenlandsregistrerte kjøretøy med tillatt totalvekt mindre enn 7 500 kg med følgende beløp (kr):

- a) 3 135 for personbiler, varebiler, campingbiler, busser, kombinerte biler, lastebiler, samt trekkbiler med tillatt totalvekt fra og med 3 500 kg,
- b) 3 655 for dieseldrevne motorvogner som nevnt i bokstav a som ikke har fabrikkmontert partikkelfilter,
- c) 3 135 for årsprøvekjennermerker for motorvogner,
- d) 1 920 for motorsykler; trehjuls, lette, mellomtunge og tunge,
- e) 445 for
 1. motorvogner som er registrert på innehaver av løyve etter lov 21. juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn eller fartøy § 9 som drosje (ikke reserve- eller erstatningsdrosje) eller for transport av funksjonshemmede,
 2. motorvogner som er registrert på innehaver av løyve etter lov 21. juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogner eller fartøy § 6, eller som er utleid på kontrakt med varighet på ett år eller mer mellom innehaver av slikt løyve og selskap i samme konsern. Dette gjelder også motorvogn som utfører rute-transport basert på kontrakt med varighet på ett år eller mer inngått med myndighet eller selskap som har slikt ruteløyve,
 3. motorvogner som er godkjent og registrert som ambulanse eller som er registrert som begravelseskjøretøy på begravelsesbyrå og lignende,
 4. motorvogner som er registrert på kjennemerker med lysegule tegn på sort bunn,
 5. motorvogner som bare bruker elektrisitet til framdrift, herunder motorvogner hvor elektrisiteten er produsert i brenselceller,
 6. motorredskap,
 7. beltekjøretøy,
 8. trekkbiler som ikke omfattes av bokstav a eller b,
 9. mopeder,

10. traktorer,

11. motorvogner som er 30 år eller eldre.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Unntatt fra avgiftsplikt er:

- a) motorvogner som er registrert på kjennemerker med gule tegn på blå reflekterende bunn,
- b) motorvogner som er registrert på Den nordiske investeringsbank og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
- c) motorvogner som er registrert på NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
- d) motorvogner registrert til bruk på Svalbard,
- e) motorvogn som er stjålet i løpet av året.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 3 Det skal betales full avgift for kjøretøy som er registrert per 1. januar eller som blir registrert i første halvår og for årsprøvekjennermerker som er tildelt per 1. januar eller som blir tildelt i første halvår.

Det skal ikke betales avgift for motorvogner som innen avgiftens forfall leveres til godkjent oppsamlingsplass for bilvrak eller til bilopphuggeri for vraking/hugging.

Det skal betales halv avgift på kjøretøy som

- a) leveres til godkjent oppsamlingsplass for bilvrak eller til bilopphuggeri for vraking/hugging i første halvår, men etter avgiftens forfall,
- b) registreres eller tildeles årsprøvekjennermerker i annet halvår.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensing av og vilkår for å betale halv avgift.

§ 4 Avgift som ikke er betalt innen forfall, forhøyes med kr 250. For kjøretøy som nevnt i § 1 bokstav e forhøyes avgiften med kr 50.

Departementet kan gi forskrift om innkreving av tilleggsavgiften.

§ 5 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 6 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

C. Vektårsavgift (kap. 5536 post 73)

§ 1 Fra 1. januar 2016 skal det i henhold til lov 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter betales vektgradert årsavgift til stats-

kassen på innenlandsregistrerte kjøretøy på minst 7 500 kg. For dieseldrevne kjøretøy skal det i tillegg betales miljødifferensiert årsavgift.

1. Vektgradert årsavgift*Motorkjøretøy*

Avgiftsgruppe (kg)	Luftfjæring (kr)	Annet fjæringssystem (kr)
<i>2 eller flere aksler</i>		
7 500–11 999	448	448
<i>2 aksler</i>		
12 000–12 999	448	803
13 000–13 999	803	1 434
14 000–14 999	1 434	1 833
15 000 og over	1 833	3 583
<i>3 aksler</i>		
12 000–14 999	448	448
15 000–16 999	803	1 066
17 000–18 999	1 066	1 720
19 000–20 999	1 720	2 095
21 000–22 999	2 095	2 986
23 000 og over	2 986	4 394
<i>Minst 4 aksler</i>		
12 000–24 999	2 095	2 119
25 000–26 999	2 119	3 056
27 000–28 999	3 056	4 587
29 000 og over	4 587	6 590

Kombinasjoner av kjøretøy – vogntog

Avgiftsgruppe (kg)	Luftfjæring (kr)	Annet fjæringssystem (kr)
<i>2 + 1 aksler</i>		
7 500–13 999	448	448
14 000–15 999	448	448
16 000–17 999	448	608
18 000–19 999	608	812
20 000–21 999	812	1 305
22 000–22 999	1 305	1 557
23 000–24 999	1 557	2 451
25 000–27 999	2 451	3 955
28 000 og over	3 955	6 609

Avgiftsgruppe (kg)	Luftfjæring (kr)	Annet fjæringssystem (kr)
<i>2 + 2 aksler</i>		
16 000–24 999	791	1 246
25 000–25 999	1 246	1 763
26 000–27 999	1 763	2 382
28 000–28 999	2 382	2 783
29 000–30 999	2 783	4 281
31 000–32 999	4 281	5 768
33 000 og over	5 768	8 523
<i>2 + minst 3 aksler</i>		
16 000–37 999	4 679	6 340
38 000–40 000	6 340	8 456
over 40 000	8 456	11 324
<i>Minst 3 + 1 aksler</i>		
16 000–24 999	791	1 246
25 000–25 999	1 246	1 763
26 000–27 999	1 763	2 382
28 000–28 999	2 382	2 783
29 000–30 999	2 783	4 281
31 000–32 999	4 281	5 768
33 000 og over	5 768	8 523
<i>Minst 3 + 2 aksler</i>		
16 000–37 999	4 189	5 643
38 000–40 000	5 643	7 631
over 40 000	7 631	11 073
<i>Minst 3 + minst 3 aksler</i>		
16 000–37 999	2 576	3 024
38 000–40 000	3 024	4 291
over 40 000	4 291	6 569

2. Miljødifferensiert årsavgift for dieseldrevne kjøretøy

Avgasskravnivå (EURO)								
Vektklasser (kg)	Ingen (kr)	I (kr)	II (kr)	III (kr)	IV (kr)	V (kr)	VI eller strengere (kr)	0-utslipp (kr)
7 500–11 999	5 738	3 189	2 231	1 359	715	447	112	0
12 000–19 999	9 415	5 232	3 658	2 231	1 178	730	183	0
20 000 og over	16 740	9 589	6 801	4 087	2 158	1 341	336	0

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten.

§ 2 Departementet kan gi forskrift om hvilke fjæringssystemer som kan likestilles med luftfjæring og om fastsettelse av avgasskravnivå, herunder krav til dokumentasjon for registreringsår og avgasskravnivå.

Departementet kan gi forskrift om etterberegning av avgift dersom det viser seg at et kjøretøy ikke oppfyller de krav til avgassutslipp som lå til grunn ved beregning av avgiften.

§ 3 Departementet kan gi forskrift om betaling av avgift for utenlandsregistrerte kjøretøy etter antall døgn de befinner seg i Norge (døgnavgift), herunder fastsette høyere døgnavgift for kjøretøy som er registrert i et land som krever høyere bruksavgifter av norske kjøretøy enn av dette lands kjøretøy, samt treffe gjensidige avtaler med andre land om fritak for eller nedsettelse av døgnavgiften.

§ 4 Avgiftsgrunnlaget er den vekt som er oppgitt som tillatt totalvekt i motorvognregisteret. For semitrailere er avgiftsgrunnlaget den del av totalvekten som faller på semitrailerens aksler. Hvis kjøretøyets totalvekt ikke går fram av vognkortet, settes totalvekten til summen av kjøretøyets egenvekt og tillatt (registrert) lasteevne.

Departementet kan gi forskrift om grunnlaget for avgiften, herunder at avgiftsgrunnlaget skal settes lavere enn kjøretøyets tillatte totalvekt.

§ 5 Følgende kjøretøy er fritatt for vektgradert og miljødifferensiert årsavgift:

- a) traktorer,
- b) kjøretøy registrert på kjennemerker med lysegule typer på sort bunn,
- c) motorredskaper,
- d) kjøretøy som er 30 år eller eldre, unntatt tilhengere,

- e) kjøretøy som i forbindelse med transport av gods fraktes på jernbane (kombinert godstransport),
- f) kjøretøy som er registrert på NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 6 Departementet kan gi forskrift om utskriving av avgiften i flere terminer og om forholdsmessig beregning av avgiften ved avregistrering, vraking og omregistrering.

Departementet kan gi forskrift om betaling av avgift basert på en dagsats på to pst. av full vektårsavgift med et fastsatt minstebeløp.

§ 7 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 8 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

D. Omregistreringsavgift (kap. 5536 post 75)

§ 1 Fra 1. januar 2016 skal det i henhold til lov 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter betales avgift til statskassen ved omregistrering av nevnte, tidligere her i landet registrerte motorvogner, og tilhengere med følgende beløp:

	Registreringsår		
	2016 til 2013 (kr)	2012 til 2005 (kr)	2004 og eldre (kr)
a) Mopeder, motorsykler og beltemotorsykler	513	513	513
b) Personbiler			
Egenvekt (typegodkjent):			
1. t.o.m. 1 200 kg	3 895	2 563	1 538
2. over 1 200 kg	5 945	3 588	1 538
c) Lastebiler, trekkbiler, varebiler, kombinerte biler, campingbiler, beltebiler og busser med tillatt totalvekt inntil 7 500 kg	1 948	1 230	1 025
d) Biltilhengere, herunder semitrailere og campingtilhengere, med egenvekt (typegodkjent) over 350 kg	513	513	513

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak for avgift ved omregistrering av kjøretøy:

- a) ved ren navneendring,
- b) på ektefelle,
- c) mellom foreldre og barn som arv (fullt skifte),
- d) som er 30 år eller eldre,
- e) som utloddes og som tidligere har vært registrert på utlodderen,
- f) som skal registreres på kjennemerker med gule tegn på blå reflekterende bunn,
- g) på NATO eller NATOs hovedkvarter i Norge, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
- h) som registreres på Den nordiske investeringsbank og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
- i) som har vært registrert på samme eier i to måneder eller mindre (samlet påskiltings-/registreringstid),
- j) som tas tilbake av selger som følge av heving eller omlevering etter kjøpslovens eller forbrukerkjøpslovens bestemmelser,
- k) ved omorganiseringer som gjennomføres med lovfestet selskapsrettslig kontinuitet, samt ved omorganiseringer som kan gjennomføres med skattemessig kontinuitet etter skatteloven §§ 11-2 til 11-5, § 11-11 og § 11-20 med tilhørende forskrifter. Omorganiseringen og omregistreringen av kjøretøy må ha funnet sted etter 1. januar 2016,
- l) ved sletting av registrert eier eller medeier i motorvognregisteret.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Om veibruksavgift på drivstoff (kap. 5538 post 70, 71 og 72)

I

§ 1 Fra 1. januar 2016 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales veibruksavgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende drivstoff:

- a) bensin per liter
 1. svovelfri bensin (under 10 ppm svovel): kr 4,99,

2. lavsvovlet bensin (under 50 ppm svovel): kr 5,03,
3. annen bensin: kr 5,03.
- b) mineralolje til framdrift av motorvogn (autodiesel) per liter
 1. svovelfri mineralolje (under 10 ppm svovel): kr 3,44,
 2. lavsvovlet mineralolje (under 50 ppm svovel): kr 3,50,
 3. annen mineralolje: kr 3,50,
- c) naturgass per Sm³: kr 5,95

Andel bioetanol innblandet i bensin, andel biodiesel innblandet i mineralolje, og andel biogass innblandet i naturgass, inngår ikke i avgiftsgrunnlaget ved beregningen av avgiften etter første ledd bokstav a til c.

For bioetanol og biodiesel som omfattes av omsetningskravet i produktforskriften § 3-3 svares avgift etter satsene som gjelder for henholdsvis bensin og mineralolje til framdrift av motorvogn etter første ledd.

Avgiften kommer i tillegg til avgift som skal betales etter Stortingets vedtak om CO₂-avgift og svovelavgift på mineralske produkter.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Olje som er merket i samsvar med forskrift fastsatt av departementet, skal ikke ilegges avgift etter § 1 første ledd bokstav b.

Departementet kan bestemme at

- a) fritak for avgiftsplikten kan skje på annen måte enn ved bruk av merket olje,
- b) avgift skal betales ved bruk av merket olje.

§ 3 På vilkår fastsatt av departementet kan det benyttes merket olje

- a) i følgende motorvogner:
 1. traktorer,
 2. motorvogner registrert på kjennemerker med lysegule tegn på sort bunn,
 3. motorredskaper,
 4. tilhørende Den nordiske investeringsbank og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
 5. tilhørende NATO eller NATOs hovedkvarter i Norge, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred.
- b) til annen bruk enn framdrift av motorvogn.

§ 4 Det gis fritak for avgift på drivstoff som

- a) utføres til utlandet,

- b) legges inn på tollager når varene er bestemt til utførsel,
 - c) innføres
 - 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 - 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
 - 3. etter tolloven § 5-9, og er av mindre verdi,
 - d) etter tolloven § 5-3 leveres til eller innføres av
 - 1. diplomater,
 - 2. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 - 3. Den nordiske investeringsbank,
 - e) kommer i retur til registrert virksomhets lager.
- Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 5 Det gis fritak eller ytes tilskudd for avgift på bensin som

- a) brukes i fly, unntatt Forsvarets fly,
- b) brukes til teknisk og medisinsk formål,
- c) brukes i anlegg eller innretninger som har tilknytning til utnyttelse av naturforekomster i havområder utenfor norsk territorialgrense, til transport mellom land og slike anlegg eller innretninger og for spesialskip som har oppdrag i slik virksomhet,
- d) brukes i båter og snøscootere i veiløse strøk,
- e) brukes i motorsager og andre arbeidsredskaper med 2-taktsmotor dersom bensinen har særlige helse- og miljømessige egenskaper,
- f) er gjenvunnet i VRU-anlegg (Vapour Recovery Unit).

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 6. Det gis fritak for avgift på naturgass

- a) til bruk i følgende motorvogner:
 - 1. traktorer,
 - 2. motorvogner registrert på kjennemerker med lysegule tegn på sort bunn,
 - 3. motorredskaper,
 - 4. tilhørende Den nordiske investeringsbank og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
 - 5. tilhørende NATO eller NATOs hovedkvarter i Norge, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred.
- b) til annen bruk enn framdrift av motorvogn.

§ 7 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 8 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

II

Fra 1. juli 2016 gjøres følgende endringer:

§ 1 første ledd ny bokstav d skal lyde:

d) LPG per kg: kr 6,91.

§ 1 annet ledd skal lyde:

Andel bioetanol innblandet i bensin, andel biodiesel innblandet i mineralolje, og andel biogass innblandet i naturgass og LPG, inngår ikke i avgiftsgrunnlaget ved beregningen av avgiften etter første ledd bokstav a til d.

§ 6 skal lyde:

§ 6. Det gis fritak for avgift på naturgass og LPG

- a) til bruk i følgende motorvogner:
 - 1. traktorer,
 - 2. motorvogner registrert på kjennemerker med lysegule tegn på sort bunn,
 - 3. motorredskaper,
 - 4. tilhørende Den nordiske investeringsbank og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
 - 5. tilhørende NATO eller NATOs hovedkvarter i Norge, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred.
- b) til annen bruk enn framdrift av motorvogn.

Om avgift på elektrisk kraft (kap. 5541 post 70)

I

§ 1 Fra 1. januar 2016 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen med 16 øre per kWh på elektrisk kraft som leveres her i landet.

Det skal betales avgift med 0,48 øre per kWh for kraft som leveres

- a) til industri, bergverk, produksjon av fjernvarme og arbeidsmarkedsbedrifter som utøver industriproduksjon. Den reduserte satsen omfatter elektrisk kraft som benyttes i forbindelse med selve produksjonsprosessen, og
- b) i Finnmark og følgende kommuner i Nord-Troms: Karlsøy, Kvæangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord.

Det skal betales avgift ved uttak av elektrisk kraft til eget bruk.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak for avgift på kraft som

- a) er produsert ved energigjenvinningsanlegg og leveres direkte til sluttbruker,
- b) er produsert i aggregat med generator som har merkeytelse mindre enn 100 kVA og leveres direkte til sluttbruker,
- c) er produsert i nødstrømsaggregat når den normale elektrisitetsforsyning har sviktet,
- d) er produsert i mottrykksanlegg,
- e) leveres til NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
- f) leveres til Den nordiske investeringsbanks offisielle virksomhet,
- g) brukes til kjemisk reduksjon eller elektrolyse, metallurgiske og mineralogiske prosesser,
- h) leveres til veksthusnæringen,
- i) leveres til husholdninger og offentlig forvaltning i Finnmark og følgende kommuner i Nord-Troms: Karlsøy, Kvæangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord,
- j) leveres i direkte sammenheng med produksjon av elektrisk kraft,
- k) leveres til bruk til framdrift av tog eller annet skinnegående transportmiddel, herunder oppvarming av og belysning i transportmiddelet. Fritaket omfatter også trolleybuss.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

II

Fra den tid departementet bestemmer gjøres følgende endringer:

§ 1 annet ledd bokstav c og d skal lyde:

- c) til datasentre med uttak over 5 MW,
- d) fra land til skip i næringsvirksomhet med brutto-tonnasje over 400 tonn.

§ 2 første ledd bokstav h skal lyde:

- h) leveres energiintensive foretak i treforedlingsindustrien som deltar i godkjent energieffektiviseringsprogram. Fritaket gjelder kun kraft som benyttes i forbindelse med selve produksjonsprosessen,

Bokstav h til k blir i til l.

Om grunnavgift på mineralolje mv. (kap. 5542 post 70)

§ 1 Fra 1. januar 2016 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av mineralolje med kr 1,63 per liter. For mineralolje til treforedlingsindustrien og produsenter av fargestoffer og pigmenter skal det betales avgift med kr 0,147 per liter.

Avgiftsplikten omfatter ikke

- a) flyparafin (jetparafin) som leveres til bruk om bord i fly,
- b) drivstoff som pålegges avgift etter Stortingets vedtak om veibruksavgift på drivstoff.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak for avgift på mineralolje som

- a) utføres til utlandet,
- b) legges inn på tollager når varene er bestemt til utførsel,
- c) innføres
 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
 3. etter tolloven § 5-9, og er av mindre verdi,
- d) etter tolloven § 5-3 leveres til eller innføres av
 1. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 2. Den nordiske investeringsbank,
- e) kommer i retur til registrert virksomhets lager,
- f) brukes til skip i utenriks fart,
- g) brukes til gods- og passasjertransport i innenriks sjøfart,
- h) brukes til fiske og fangst i nære farvann,
- i) brukes til fiske og fangst i fjerne farvann,
- j) brukes i anlegg eller innretninger som har tilknytning til utnyttelse av naturforekomster i havområder utenfor norsk territorialgrense, til transport mellom land og slike anlegg eller innretninger og for spesialskip som har oppdrag i slik virksomhet,
- k) brukes som råstoff i industriell virksomhet der som mineraloljen i sin helhet inngår og forblir i det ferdige produkt,
- l) brukes i sildemel- og fiskemelindustrien,

- m) brukes til framdrift av tog eller annet skinnegående transportmiddel, herunder oppvarming av og belysning i transportmiddelet,
- n) brukes til høsting av tang og tare.

Det gis fritak for avgift for andel av biodiesel i mineraloljen.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Om miljøavgifter på mineralske produkter mv.

A. Avgift på smøreolje mv. (kap. 5542 post 71)

§ 1 Fra 1. januar 2016 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av smøreolje mv. med kr 2,13 per liter.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak for avgift på smøreolje mv. som

- a) utføres til utlandet,
- b) legges inn på tollager når varene er bestemt til utførsel,
- c) innføres
 - 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 - 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
 - 3. etter tolloven § 5-9, og er av mindre verdi,
- d) etter tolloven § 5-3 leveres til eller innføres av NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
- e) kommer i retur til registrert virksomhets lager,
- f) brukes i utenriks fart,
- g) brukes i fiske og fangst i fjerne farvann,
- h) brukes i anlegg eller innretninger som har tilknytning til utnyttelse av naturforekomster i havområder utenfor norsk territorialgrense, til transport mellom land og slike anlegg eller innretninger og for spesialskip som har oppdrag i slik virksomhet,
- i) brukes i fly, unntatt olje til Forsvarets fly,
- j) brukes som råstoff i industriell virksomhet dersom smøreoljen i sin helhet inngår og forblir i det ferdige produkt,
- k) omsettes i forbrukerpakninger med innhold mindre enn 0,15 liter,

- l) er påfylt kjøretøy, maskiner o.l. ved inn- eller utførsel.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

B. CO₂-avgift på mineralske produkter (kap. 5543 post 70)

§ 1 Fra 1. januar 2016 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales CO₂-avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende mineralske produkter med følgende beløp:

- a) mineralolje (generell sats): kr 0,92 per liter.
Mineralolje
 - til innenriks kvotepliktig luftfart: kr 1,08 per liter,
 - til annen innenriks luftfart og ikke-kommersielle privatflyginger: kr 1,08 per liter,
 - til treforedlingsindustrien, sildemel- og fiskemelindustrien: kr 0,31 per liter,
 - til fiske og fangst i nære farvann: kr 0,28 per liter,
 - som ilegges veibruksavgift på drivstoff: kr 1,12 per liter,
- b) bensin: kr 0,97 per liter,
- c) naturgass: kr 0,84 per Sm³,
- d) LPG: kr 1,26 per kg.

Det skal betales avgift med kr 0,057 per Sm³ naturgass og kr 0 per kg LPG for produkter som leveres til

- a) industri og bergverk som benyttes i forbindelse med selve produksjonsprosessen,
- b) bruk som gir kvotepliktige utslipp etter klimakvoteloven.

Fritaket i § 2 første ledd bokstav g kommer ikke til anvendelse for naturgass og LPG, samt for mineralolje og bensin til innenriks kvotepliktig luftfart.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak for CO₂-avgift på mineralske produkter som

- a) utføres til utlandet,
- b) legges inn på tollager når varene er bestemt til utførsel,

- c) innføres
 - 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 - 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
 - 3. etter tolloven § 5-9, og er av mindre verdi,
- d) etter tolloven § 5-3 leveres til eller innføres av
 - 1. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 - 2. Den nordiske investeringsbank,
- e) kommer i retur til registrert virksomhets lager,
- f) brukes som råstoff i industriell virksomhet på en slik måte at det ikke oppstår utslipp av karbon til luft eller utslippet er vesentlig lavere enn det mengden råstoff skulle tilsi,
- g) leveres til bruk som gir kvotepliktige utslipp etter klimakvoteloven.

§ 3 Det gis fritak for CO₂-avgift på mineralolje til bruk i

- a) motorvogner tilhørende diplomater mv.,
- b) skip i utenriks fart,
- c) fiske og fangst i fjerne farvann,
- d) fly i utenriks fart.

Det gis fritak for avgift for andel biodiesel i mineralolje.

§ 4 Det gis fritak for CO₂-avgift på bensin

- a) til bruk i motorvogner tilhørende diplomater mv.,
- b) til tekniske og medisinske formål,
- c) til bruk i motorsager og andre arbeidsredskaper med 2-taktsmotor dersom bensinen har særlige helse- og miljømessige egenskaper,
- d) til bruk i fly i utenriks fart,
- e) som er gjenvunnet i VRU-anlegg (Vapour Recovery Unit).

Det gis fritak for avgift for andel bioetanol i bensin.

§ 5 Det gis fritak for CO₂-avgift på naturgass og LPG til

- a) kjemisk reduksjon eller elektrolyse, metallurgiske og mineralogiske prosesser,
- b) veksthusnæringen,
- c) motorvogner tilhørende diplomater mv.,
- d) skip i utenriks fart,
- e) fly i utenriks fart,
- f) fiske og fangst i fjerne farvann,
- g) fiske og fangst i nære farvann,
- h) gods- og passasjertransport i innenriks sjøfart,
- i) offshorefartøy,
- j) bruk som gir utslipp som er avgiftspliktig etter Stortingets vedtak om CO₂-avgift i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen.

Det gis fritak for avgift for andel biogass og hydrogen i naturgass og LPG.

§ 6 Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 7 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 8 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

C. Svovelavgift (kap. 5543 post 71)

§ 1 Fra 1. januar 2016 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales svovelavgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av mineralolje som inneholder over 0,05 pst. vektandel svovel med 13,3 øre per liter for hver påbegynt 0,25 pst. vektandel svovel.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak for svovelavgift på mineralolje som

- a) utføres til utlandet,
- b) legges inn på tollager når varene er bestemt til utførsel,
- c) innføres
 - 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 - 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
 - 3. etter tolloven § 5-9, og er av mindre verdi,
- d) etter tolloven § 5-3 leveres til eller innføres av
 - 1. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 - 2. Den nordiske investeringsbank,
- e) kommer i retur til registrert virksomhets lager,
- f) brukes i skip i utenriks fart,
- g) brukes i fly i utenriks fart,
- h) brukes i fiske og fangst i fjerne farvann,
- i) gir utslipp av svovel til atmosfæren mindre enn det svovelinnholdet i mineraloljen skulle tilsi.

Det gis fritak for avgift for andel av biodiesel i mineralolje.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Om avgift på trikloreten (TRI) og tetrakloreten (PER) (kap. 5547 post 70 og 71)

§ 1 Fra 1. januar 2016 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av trikloreten (TRI) og tetrakloreten (PER), herunder gjenvunnet TRI og PER.

Avgiftsplikten omfatter TRI og PER som inngår som bestanddel i andre produkter. Avgift betales bare dersom andelen TRI er over 1 vektprosent av produktets totale vekt eller andelen PER er over 0,1 vektprosent av produktets totale vekt.

Avgift skal betales med følgende beløp:

Innhold TRI/PER	kr per kg	
Pst.	TRI	PER
over 0,1 t.o.m. 1		0,70
over 1 t.o.m. 5	3,49	3,49
over 5 t.o.m. 10	6,98	6,98
over 10 t.o.m. 30	20,93	20,93
over 30 t.o.m. 60	41,85	41,85
over 60 t.o.m. 100	69,75	69,75

Ved beregning av avgift benyttes den høyeste av enten faktisk eller oppgitt andel TRI eller PER.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak for avgift på varer som

- a) utføres til utlandet,
- b) legges inn på tollager når varene er bestemt til utførsel,
- c) innføres
 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
 3. etter tolloven § 5-9, og er av mindre verdi,
- d) etter tolloven § 5-3 leveres til eller innføres av NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
- e) kommer i retur til produsents eller importørs lager,
- f) gjenvinnes til eget bruk.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet

og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Om avgift på hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK) (kap. 5548 post 70)

§ 1 Fra 1. januar 2016 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK), herunder gjenvunnet HFK og PFK. Avgift på HFK og PFK betales med kr 0,383 per kg multiplisert med den GWP-verdi (global warming potential) den enkelte avgiftspliktige HFK og PFK-gassen representerer.

Avgiftsplikten omfatter alle blandinger av HFK og PFK, både innbyrdes blandinger og blandinger med andre stoffer, samt HFK og PFK som inngår som bestanddel i andre varer.

Departementet kan gi forskrift om at for HFK og PFK som inngår som bestanddel i andre varer, skal avgift fastsettes på annen måte enn etter vekt og at avgiften skal betales etter sjablongsatser.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften, samt fastsettelse av GWP-verdi.

§ 2 Det gis fritak for avgift på varer som

- a) utføres til utlandet,
- b) legges inn på tollager når varene er bestemt til utførsel,
- c) innføres
 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
 3. etter tolloven § 5-9, og er av mindre verdi,
 4. til midlertidig bruk etter tolloven § 6-1 annet ledd,
- d) etter tolloven § 5-3 leveres til eller innføres av
 1. diplomater,
 2. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 3. Den nordiske investeringsbank,
- e) kommer i retur til registrert virksomhets lager,
- f) gjenvinnes.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

**Om avgift på utslipp av NO_x
(kap. 5509 post 70 og kap. 5549 post 70)**

§ 1 Fra 1. januar 2016 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen med kr 21,17 per kg utslipp av nitrogenoksider (NO_x) ved energiproduksjon fra følgende kilder:

- a) framdriftsmaskineri med samlet installert motor-effekt på mer enn 750 kW,
- b) motorer, kjeler og turbiner med samlet installert innfyrt effekt på mer enn 10 MW,
- c) fakler på innretninger på norsk kontinentalsokkel og anlegg på land.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak for avgift på utslipp av NO_x fra

- a) fartøy som går i fart mellom norsk og utenlandsk havn,
- b) fartøy som brukes til fiske og fangst i fjerne farvann,
- c) luftfartøy som går i fart mellom norsk og utenlandsk lufthavn,
- d) enheter omfattet av miljøavtale med staten om gjennomføring av NO_x-reduserende tiltak i samsvar med et fastsatt miljømål.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

**Miljøavgift på plantevernmidler
(kap. 5550 post 70)**

§ 1 For 2016 skal det betales miljøavgift på plantevernmidler. Avgiften betales til statskassen.

§ 2 Landbruks- og matdepartementet kan fastsette nærmere bestemmelser om beregning og betaling av avgiften.

Avgifter knyttet til mineralvirksomhet

**A. Avgift knyttet til andre undersjøiske naturforekomster enn petroleum
(kap. 5551 post 70)**

§ 1 For 2016 kan Nærings- og fiskeridepartementet ilegge avgift ved tildeling av konsesjoner for utforskning og undersøkelser etter og utnyttelse av

andre undersjøiske naturforekomster enn petroleumsforekomster. Avgiften betales til statskassen.

§ 2 Nærings- og fiskeridepartementet kan fastsette nærmere bestemmelser om beregning og betaling av avgiften.

**B. Årsavgift knyttet til mineraler
(kap. 5551 post 71)**

§ 1 For 2016 kan Nærings- og fiskeridepartementet ilegge årsavgift for undersøkelse og utvinning av landbaserte mineralforekomster etter mineralloven. Avgiften betales til statskassen.

§ 2 Nærings- og fiskeridepartementet kan fastsette nærmere bestemmelser om beregning og betaling av avgiften.

**Om avgift på sjokolade- og sukkervarer mv.
(kap. 5555 post 70)**

§ 1 Fra 1. januar 2016 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av sjokolade- og sukkervarer mv. med kr 19,79 per kg av varens avgiftspliktige vekt.

Avgiftsplikten omfatter også sjokolade- og sukkervarer som ikke er tilsatt sukker eller søtningsmiddel.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak for avgift på sjokolade- og sukkervarer som

- a) fra produsents eller importørs lager
 - 1. utføres til utlandet,
 - 2. leveres direkte eller via tollager til proviant etter tolloven § 4-23,
 - 3. leveres til toll- og avgiftsfritt utsalg på lufthavn etter tolloven § 4-30,
- b) innføres
 - 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 - 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
 - 3. etter tolloven § 5-9, og er av mindre verdi,
- c) etter tolloven § 5-3 fra produsents eller importørs lager leveres til eller innføres av
 - 1. diplomater,
 - 2. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 - 3. Den nordiske investeringsbank,
- d) kommer i retur til produsents eller importørs lager,
- e) brukes som råstoff mv. ved framstilling av varer.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Om avgift på alkoholfrie drikkevarer mv. (kap. 5556 post 70)

§ 1 Fra 1. januar 2016 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende alkoholfrie varer med følgende beløp per liter:

- a) Drikkevarer:
 - 1. tilsatt sukker eller kunstig søtstoff: kr 3,27,
 - 2. basert på frukt, bær eller grønnsaker og tilsatt kunstig søtstoff: kr 1,64,
- b) Sirup:
 - 1. tilsatt sukker eller kunstig søtstoff og som brukes til ervervsmessig framstilling av alkoholfrie drikkevarer i dispensere, fontener og lignende: kr 19,92,
 - 2. basert på frukt, bær eller grønnsaker og tilsatt kunstig søtstoff og som brukes til ervervsmessig framstilling av alkoholfrie drikkevarer i dispensere, fontener og lignende: kr 9,96.

Med alkoholfrie drikkevarer likestilles drikk med alkoholstyrke til og med 0,7 volumprosent alkohol.

Avgiftsplikten omfatter ikke varer i pulverform eller melkeprodukter tilsatt til og med 15 gram sukker per liter.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak for avgift på drikkevarer som

- a) fra produsents og importørs lager
 - 1. utføres til utlandet,
 - 2. leveres direkte eller via tollager til proviant etter tolloven § 4-23,
 - 3. leveres til toll- og avgiftsfritt utvalg på lufthavn etter tolloven § 4-30,
- b) innføres
 - 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 - 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
 - 3. etter tolloven § 5-9, og er av mindre verdi,
- c) etter tolloven § 5-3 fra produsents eller importørs lager leveres til eller innføres av
 - 1. diplomater,

- 2. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
- 3. Den nordiske investeringsbank,
- d) kommer i retur til produsents eller importørs lager,
- e) brukes til ervervsmessig framstilling av annet enn drikkevarer.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Om avgift på sukker mv. (kap. 5557 post 70)

§ 1 Fra 1. januar 2016 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på sukker mv. med kr 7,66 per kg av varens avgiftspliktige vekt.

Avgiftsplikten omfatter:

- a) sukker (roe-/bete- og rørsukker),
 - b) sirup og sukkeroppløsning av nevnte varer.
- Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.
- § 2 Det gis fritak for avgift på sukker som
- a) fra produsents og importørs lager
 - 1. utføres til utlandet,
 - 2. leveres direkte eller via tollager til proviant etter tolloven § 4-23,
 - 3. leveres til toll- og avgiftsfritt utvalg på lufthavn etter tolloven § 4-30,
 - b) innføres
 - 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 - 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
 - 3. etter tolloven § 5-9, og er av mindre verdi,
 - c) etter tolloven § 5-3 fra produsents eller importørs lager leveres til eller innføres av
 - 1. diplomater,
 - 2. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 - 3. Den nordiske investeringsbank,
 - d) kommer i retur til produsents eller importørs lager,
 - e) brukes til ervervsmessig framstilling av varer,
 - f) brukes til biavl.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Om avgifter på drikkevareemballasje (kap. 5559 post 70–74)

§ 1 Fra 1. januar 2016 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales miljøavgift og grunnavgift til statskassen på drikkevareemballasje ved innførsel og innenlandsk produksjon av drikkevarer.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det skal betales miljøavgift på drikkevareemballasje med følgende beløp per emballasjeeinheit:

- a) glass og metall: kr 5,59,
- b) plast: kr 3,37,
- c) kartong og papp: kr 1,38.

Departementet kan gi forskrift om fritak for miljøavgift dersom emballasjen inngår i et retursystem, herunder fastsette vilkår for fritak.

§ 3 Det skal betales grunnavgift på engangsemballasje med kr 1,15 per emballasjeeinheit.

Som engangsemballasje anses emballasje som ikke kan gjenbrukes i sin opprinnelige form.

§ 4 Emballasje som inneholder følgende drikkevarer er fritatt for grunnavgift:

- a) melk og melkeprodukter,
- b) drikkevarer framstilt av kakao og sjokolade og konsentrater av dette,
- c) varer i pulverform,
- d) korn- og soyabaserte melkeerstatningsprodukter,
- e) morsmelkerstatning.

Drikkevarer som nevnt i første ledd bokstav c og e er også fritatt for miljøavgift.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 5 Det gis fritak for miljø- og grunnavgift på drikkevareemballasje som

- a) fra registrert virksomhets og importørs lager
 1. utføres til utlandet,
 2. leveres direkte eller via tollager til proviant etter tolloven § 4-23,
 3. leveres til toll- og avgiftsfritt utsalg på lufthavn etter tolloven § 4-30,
- b) innføres

1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
3. etter tolloven § 5-9, og er av mindre verdi,
- c) etter tolloven § 5-3 fra registrert virksomhets eller importørs lager leveres til eller innføres av
 1. diplomater,
 2. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 3. Den nordiske investeringsbank,
- d) kommer i retur til produsents eller importørs lager,
- e) har rominnhold på minst fire liter.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 6 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 7 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Flypassasjeravgift (kap. 5561 post 70)

§ 1 Fra den tid departementet bestemmer skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på ervervsmessig flyging fra norske lufthavner med kr 80 per passasjer.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak for avgift på flyging av

- a) luftbefordrerens ansatte på tjenestereise,
- b) barn under to år,
- c) transitt- og transferpassasjerer.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Dokumentavgift (kap. 5565 post 70)

§ 1 Fra 1. januar 2016 skal det i henhold til lov 12. desember 1975 nr. 59 om dokumentavgift betales avgift til statskassen ved tinglysing av dokument som overfører hjemmel til fast eiendom, herunder bygning på fremmed grunn og tilhørende festerett til

tomta. Avgift skal betales med 2,5 pst. av avgiftsgrunnlaget, men minst kr 250.

Ved tinglysing av første gangs overføring av hjemmel til eierseksjon eller til fysisk del av eiendom i forbindelse med oppløsning av borettslag og boligaksjeselskaper, betales avgift med kr 1 000 per hjemmelsoverføring.

§ 2 Fritatt for avgift er

- a) gaveandel i dokument som inneholder gave og lignende til det offentlige eller til stiftelser og legater med allmennyttige formål, eller til foreninger med allmennyttige formål som har styresete her i landet,
- b) dokument som overfører rettigheter til fast eiendom til utenlandske diplomatiske og konsulære misjoner,
- c) overføring av hjemmel til fast eiendom til Den nordiske investeringsbank og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
- d) egen sameieandel i den enkelte eiendom ved overtagelse av fast eiendom ved oppløsning av sameie,
- e) overføring av hjemmel til fast eiendom mellom ektefeller,
- f) ideell arveandel etter loven i den enkelte eiendom ved overtagelse av fast eiendom på skifte eller fra uskiftet bo. Forskudd på arv regnes ikke som arveandel og heller ikke testamentsarv i den utstrekning den overstiger lovens arveandel,
- g) overføring av hjemmel til fast eiendom til forrige hjemmelshaver eller dennes ektefelle, i forbindelse med salg etter reglene om tvangssalg,
- h) overføring av hjemmel til fast eiendom til NATO eller NATOs hovedkvarter i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av,
- i) overføring av hjemmel til fast eiendom mellom Kongen, Dronningen, den nærmeste arveberettigede til tronen i hvert etterfølgende slektsledd og disse personers ektefeller, samt disses felles barn som ikke er fylt 20 år ved utgangen av det år overføringen skjer,
- j) overføring av hjemmel til fast eiendom til testamentsarving dersom overføring av hjemmel til ny erverver tinglyses samme dag,
- k) overføring av hjemmel til fast eiendom ved omorganiseringer som kan gjennomføres med skattemessig kontinuitet etter skatteloven §§ 11-2 til 11-5, § 11-11 og § 11-20 med tilhørende forskrifter. Omorganiseringen og tinglysingen av hjemmelen til fast eiendom må ha funnet sted etter 1. januar 2016.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 3 Ved førstegangsoverføring av en selvstendig og i sin helhet nyoppført bygning som ikke er tatt i bruk, og overføring av bygg under arbeid betales avgift bare av salgsverdien av tomta dersom det blir tinglyst hjemmelsoverføring til denne.

§ 4 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

Avgift på frekvenser mv. (kap. 5583 post 70)

§ 1 Fra 1. januar 2016 skal det betales avgift til statskassen for bruk av frekvenser til drift av system for mobilkommunikasjon med følgende beløp:

– UMTS	kr 1 306 000 per MHz (frekvensdupleks) disponert båndbredde,
– GSM 800	kr 1 412 000 per MHz (frekvensdupleks) disponert båndbredde,
– GSM 900	kr 1 412 000 per MHz (frekvensdupleks) disponert båndbredde,
– GSM 1800	kr 1 412 000 per MHz (frekvensdupleks) disponert båndbredde,
– CDMA 450	kr 1 238 000 per MHz (frekvensdupleks) disponert båndbredde.

Samferdselsdepartementet kan dersom det er nødvendig av hensyn til effektiv utnyttelse av frekvensene, endre avgiftsnivået for tildelte frekvenser.

Samferdselsdepartementet fastsetter nærmere bestemmelser om betaling av avgiften.

§ 2 For 2016 kan Samferdselsdepartementet selge femsifrede telefonnummer. Prisene fastsettes av Samferdselsdepartementet. Beløpet betales til statskassen.

Inntekter ved tildeling av frekvenstillatelser (kap. 5309 post 29)

§ 1 For 2016 kan Samferdselsdepartementet innhente inntekter ved tildeling av frekvenstillatelser. Beløpet betales til statskassen.

§ 2 Samferdselsdepartementet kan gi forskrift om betaling av beløpet.

IX

Storingsvedtak om toll for budsjettåret 2016 (kap. 5511 post 70 og 71)

§ 1 Plikten til å svare toll

Fra 1. januar 2016 skal det svares toll ved innførsel av varer etter bestemmelsene i lov 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel (tolloven) og etter de satser som følger av annet ledd.

De ordinære tollsatsene for 2015 skal fortsatt gjelde fra 1. januar 2016.

§ 2 Preferansetoll

Vareførsel som er omfattet av handelsavtale inngått med fremmed stat eller gruppe av stater, skal innenfor rammen av slike avtaler innrømmes preferansetoll. Tilsvarende gjelder for vareførsel som er omfattet av bilateral eller unilateral erklæring i tilknytning til slik avtale og vareførsel som er omfattet av det generelle system for preferansetoll for utviklingsland (GSP). Preferansetollbehandling er betinget av at krav til opprinnelse mv., slik som fastsatt i opprinnelsesreglene til vedkommende handelsavtale eller preferansesystem, samt vilkår fastsatt i tolloven, er oppfylt.

Departementet gis fullmakt til å iverksette de tollreduksjoner og andre tollmessige forhold som følger av handelsavtale framforhandlet med annen stat.

Departementet gis fullmakt til å videreføre gitte kvoter og satser omfattet av det generelle system for preferansetoll for utviklingsland (GSP).

§ 3 Nedsettelse av ordinære tollsatser

Departementet kan sette ned den fastsatte tollsats på enkelte vareslag, slik som bestemt i tolloven §§ 9-1 til 9-5.

§ 4 Tollmessige handels- eller beskyttelsestiltak

Kongen kan, innenfor de rammer som følger av avtale med fremmed stat eller organisasjon, iverksette tollmessige handels- eller beskyttelsestiltak i form av økning av den ordinære tollsatsen på enkelte vareslag, dersom det foreligger slike omstendigheter som framgår av tolloven §§ 10-1 til 10-7.

§ 5 Nye eller endrede tariffoppdelinger

Departementet gis fullmakt til å innarbeide nye tariffoppdelinger eller endre gjeldende oppdelinger, dersom endringene verken har nevneverdig betydning for statens inntekter eller har næringsmessige eller handelspolitiske konsekvenser.

Oslo, i finanskomiteen, den 7. desember 2015

Marianne Marthinsen

fung. leder

Siri A. Meling

ordfører

Vedlegg**Brev fra finansdepartementet v/statsråden til finanskomiteen,
datert 27. oktober 2015****Korrigerings av feil/unøyaktigheter i Prop. 1 LS
(2015-2016) Skatter, avgifter og toll 2016**

Prop. 1 LS (2015-2016) inneholder dessverre noen feil/unøyaktigheter som det bes tatt hensyn til i arbeidet med finanskomiteens innstilling.

Omtalen under punkt 8.3.5

I punkt 8.3.5 første avsnitt femte setning foreslås at merverdiavgiftsfritaket for elektroniske nyhetstjenester trer i kraft fra den tid «departementet» bestemmer. «Departementet» skal erstattes av «Kongen».

Omtalen under punkt 9.6

Punkt 9.6. omhandler bl.a. forslag om redusert avgift på elektrisk kraft til store datasentre, tilsvarende som i Finland. Det fremgår at nærmere bestemmelser om avgrensninger og gjennomføring av redusert sats skal sendes på høring ved Toll- og avgiftsdirektoratet.

På side 141, venstre spalte, annet avsnitt, tredje setning angis et feil premiss for reglene som skal sendes på høring. Setningen lyder:

I den grad datalagring er hovedaktiviteten framstår virksomheten som et datasenter, mens virksomheter som i større grad leverer prosesseringstjenester ikke kan regnes som datasentre.

Denne setningen skal slettes.

I forlengelsen av ovennevnte må også setningen i tredje avsnitt rettes. Setningen lyder som følger:

Regjeringen foreslår at bedrifter med datalagring som hovedaktivitet og uttak over 5 MW ilegges avgift på elektrisk kraft med redusert sats 0,48 øre per kWh.

Setningen skal lyde:

Regjeringen foreslår at datasentre med uttak over 5 MW ilegges avgift på elektrisk kraft med redusert sats 0,48 øre per kWh.

**Feil i forslag til endringer i skatteloven
(side 295 til 300)**

I forslag til endringer i skatteloven under romertall III foreslås endring i skattelovven § 10-11 fjerde ledd. I siste punktum er det en skrivefeil. I stedet for "ikkje" skal det stå "ikke".

Presiseringsbehov i forslag til endringer i skatteloven (side 295 til 300)

I forslag til bestemmelser om oppjustering av utbytte mv. i skatteloven under romertall IV, kan det være ønskelig å klargjøre lovteksten. Oppjustering av utbytte mv. skal kun gjøres for personlige skattytere, ikke for selskaper. En slik fortolkning kan utledes av regelverkets systematikk, men dette bør fremgå mer direkte av lovteksten. Dersom Stortinget ønsker å presisere dette, kan det gjøres på følgende måte:

Forslaget til § 10-11 første ledd nytt annet punktum endres slik at det får følgende ordlyd:

For personlig aksjonær skal skattepliktig utbytte etter fradrag for skjerming etter § 10-12, oppjusteres med 1,15.

Forslaget til § 10-31 første ledd nytt fjerde punktum endres slik at det får følgende ordlyd:

For personlig aksjonær skal skattepliktig gevinst etter fradrag for ubenyttet skjerming, oppjusteres med 1,15.

Forslaget til § 10-31 annet ledd nytt annet punktum endres slik at det får følgende ordlyd:

For personlig aksjonær skal tapet oppjusteres med 1,15.

Forslaget til § 10-44 første ledd tredje punktum endres slik at det får følgende ordlyd:

For personlig deltaker skal gevinst og tap etter fradrag for ubenyttet skjerming oppjusteres med 1,15. Tilsvarende gjelder for personlig deltakers konkursbo eller dødsbo.

Trykk: 07 Xpress AS - 2015

www.stortinget.no